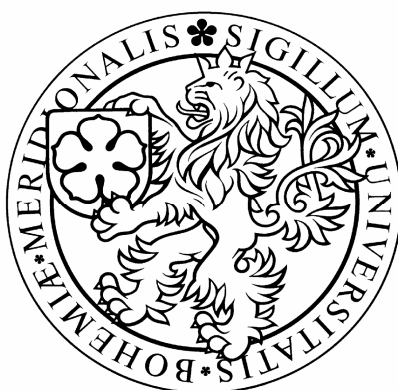

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí

Studijní program: N6208 Ekonomika a management
Studijní obor: Účetnictví a finanční řízení podniku

**Aplikace daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
v obchodní společnosti
(diplomová práce)**

Vedoucí diplomové práce:
Ing. Zita Drábková

Autor:
Bc. Lucie Aiznerová

2008

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
Ekonomická fakulta
Katedra účetnictví a financí
Akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Lucie AIZNEROVÁ**

Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Název tématu: **Aplikace daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
v obchodní společnosti**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cíl práce:

Podrobně analyzovat daň z příjmu FO ze závislé činnosti. Aplikace teoretických poznatků na konkrétní obchodní společnost.

Osnova:

1. Úvod.

2. Teoretická část:

- Vymezení daně z příjmů FO ze závislé činnosti (poplatníci daně, předmět daně, základ daně).
- Výpočet daňové povinnosti, zálohy, roční vyrovnání daňové povinnosti.
- Daňové přiznání, placení daně.
- Mezinárodní zdanění příjmů.
- Analýza dopadů reformy veřejných financí.

3. Praktická část:

- Analýza daně z příjmů fyzických osob v konkrétní obchodní společnosti - charakteristika obchodní společnosti, mzdový systém, daňový systém. Propočty různých vlivů na tuto daň. Daňové přiznání.

4. Závěr.

Rozsah grafických prací:

Rozsah pracovní zprávy: 60 - 70 stran

Forma zpracování diplomové práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

- Vančurová, A., Láchová, L.: Daňový systém ČR 2006 aneb jediná učebnice daňového práva, Praha, Vox, 2006, ISBN 80-86324-60-5
Vybíhal, V.: Zdaňování příjmů FO 2006: praktický průvodce, Praha, Grada, 2006, ISBN 80-247-15775
Vybíhal, V.: Mzdové účetnictví 2006: praktický průvodce, Praha, Grada, 2006, ISBN 80-247-14787
Dušek, J.: Daně z příjmů 2007, Praha, Grada, 2007, ISBN 978-80-247-19108
Daňové zákony 2007, Praha, Grada, 2007, ISBN 978-80-247-20876
Macháček, I.: FO a daň z příjmů - 131 otázek a odpovědí z praxe, Praha, Aspi, 2006, ISBN 80-9357-227-3
Daně 2006 - Meritum, Praha, Aspi, 2006, ISBN 80-7357-166-8
Pelech, P.: Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v r. 2007, Praha, Anag, 2007, ISBN 80-7263-369-2
Sojka, V.: Mezinárodní zdanění příjmů, Praha, Aspi, 2006, ISBN 80-7357-1609
Janoušková, J., Kolibová, H.: Zaměstnanecké výhody a daně, Praha, Grada, 2005, ISBN 80-247-13640

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Zita Drábková
Katedra účetnictví a financí

Datum zadání diplomové práce:

1. února 2008

Termín odevzdání diplomové práce:

30. dubna 2008

prof. Ing. Magdalena Hrabánková, CSc.

děkanka

JIHOČESKÁ UNIVERZITA
V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
EKONOMICKÁ FAKULTA
Student L.S.3 (1)
370 05 České Budějovice

prof. Ing. František Stěleček, CSc., Dr.h.c.

vedoucí katedry

V Českých Budějovicích dne 1. února 2008

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma Aplikace daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v obchodní společnosti vypracovala samostatně na základě vlastních zjištění a použila jsem jen pramenů a materiálů, které uvádím v seznamu použité literatury.

Dále prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Chelčicích dne

PODĚKOVÁNÍ

Velice děkuji vedoucímu práce Ing. Zitě Drábkové a současně děkuji vedení mzdové účtárny nejmenovaného podniku za výbornou spolupráci a poskytnutí cenných informací, které přispěly k vytvoření této diplomové práce.

Tuto práci věnuji zesnulé Ing. Haně Čermákové, Ph.D.

ABSTRACT

This thesis is focused on one part of the tax system of the Czech Republic. It is the part of personal income taxes. The aim of this work is to analyze this tax and describe its application in a company. The theoretical part of this thesis contains whole legal regulations of personal income taxes. The main aim of this part is to show the changes that occurred after the fiscal reform in the year 2007. So it compares the situation in the year 2007 and in the year 2008. The second part of the thesis attends to the practical matter of the system of the personal income taxes. At first it shows tax incidence on taxpayers after the fiscal revision. The main part is focused on the application of this tax in chosen trading company. The tax system was studied in one joint-stock company that is a part of one big international holding company. This company use very sophisticated software SAP R/3. This software was examined especially in the area of personal income taxes and in the area of the system of wages. Last but not least one example is shown, how the whole process of taxation looks (calculation of tax liability, all necessary forms, and annual summation of tax).

Keywords: personal income taxes, application, fiscal reform, tax liability, tax forms.

ÚVOD	3
1. VYMEZENÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI	5
1.1. Předmět daně z příjmů	6
1.1.1. Příjmy ze závislé činnosti	6
1.1.2. Nepeněžní příjmy zaměstnanců	9
1.1.3. Příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů ze závislé činnosti	12
1.1.4. Příjmy od daně osvobozené	14
2. ZÁKLADNÍ POZNATKY PRO VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI	22
2.1. Základ daně a vliv pojistného	22
2.1.1. Vyměřovací základy pro pojistné	23
2.1.2. Stanovení pojistného a zaokrouhlování	24
2.2. Prohlášení poplatníka	25
2.2.1. Zaměstnanec bez podepsaného Prohlášení, srážková daň	26
2.2.2. Zaměstnanec s podepsaným Prohlášením	27
3. MĚSÍČNÍ DAŇOVÉ ZÁLOHY	29
3.1. Slevy na dani dle § 35ba DZ	29
3.2. Nezdánitelné části základu daně dle § 15 DZ	31
3.3. Slevy a nezdánitelné části daně u nerezidentů	36
3.4. Měsíční daňová povinnost	37
3.4.1. Doplátky mezd a daňová záloha	38
3.5. Daňové zvýhodnění na dítě	39
3.5.1. Měsíční daňové zvýhodnění	40
4. ODVODY DANĚ, ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ, DALŠÍ POVINNOSTI PLÁTCE	42
4.1. Odvod sražených záloh	42
4.2. Odvod srážkové daně	43
4.3. Roční zúčtování daňových záloh a daňového zvýhodnění, daňové přiznání	44
4.3.1. Daňové přiznání	44
4.3.2. Roční zúčtování daňových záloh a daňového zvýhodnění	45
4.3.3. Postup při výpočtu roční daňové povinnosti	47
4.4. Vracení přeplatků, vybírání nedoplatků	49
4.5. Další povinnost plátců – evidence o příjmech na mzdových listech	51
4.6. Zdanění v mezinárodním kontextu	52
5. METODIKA	54
6. CO PŘINESLA DAŇOVÁ REFORMA	57
6.1. Nová koncepce daňového zatížení	57
6.2. Společné zdanění manželů	60
6.3. Poplatník bez podepsaného prohlášení, záloha na daň	62
6.4. Služební vozidlo poskytnuté k soukromým účelům	63
6.5. Maximální vyměřovací základ	65
6.6. Příspěvky na pojištění, nezdánitelné části základu daně	67
6.7. Celkový dopad reformy na čistou mzdu poplatníka	68
7. KONKRÉTNÍ APLIKACE DPFO V OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI	73
7.1. Společnost a používaný software	73
7.1.1. SAP R/3 - jeho využití ve mzdovém a daňovém systému, výhody a nevýhody	74
7.1.2. Systém odměňování	76
7.2. Postup celkového procesu	77
7.2.1. Základní druhy „infotypů“	78
7.2.2. Výpočet mezd	79
7.2.3. Roční zúčtování daně	81

7.3. Vlastní shrnutí celkového systému	81
8. ZÁVĚREČNÉ PŘÍKLADY	82
8.1. Roční zúčtování daně.....	82
8.2. Daňové přiznání.....	94
8.3. Další povinnosti plátce daně.....	103
8.3.3. Žádost dle § 35d DZ.....	103
8.3.4. Vyúčtování daně.....	105
9. ZÁVĚR	111
10. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY.....	114
SEZNAM PŘÍLOH	

ÚVOD

Celkový daňový systém v České republice postupně procházel celou řadou změn, a to větších či menších. V r. 2007 však proběhl razantní zásah do celého systému v důsledku reformy veřejných financí, která dosti radikálně proměnila i zákon o daních z příjmů. Daňová reforma pozměnila i původní záměry, které měly být uplatněny v této práci. S ohledem na proběhlé změny a aktualizaci zákonů reaguje obsah práce na aktuální úpravu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

Tato práce by měla poskytnout ucelený přehled o systému zdanění příjmů fyzických osob ze závislé činnosti od vymezení veškerých daňových pojmů po praktickou aplikaci na konkrétních příkladech. Práce je rozdělena na základní dvě části. První část se zaměřuje na legislativní zakotvení daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v Zákonu č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a v dalších právních předpisech. Tato část práce je poměrně rozsáhlá, což má hned několik důvodů. Daňová legislativa je poměrně složitou a obsáhlou tematikou. Konkrétně zákon o daních z příjmů čelí veliké kritice vzhledem k jeho složitosti a nepřehlednosti, jedním z důvodů těchto problémů je spojení daně z příjmů fyzických osob a právnických osob do jednoho zákona. K jedinému zjednodušení v důsledku daňové reformy došlo ve stanovení daně, kdy je od r. 2008 použita lineární sazba daně, která způsob stanovení daně učinila srozumitelnějším. K žádnému jinému zjednodušení zákona nedošlo a další nastalé změny v zákoně spíše přinesly prvopočáteční chaos. I toto je důvodem pro to, aby v práci byla zanesena nová úprava daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti s platností od 1.1. 2008, doplněná o srovnání se stavem platným pro zdaňovací období roku 2007. Srovnání roku 2008 s rokem 2007 má několik záměrů, a to ukázat nastalé změny po daňové reformě a aby byl dodržen princip aktuálnosti, musí být bráno v úvahu i to, že v březnu r. 2008 bylo prováděno zúčtování daně za zdaňovací období r. 2007, kdy platila předchozí úprava zákona. Dále je nutné si uvědomit, že tato daň souvisí se závislou činností, konkrétně tedy se zaměstnanci (poplatníky této daně), a to je provázáno s celou řadou dalších předpisů od zákoníku práce, přes vyhlášku o Fondu kulturních a sociálních potřeb až po např. zákon o pojistném na sociální pojištění. První teoretická část konkrétně vymezuje co je a není předmětem daně, které příjmy jsou od daně osvobozené, jak se stanovuje základ daně a následně vyčísluje daň, včetně ročního zúčtování daně. Dále jsou vymezeny povinnosti poplatníka a na druhé straně povinnosti plátce daně. V neposlední řadě nechybí zmínka o zdanění v mezinárodním kontextu.

Druhá praktická část práce je zaměřena na aplikaci poznatků z teoretické části a jejich uvedení v praxi. Úvodem byla zmíněna daňová reforma, její legislativní důsledky jsou zaneseny v teoretické části, ale její konkrétní dopady na daňového poplatníka jsou uvedeny právě v druhé části práce, kde je provedena menší analýza následků reformy. Veškeré změny týkající se poplatníka totiž zasáhnou i celkový systém výpočtu a stanovení daně prováděný zaměstnavatelem jakožto plátce daně. Zaměstnavatelé tak museli v důsledku daňové reformy přenastavit své programy a zanést do ně celkové změny včetně řádného proškolení svých zaměstnanců, kteří zodpovídají za daňové záležitosti společnosti. Další část je zaměřena už na konkrétní provedení aplikace daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti v dané obchodní společnosti. Vzhledem k citlivosti dat týkajících se mzdového systému a v zájmu zachování mlčenlivosti není v práci uveden název společnosti. Jedná se o poměrně velkou společnost, která je členem mezinárodního koncernu. V práci je přehledně popsán celkový mzdový a daňový systém společnosti, a to na základě jeho zanesení do speciálního softwarového programu SAP R/3. Cílem je důkladné prozkoumání systému SAP R/3, jeho prostředí, práce s ním, výhody a nevýhody jeho použití včetně názorů samotných uživatelů. V neposlední řadě je připojen závěrečný příklad, jehož cílem je ucelené shrnutí výpočtu daně v rámci ročního zúčtování daně včetně všech povinných formulářů, které se k této dani pojí, a které musí daný zaměstnavatel v rámci své povinnosti zajistit.

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti je jednou z mála daní, která postihuje téměř každého obyvatele České republiky, a proto práce poskytuje jak teoretické zázemí, tak praktické zobrazení této daňové problematiky.

1. VYMEZENÍ DANĚ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI

Daň z příjmů fyzických osob (dále jen DPFO) ze závislé činnosti je upravena **Zákonem č. 586/ 1992 Sb.**, o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen DZ). Některé drobné záležitosti jako je např. zaokrouhlování při využití tzv. srážkové daně je upraveno Zákonem č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZSDP).

Je nutné podotknout, že příjmy fyzických osob (dále jen FO) ze závislé činnosti jsou pouze jedním druhem předmětu DPFO, který po úpravě tvoří jeden z tzv. pěti dílčích daňových základů. **Předmětem daně z příjmů FO** dle § 3 odst. 1 DZ jsou :

- a) příjmy ze závislé činnosti a funkční požitků
- b) příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti,
- c) příjmy z kapitálového majetku,
- d) příjmy z pronájmu,
- e) ostatní příjmy.

Zákon definuje, co je obecně předmětem DPFO dle § 3 , co není předmětem dle §3 odst. 4 a co je od daně osvobozeno dle § 4. Příjmům ze závislé činnosti a funkčních požitků je věnován § 6, který ještě hlouběji definuje to, jaké příjmy jsou popř. nejsou předmětem daně a jaké příjmy jsou osvobozeny. **Poplatníkem** daně z příjmů ze závislé činnosti (dále jen DZČ) a z funkčních požitků jsou FO označené DZ jako „zaměstnanci“ a jako **plátcí** jsou označeni zaměstnavatelé, a to i když nejde o příjmy z pracovně právních vztahů¹. *Zdaňovacím obdobím* u DPFO je vždy kalendářní rok. Pro správné zdanění je nutné posouzení toho, zda je poplatník v České republice (dále jen ČR) daňovým rezidentem či nerezidentem, to je rámcově určeno § 2 DZ. **Daňovým rezidentem**² je poplatník, jehož příjmy ze zdrojů na území České republiky i ze zahraničí podléhají zdanění v ČR. Jedná se zpravidla o poplatníky, kteří mají na území ČR bydliště (stálý byt) nebo se v ČR zdržují převážně, tj. déle než 183 dní v kalendářním roce. **Daňovým nerezidentem**² je poplatník, u kterého podléhají zdanění v ČR pouze jeho příjmy ze zdrojů na území ČR. Podle smlouvy o zamezení dvojího zdanění jsou zpravidla rezidentem v jiném státě.

---

¹ Pelech, 2008

² Abeceda mzdové účetní, 2008

Pokud není uzavřena s daným státem mezinárodní smlouva, jsou to poplatníci, kteří v ČR nemají bydliště a ani se v ČR nezdržují déle než 183 dní v roce. K nerezidentům se řadí i takoví poplatníci, kteří se na území ČR zdržují sice dlouhodobě, ale z důvodů léčení či studia. Problém nastává tehdy, pokud má zaměstnanec bydliště v cizině a současně i v tuzemsku, nebo má bydliště v cizině, ale převážně se zdržuje v ČR. V takovýchto případech je nutné nahlédnout do *mezinárodních smluv o zamezení dvojího zdanění*. Tyto smlouvy určují daňové rezidentství podle daných kritérií např. tzv. středisko životních zájmů- kde má poplatník stálý byt, rodinu, bankovní účty apod., tam je rezidentem³. Dalšími kritérii mohou být např. vlastnictví obytného domu či bytu, občanství apod⁴. Pokud však zaměstnanec pochází ze státu, se kterým smlouva uzavřena není, nahlíží se na něj jako na českého daňového rezidenta v případě překročení výše uvedené doby 183 dnů pobytu v ČR³.

1.1. Předmět daně z příjmů

Předmětem této daně je určitý příjem, obecně se dá říci, že se jedná o příjem , který je vyplácen zaměstnanci jeho zaměstnavatelem za provedenou práci. Příjmem však není pouze *peněžní plnění*, ale i *nepeněžní plnění* např. bezplatné poskytnutí práv, věcí, služeb a jiných výhod penězi ocnitelných³. Za příjem je považován i cenový rozdíl dle § 6 odst.3 DZ. Předmětem daně dle § 3 odst. 4 DZ nejsou hlavně takové příjmy, které jsou předmětem daně darovací či dědické. Ale dary poskytnuté zaměstnavatelem zaměstnancům v souvislosti s výkonem dané činnosti jsou vždy předmětem DZČ. Pokud jde o dary poskytnuté z Fondu sociálních a kulturních potřeb (dále jen FKSP), dále z sociálního fondu či fondu ze zisku po zdanění, jsou některé z těchto darů dle § 6 odst. 9 DZ osvobozeny. Další příjmy, které nejsou předmětem DZČ jsou uvedeny v § 6 odst. 7 (viz. dále).

1.1.1. Příjmy ze závislé činnosti

Důležité je vymezit si to, co je *závislou činností*. Základním rysem závislé činnosti je fakt, že není vykonávána zcela nezávisle tzn. na vlastní účet, pod vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, ale dle pokynů toho, kdo vyplácí odměnu za vykonanou práci. Jedná se o činnost skutečně závislou na osobě plátce⁵.

---

³ Pelech, 2008

⁴ Čermáková, 2007

⁵ Abeceda mzdové účetní – dle pokynu D-258, 2008

Mezi příjmy ze závislé činnosti patří dle § 6 odst. 1 DZ⁶:

a) **příjmy ze současného nebo dřívějšího poměru**

- **pracovněprávního** (dle zákoníku práce – dohoda o pracovní činnosti či provedení práce, pracovní poměr), **služebního** (např. příjmy policistů, vojáků), **členského či obdobného poměru**, kde je poplatník povinen dbát příkazů plátce, tento vztah obsahuje většinu znaků pracovněprávního vztahu
- **příjmy za práci žáků a studentů z praktického výcviku**

Ve všech těchto případech je poplatník při výkonu práce povinen dbát příkazů plátce.

b) **příjmy za práci členů družstev, příjmy za práci společníků a jednatelů společností s ručením omezeným a komanditistů komanditních společností**, a to i v případech, kdy nejsou povinni dbát při výkonu práce příkazů plátce. **Od 1.1.2008** sem patří i příjmy za práci likvidátora. Pokud u těchto příjmů nemá poplatník podepsáno prohlášení, jsou zdaňovány zálohou na daň sazbou 15%, i když odměna nepřesáhne částku 5000 Kč, nelze tedy uplatnit srážkovou daň⁷.

c) **odměny členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob**, to jsou např. odměny členů představenstva, dozorčí rady akciové společnosti, tzv. tantiémy. Tyto odměny nejsou daňovým nákladem právnické osoby. S těmito odměnami se zachází jako s běžnou mzdou, pokud má např. člen představenstva současně i pracovní poměr u téhož plátce, u kterého podepsal Prohlášení, stanoví plátce základ daně z úhrnu všech jeho zdanitelných příjmů (mzda + odměny), tento základ daně se zdaní měsíční sazbou 15%. Pokud nemá u plátce podepsáno Prohlášení, nemá s ním uzavřen pracovní poměr, i tak se odměna zdaní zálohou na daň 15%. Pokud z těchto odměn není odváděno pojistné, nepřipočte se ani pro výpočet daňové zálohy a daně. U nerezidentů (cizozemců) se u těchto odměn vybírá konečná srážková daň od 1.1.2008 15% (místo původních 25%)⁸.

d) **příjmy plynoucí v souvislosti se současným, budoucím nebo dřívějším výkonem závislé činnosti nebo funkce**, bez ohledu na to, zda plynou od plátce u kterého poplatník vykonává závislou činnost nebo funkci, nebo od plátce, u kterého poplatník závislou činnost nebo funkci nevykonává. Jedná se např. o náhradu mzdy při odškodnění pracovního úrazu vyplacené pojišťovnou, náhradu mzdy přisedících u soudu atd. U těchto příjmů srazí daň nebo odvede zálohu na daň ten, kdo příjem vyplácí.

⁶ Abeceda mzdové účetní, 2008 ; Pelech, 2008; Vybíhal, 2007; Zákon č.586/1992 Sb.

⁷ Abeceda mzdové účetní, 2008

⁸ Abeceda mzdové účetní, 2008; Pelech, 2008

Pokud nemá poplatník u tohoto plátce podepsáno Prohlášení, je tento příjem do 5000 Kč zdaněn sazbou srážkové daně 15%. Pokud je náhrada od pojišťovny poukázána zaměstnavateli, ten tuto náhradu započte k ostatním zdanitelným příjmům zaměstnance a zdanění provede z jednoho základu daně. Pokud je zaměstnanci vyplacena náhrada mzdy za ztrátu na výdělků z jeho soukromého pojištění, jedná se o příjem dle § 10 DZ, kdy zdanění provede sám poplatník ve svém daňovém přiznání⁹.

Do příjmů dle § 6 DZ spadají i příjmy od budoucího zaměstnavatele jako jsou např. náborové platby, podniková stipendia se závazkem nastoupit do zaměstnání a vykonávat práci v určité době po ukončení studia. Tyto příjmy mohou být zařazeny jak pod § 6, tak pod § 10 DZ. Pro správné zařazení je nutné vycházet ze smluvního vztahu. Příjmem dle § 6 naopak nejsou úroky z půjček poskytnutých zaměstnancem zaměstnavateli (ty spadají pod § 8 DZ), ani úroky z vkladů zaměstnance u jeho zaměstnavatele (ty jsou příjmem dle § 10 DZ), ani úroky z vkladů zaměstnance u banky, která je jeho zaměstnavatelem (tyto úroky podléhají srážkové dani jako úroky kteréhokoli jiného klienta)¹⁰.

Speciálním případem je tzv. **mezinárodní pronájem pracovní síly**, kdy daňový nerezident poskytuje pracovníky na práci v ČR. Tato problematika je upravena v § 6 odst. 2 DZ. Zaměstnavatelem je i fyzická či právnická osoba (§ 2 odst.2, § 17 odst.3 DZ), u které zaměstnanci vykonávají práci dle jeho příkazů, i když příjmy za tuto práci jsou na základě smluvního vztahu vypláceny prostřednictvím osoby se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí. Takto vyplácený příjem je považován za příjem vyplácený českým rezidentem. Pokud je v úhradách zaměstnavatele zahraniční osobě obsažena i částka za zprostředkování, považuje se za příjem zaměstnance 60 % z celkové úhrady. Tuzemský zaměstnavatel je označován jako nájemce pracovní síly (nebo ekonomický zaměstnavatel) a zahraniční zaměstnavatel jako pronajimatel pracovní síly. Pokud je mzda sjednána samostatně, musí být zdaněna v plné výši, ale nikdy nesmí být nižší než 60 % z celkově fakturované částky. Cestovní náhrady vyplacené ekonomickým zaměstnavatelem jsou jako příjem vždy předmětem daně. Při ročním zúčtování záloh u českého zaměstnavatele lze snížit základ daně o hodnotu přechodného ubytování bezplatně poskytovaného zahraničním zaměstnavatelem, ale jen do výše zahrnuté do zdanitelného příjmu zaměstnance a jen pokud byla jeho výše prokázána¹¹.

---

⁹ celé podle **Abecedy mzdové účetní, 2008**

¹⁰ **Pelech, 2008**

¹¹ **Abeceda mzdové účetní, 2008; Vybíhal, 2007**

Celý název daně zní daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků. Za **funkční požitky** dle § 6 odst.10 DZ se považují funkční platy členů vlády, poslanců a senátorů Parlamentu ČR a poslanců Evropského parlamentu zvolených na území ČR a platy vedoucích ústředních úřadů státní správy, dále pak odměny za výkon funkce v orgánech obcí, v jiných orgánech, občanských a zájmových sdruženích, komorách a v jiných orgánech institucí. Práce je však zaměřena na daň z příjmů ze závislé činnosti, a proto se dále na oblast funkčních požitků práce zaměřovat nebude.

Do příjmů ze závislé činnosti spadají výše uvedené příjmy pravidelné či jednorázové bez ohledu na to zda (§ 6 odst. 3 DZ):

- je na ně právní nárok či nikoli (např.: dar zaměstnanci od zaměstnavatele v souvislosti s výkonem práce)¹²,
- je dostává zaměstnanec nebo osoba, na kterou přešlo příslušné právo dle zvláštních předpisů (např.: zemře zaměstnanec, mzdové nároky dle rozsahu stanoveném v zákoníku práce přejdou na manželku, děti či rodiče^{12,13}),
- jsou zaměstnanci vyplaceny nebo připsány k dobru, anebo spočívají v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance,
- příjmem je i částka dle § 6 odst. 3 DZ, o kterou je úhrada zaměstnance zaměstnavateli za poskytnutá práva, služby nebo věci nižší, než je cena zjištěná dle zvláštních předpisů nebo cena, kterou účtuje jiným osobám, popř. cena zjištěná dle § 6 odst. 6 DZ (1 % ze vstupní ceny motorového vozidla – viz. dále). V souvislosti s tímto se hovoří o tzv. ceně obvyklé – viz. následující podkapitola. **Za příjem** se však dle § 6 odst. 3 DZ **nepovažuje** částka, o kterou je úhrada zaměstnance při koupi bytu od zaměstnavatele nižší, než je cena obvyklá, pokud v něm měl zaměstnanec bydliště po dobu 2 let bezprostředně před jeho koupí.

1.1.2. Nepeněžní příjmy zaměstnanců

Jak již bylo výše uvedeno, i nepeněžní příjmy jsou předmětem DZČ. Tyto příjmy však musí být peněžně oceněny, obvykle se vychází z § 3 odst. 3 DZ v návaznosti na zákon o oceňování, ale převážně je odkazováno na cenu obvyklou.

---

¹² **Pelech, 2008**

¹³ **§ 328 Zákoníku práce** – smrt zaměstnance - mzdová a platová práva z pracovněprávního vztahu přecházejí postupně na manžela, děti a rodiče, jestliže s ním žili v době smrti ve společné domácnosti do výše odpovídajícího trojnásobku měsíčního výdělku, předmětem dědictví se stávají, není-li výše uvedených osob.

Cena obvyklá je dle zákona č.151/ 1997 Sb., o oceňování, základním způsobem oceňování majetku. Cena obvyklá vychází ze skutečně sjednávaných cen na tuzemském trhu při nákupu a prodeji stejného či obdobného majetku či při poskytování stejné či obdobné služby. Do její výše se nepromítají vlivy mimořádných okolností na trhu, osobní poměry mezi smluvními stranami ani vlivy zvláštní obliby.

a) Příjmy zaměstnance z cenového rozdílu popř. z cenového zvýhodnění

V předchozí podkapitole byly vymezeny příjmy vyplývající z cenového rozdílu popř. cenového zvýhodnění¹⁴. K těmto příjmům od roku 2001 patří i zvýhodněný prodej práv např. postoupení pohledávky za nízkou úplatu, či zvýhodněný prodej opčního práva, toto se stává ale jen výjimečně¹⁵.

Častější je např. *prodej bytu zaměstnanci*, kde platí časový test 2 let užívání bytu (tj. mít v něm bydliště) bezprostředně před jeho koupí, aby tento cenový rozdíl nebyl považován za zdanitelný příjem zaměstnance. Co se týče *cenných papírů* př. akcií, nahlíží se na ně v zásadě jako na věc, cenový rozdíl při prodeji cenných papírů zaměstnancům za cenu nižší než je cena obvyklá, je také považován za příjem zaměstnance. Pokud jsou zaměstnanci poskytnuty *výrobky či služby*, které jsou předmětem činnosti zaměstnavatele, se slevou, cenové zvýhodnění umožňuje zákon vypočíst z té ceny, za kterou dodává zaměstnavatel tyto výrobky či služby v dané době svým zákazníkům (jiným osobám) včetně daně z přidané hodnoty (dále jen DPH)¹⁵. Pokud poskytne zaměstnanci zaměstnavatel výrobek či službu, které sám nakoupil, vychází se z nákupní ceny včetně DPH¹⁶.

Dalším typem cenového zvýhodnění je *poskytování bytu* zaměstnavatelem zaměstnanci zdarma, toto plnění se oceňuje cenou obvyklého nájemného dle druhu a kvality. Pokud zaměstnanec platí nájemné, ale toto je nižší než obvyklé, je zdanitelným příjmem rozdíl mezi obvyklým nájemným a nižší úhradou nájemného. Nově se musí posuzovat i hodnota *přechodného ubytování* poskytovaného zaměstnavatelem zaměstnanci. V tomto případě je příjmem zaměstnance hodnota ubytování či rozdíl mezi hodnotou ubytování a nižší úhradou. Od r. 2008 je totiž toto ubytování plněním osvobozeným od DZČ jen do výše 3 500 Kč měsíčně (v r. 2007 toto omezení nebylo).

---

¹⁴ Příjmem je i částka dle § 6 odst. 3 DZ, o kterou je úhrada zaměstnance zaměstnavateli za poskytnutá práva, služby nebo věci nižší, než je cena zjištěná dle zvláštních předpisů nebo cena, kterou účtuje jiným osobám, popř. cena zjištěná dle § 6 odst. 6 DZ.

¹⁵ **Pelech, 2008**

¹⁶ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

Stále však platí podmínka, že se jedná o přechodné ubytování související s výkonem práce v jiné obci, než má zaměstnanec bydliště. Část plnění převyšující osvobozenou část je tedy zdanitelným příjmem a zpravidla tedy spadá do vyměřovacího základu pro pojistné, což ovlivní tzv. superhrubou mzdu¹⁷. Někdy se stává, že zaměstnavatel hradí *svoz zaměstnanců* do práce na své náklady, i toto je zdanitelným příjmem zaměstnance, který se obvykle ocení hodnotou jízdného včetně DPH stanoveného dle tarifu veřejné hromadné dopravy¹⁸.

b) Poskytnutí motorového vozidla zaměstnanci ke služebním i soukromým účelům

Jedná se o zvláštní nepeněžní příjem zaměstnance upravený v § 6 odst. 6 DZ, kdy zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci *bezplatně* vozidlo nejen ke služebním, ale i k soukromým účelům. Tento příjem je oceněn 1 % ze vstupní ceny¹⁹ vozidla za kalendářní měsíc (i započatý) tj. 12 % ročně, pokud je vozidlo poskytováno takto po celý rok. Pokud ve vstupní ceně není započteno DPH, musí se vstupní cena o tuto daň zvýšit. Částka tohoto zdanitelného příjmu musí činit minimálně 1000 Kč. Vychází se vždy ze vstupní ceny zjištěné u vlastníka vozidla, pokud je totiž vozidlo např. pronajato v rámci finančního leasingu, vychází se ze vstupní ceny u leasingové společnosti. Vždy se nesmí zapomenout připočítat DPH, a to hlavně tehdy, kdy vstupní cena pro odepisování DPH neobsahuje. I když je vozidlo daňově odepsáno a zůstatková cena je nulová, vždy se vychází ze vstupní ceny. Pokud dojde ke zvýšení ceny pro odepisování v důsledku technického zhodnocení, vychází se ze zvýšené vstupní ceny. V tomto 1 % samozřejmě nejsou zahrnuty spotřebované *pohonné hmoty* pro soukromé jízdy. Nejlepším řešením je to, aby si zaměstnanec pro své soukromé jízdy kupoval pohonné hmoty z vlastních prostředků¹⁷. Nebo může zaměstnanec náklady na spotřebované pohonné hmoty hradit zaměstnavateli v plné výši včetně DPH dle evidence soukromých jízd¹⁸. Jestliže zaměstnanec tyto náklady zaměstnavateli hradit nemusí, jedná se opět o zdanitelný příjem zaměstnance.

Pokud je zaměstnanci poskytnuto v průběhu měsíce *více vozidel* za sebou, vychází se z té nejvyšší vstupní ceny. Pokud by mu však byla vozidla poskytnuta současně v jeden okamžik, vypočte se 1 % z úhrnu cen všech těchto vozidel, u každého vozidla však musí být splněna podmínka 1000 Kč. Pokud je jedno vozidlo poskytnuto více zaměstnancům pro služební i soukromé účely, je 1 % ze vstupní ceny měsíčně zdanitelným příjmem každého z těchto zaměstnanců.

---

¹⁷ **Pelech, 2008**

¹⁸ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

¹⁹ Vstupní cena je vymezena v § 29 odst. 1 až 9 DZ.

V případě, že zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci motorové vozidlo k soukromým účelům *za úplatu* (jedná se o pronájem zaměstnanci), zdanitelným příjmem zaměstnance je rozdíl, o který převyšuje 1% ze vstupní ceny (min. však 1000 Kč) úhradu (nájemné)²⁰. Může být použita i cena obvyklá za pronájem konkrétního vozidla, a pak bude zdanitelným příjmem rozdíl mezi cenou obvyklou a nižší úhradou nájemného, vhodné je to např. u poskytnutí vozidla k soukromým účelům př. na jeden den v měsíci.

Pro výpočet daně je důležité, že nově **od roku 2008** je tento nepeněžní příjem součástí vyměřovacího základu pro výpočet pojistného na sociální zabezpečení a zdravotního pojištění a zvyšuje tak tzv. superhrubou mzdu.

1.1.3. Příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů ze závislé činnosti

Příjmy ze závislé činnosti, které nejsou předmětem daně vymezuje § 6 odst. 7 DZ. Tyto příjmy nejsou předmětem daně, a tak nepodléhají zdanění. Toto ustanovení zákona platí nejen pro zaměstnance, ale i pro ty, kteří nejsou v pracovněprávním vztahu k plátcí, ale jejich příjmy spadají pod § 6 odst. 1.

a) **Náhrady cestovních výdajů poskytované v souvislosti s výkonem závislé činnosti**, které nepodléhají zdanění jen do výše určené či umožněné zvláštním předpisem (tj. Zákoníkem práce 262/2006 Sb. – část sedmá) pro zaměstnance u zaměstnavatele, který je státem (tj. Česká republika). Zákon vyjmenovává další subjekty státní sféry jako zaměstnavatele, pro které platí stejná pravidla jako u státu. Dále z tohoto ustanovení vyplývá, že stejné limity pro zaměstnance státní sféry platí i pro zaměstnance podnikatelské sféry, občanských sdružení atd. *Cestovními výdaji*, za které jsou zaměstnanci poskytnuty cestovní náhrady, jsou výdaje, které vzniknou při pracovní cestě, cestě mimo pravidelné pracoviště, cestě v souvislosti s mimořádným výkonem práce, přeložení, přijetí do zaměstnání v pracovním poměru, při výkonu práce v zahraničí²¹. *Druhy cestovních náhrad* jsou jízdní výdaje, jízdní výdaje k návštěvě člena rodiny, výdaje za ubytování, stravné, nutné vedlejší výdaje²¹. Hodnota bezplatně poskytovaného stravování zaměstnavatelem zaměstnanci na pracovních cestách není předmětem daně. Pokud zaměstnavatel poskytuje zaměstnanci jiné a vyšší cestovní náhrady, než stanovuje či umožňuje zákoník práce, jsou zdanitelným příjmem zaměstnance.

---

²⁰ Pelech, 2008

²¹ Abeceda mzdové účetní, 2008

Nový zákoník práce stanovuje práva zaměstnanců tak, že u tuzemského *stravného* je pro zaměstnance podnikatelské sféry stanovena jen minimální výše stravného²², které musí být vyplaceno, u zaměstnanců státní sféry je určena i maximální hranice. V souvislosti se zahraniční cestou je zaměstnanci poskytováno i tzv. kapesné ve výši max. 40 % základní sazby zahraničního stravného. Jestliže je zaměstnanci poskytnuto během pracovní cesty jídlo typu snídaně, oběda či večeře, na které finančně nepřispívá, je zaměstnavatel oprávněn mu výši stravného zkrátit, to však nemá pro zaměstnance daňové důsledky. Pokud zaměstnavatel stravné nezkrátí, je toto stravné do stanoveného limitu nezdanitelným příjmem zaměstnance.

Pokud zaměstnanec (podnikatelské i státní sféry) použije k výkonu práce své vlastní *motorové vozidlo*, přísluší mu základní náhrada za každý 1 km jízdy a náhrada výdajů za spotřebovanou pohonnou hmotu, výši náhrady určuje zákoník práce spolu s vyhláškou č. 357/2007 Sb²³.

b) Hodnota osobních ochranných pracovních prostředků, pracovních oděvů a obuvi, mycích, čistících a dezinfekčních prostředků a ochranných nápojů poskytovaných v rozsahu stanoveném zvláštním předpisem – novým zákoníkem práce a navazujícími předpisy, včetně nákladů spojených s jejich údržbou.. V souvislosti s tímto existuje celá řada předpisů týkajících se bezpečnosti práce a ochrany zdraví např. nařízení vlády č.361/2007 Sb, kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci, zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a mnoho dalších. Osobní ochranné prostředky musí být zaměstnanci dle zákoníku práce poskytnuty fyzicky, nesmí být nahrazeny finančním paušálem, a to i tehdy kdyby zaměstnanec s finančním plněním souhlasil. V ostatních případech lze využít i finančního paušálu. Nezdanitelným plněním je hodnota poskytnutých stejnokrojů zaměstnanci či pracovního oblečení určeného zaměstnavatelem k výkonu práce a s tím související příspěvek na udržování. Takto posuzované oblečení by mělo být vymezeno alespoň vnitřním předpisem zaměstnavatele a určeno jen k používání při výkonu práce, dále by mělo být označeno identifikačními znaky zaměstnavatele. Blíže toto specifikuje pokyn Ministerstva financí D-300.

---

²² **Zákoník práce, 2007** – stravné : 58-69 Kč při trvání pracovní cesty 5 až 12 hodin, 88-106 Kč při cestě nad 12 do 18 hodin, 138-165 Kč nad 18 hodin.

²³ **Vyhláška č.357/2007 Sb.** – sazba základní náhrady za 1 km jízdy je stanovena pro jednostopá vozidla a tříkolky 1,10 Kč, pro osobní silniční motorová vozidla 4,10 Kč. Výše průměrné ceny za 1 litr pohonné hmoty činí od 30,60 Kč do 31,20 Kč dle použité pohonné hmoty.

c) **Částky přijaté jako záloha poskytnutá zaměstnanci na výdaje provedené jménem zaměstnavatele a částky, které zaměstnanec vynaložil jménem zaměstnavatele, a zaměstnavatel mu je v prokázané výši uhradil²⁴.** Jde o případy, ze kterých zaměstnanec neměl osobní prospěch. Př. zaměstnavatel potřebuje koupit v obchodě kancelářské potřeby a poskytne zaměstnanci peníze (zálohu) na jejich nákup, které později dle dokladu o nákupu vyúčtuje. Patří sem i úhrady za vydání tzv. paměťové karty řidiče k obsluze digitálního tachografu, kterou řidič musí mít dle zákona č.361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Dále sem spadají úhrady výdajů za služební hovory ze soukromého telefonu zaměstnance v prokázané výši. Stejně tak sem patří úhrady za vstupní lékařskou prohlídku zaměstnance.

d) **Náhrady poskytované zaměstnanci podle zákoníku práce za opotřebení vlastního náradí, zařízení a předmětů potřebných pro výkon práce.**

V případech uvedených pod písmeny b), c), d) lze podle zákona uplatnit *paušální částky výdajů*, pokud se pravidelně opakují a lze je na základě kalkulace zprůměrnovat, aniž by je zaměstnanec musel neustále dokladovat²⁴. Tyto paušály vycházejí z prokazatelné kalkulace skutečných nákladů a musí být uvedeny v kolektivní, pracovní či jiné smlouvě, při případné daňové kontrole bude muset zaměstnavatel prokázat oprávněnost takto stanovených paušálních výdajů. Co se týče vlastního náradí, zařízení a předmětů, které by v případě použití podnikatelským subjektem byly odepisovány jako hmotný majetek, nesmí částka paušálu přesáhnout výši odpisu srovnatelného majetku při rovnoměrném způsobu odpisování v dalších letech odpisování. Paušály nepodložené prokazatelnou kalkulací jsou zdanitelným příjmem zaměstnance.

1.1.4. Příjmy od daně osvobozené

Základní daňová osvobození jsou vymezena v § 4 DZ. Osvobození dle §4 se vztahuje např.:²⁴ na nemocenské dávky, dávky v nezaměstnanosti, dávky státní sociální podpory, stipendia studujících poskytovaná z prostředků státního rozpočtu i obdobná zahraniční stipendia a podpory sociálního charakteru poskytované z prostředků nadací a občanských sdružení. Pozornost musí být věnována i pravidelně vypláceným důchodům (penzím), jelikož od daně je osvobozena z úhrnu těchto příjmů pouze částka do výše 198 000 Kč ročně. Částka nad tento limit je příjmem dle § 10 DZ. Jednorázová výplata důchodu typu doplatku je od daně osvobozena a do limitu se nezahrnuje²⁴.

---

²⁴ Pelech, 2008

Některé prvky zaměstnání splňuje i výkon *dobrovolnické služby* dle zvláštního předpisu, příjmy získané jako plnění za výkon dobrovolnické služby jsou od daně osvobozeny (např. stravování, ubytování, popř. jiná plnění)²⁵. Do osvobozených příjmů spadají i *náhrady škod*, ale příjmy získané jako náhrada za ztrátu na příjmu zdanitelné jsou. Povinnost vybrat daň z náhrady za ztrátu na příjmu má plátce, které toto plnění poskytuje, a to i tehdy, pokud zaměstnanec už není v pracovněprávním vztahu k plátcí, způsob zdanění závisí na podepsaném Prohlášení (v případě nepodepsaného prohlášení je příjem do 5000 Kč měsíčně zdaněn srážkovou daní, pokud je náhrada vyšší než 5000 Kč vybere se záloha na daň). Od daně jsou osvobozeny i náhrady škod vyplácené jako *náhrady při úmrtí zaměstnance* ve smyslu § 375 zákoníku práce, jedná se o náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením a náhradu přiměřených nákladů spojených s pohřbem, náhradu nákladů na výživu pozůstalých, náhradu věcné škody²⁶. Limitem pro osvobození těchto náhrad jsou limity stanovené v Zákoníku práce v § 376-379. Dalšími osvobozeným i náhradami jsou *náhrady při odškodňování pracovních úrazů* a nemocí z povolání, jedná se o náhradu za bolest a za ztížení společenského uplatnění, náhradu účelně vynaložených nákladů spojených s léčením dle § 373 Zákoníku práce, náhradu věcné škody dle § 369 zákoníku práce. Podle § 4 DZ jsou dále *osvobozeny sociální výpomoci* poskytnuté zaměstnavatelem z fondu kulturních a sociálních potřeb nejbližším pozůstalým a sociální výpomoci nejbližším pozůstalým ze sociálního fondu (či zisku po zdanění) za obdobných podmínek u zaměstnavatelů, na které se tento předpis nevztahuje (odst. 1 písm. k)). Dále je osvobozen příjem plynoucí ve formě *daňového bonusu* na děti (odst. 1 písm. zk)), u příslušníků ozbrojených sil a bezpečnostních sborů dle zvláštních předpisů jsou to např. kázeňské odměny (odst. 1 písm. n)) a mnohé jiné.

Příjmy, které jsou od daně osvobozeny a které přímo souvisí se závislou činností, jsou vymezeny v § 6 odst. 9 DZ. **Dle písm. a)** jsou od daně osvobozeny částky vynaložené zaměstnavatelem na úhradu **výdajů spojených s odborným rozvojem zaměstnanců a rekvalifikací**, související s předmětem jeho činnosti, neplatí to však pro částky vynaložené na zvýšení kvalifikace a osvobození se nevztahuje na příjmy plynoucí zaměstnanci v této souvislosti jako mzda, plat, odměna nebo náhrada za ušlý příjem. Toto platí od **1.1.2008**, původní znění bylo velice zjednodušené a hovořilo pouze o částkách na doškolování.

---

²⁵ Pelech, 2008

²⁶ Abeceda mzdové účetní, 2008

Jde vlastně o nepeněžní plnění zaměstnavatele vůči zaměstnanci, kdy je zaměstnanci umožněno účastnit se různých vzdělávacích kurzů za účelem prohloubení, udržování a obnovování kvalifikace.

Dle písm. b) je osvobozena **hodnota stravování** poskytovaného jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnanci ke spotřebě na pracovišti nebo v rámci závodního stravování zajišťovaného prostřednictvím jiných subjektů. Musí se jednat o nepeněžní plnění, aby toto mohlo být osvobozeno. Pokud by zaměstnavatel místo stravy poskytoval zaměstnancům peněžní částky, byly by zdanitelným příjmem zaměstnance. Daňové osvobození zaměstnance nijak nezávisí na tom, jak velký je daňově uznatelný náklad zaměstnavatele. Pozor, toto se netýká peněžních částek stravného v rámci cestovních náhrad, ty do stanoveného limitu nejsou předmětem daně.

Dle písm. c) je obdobně osvobozena **hodnota nealkoholických nápojů** poskytovaných jako nepeněžní plnění zaměstnancům zaměstnavatelem ke spotřebě na pracovišti. Pokud je toto plnění poskytováno ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po zdanění anebo na vrub výdajů (nákladů), které nejsou výdaji (náklady) na dosažení, zajištění a udržení příjmů (tyto výdaje budou dále uváděny jako nedaňové náklady). Toto nepeněžní plnění není daňově uznatelným nákladem zaměstnavatele dle § 25 odst.1 písm. zn) DZ.

Dle písm. d) jsou osvobozená **nepeněžní plnění** poskytovaná zaměstnavatelem zaměstnancům z FKSP, ze sociálního fondu, ze zisku (příjmu) po zdanění nebo jako nedaňový náklad ve formě možnosti používat²⁷:

- rekreační zařízení – tuzemské či zahraniční, patřící zaměstnavateli či zaměstnavatelem pronajaté, včetně poskytnutí zařízení např. cestovní kanceláří,
- zdravotnická a vzdělávací zařízení – o osvobozené nepeněžní plnění zdravotnického zařízení se jedná v případě, že jeho použití objedná a uhradí zaměstnavatel,
- předškolní zařízení – zaměstnavatel poskytne použití školky či jeslí pro děti svých zaměstnanců bezplatně či za částečnou úhradu, zaměstnavatel uhradí platbu tomuto zařízení popř. částečnou úhradu od zaměstnance sám vybere,

---

²⁷ **Abeceda mzdové účetní, 2008; Pelech, 2008**

- tělovýchovná a sportovní zařízení, závodní knihovny, kulturní pořady a sportovní akce – zaměstnavatel by měl hradit veškeré náklady spojené s kulturní či sportovní akcí (nákup vstupenek, nájem zařízení, doprava, ...), popř. poté částečnou úhradu od zaměstnanců vybere.

Pokud ale zaměstnavatel neposkytne nepeněžní plnění, ale rozhodne se dodatečně uhradit zaměstnanci na základě předložených dokladů např. rekreační pobyt, jedná se o peněžní plnění, které podléhá dani z příjmů. U zahraniční či tuzemské rekreace je dále dán roční limit 20 000 Kč, či-li z úhrnu hodnoty tohoto nepeněžního plnění je od daně osvobozena částka 20 000 Kč. Částka přesahující tento limit je v době překročení zdanitelným příjmem spolu s ostatními příjmy zaměstnance a ze všech těchto příjmů je odvedena měsíční záloha na daň. Do tohoto limitu spadají i nepeněžní plnění poskytnuté zaměstnanci za jeho rodinné příslušníky. Pokud by však rodinní příslušníci byli také zaměstnanci stejného zaměstnavatele, každý z nich by měl svůj limit 20 000 Kč. Pro všechna výše uvedená plnění platí, že plněním se rozumí i plnění zaměstnavatele zaměstnanci pro jeho rodinné příslušníky. Za rodinné příslušníky jsou považováni manžel (-ka), druh (-žka) a nezaopatřené děti. Tato plnění dále upravuje Pokyn D-300.

Dle písm. e) mezi osvobozené příjmy patří zvýhodnění poskytovaná zaměstnavatelem provozujícím **veřejnou dopravu osob** vlastním zaměstnancům a jejich rodinným příslušníkům ve formě **bezplatných či zlevněných jízdenek**.

Dle písm. f) jsou to **příjmy ze závislé činnosti** vykonávané na území ČR plynoucí **daňovým nerezidentům od zaměstnavatelů se sídlem nebo bydlištěm v cizině**, pokud časové období výkonu práce nepřesáhne 183 dní v jakémkoli období 12 měsíců po sobě jdoucích. Toto osvobození se nevztahuje na příjmy z osobně vykonávané činnosti umělců, sportovců, artistů a spoluúčinkujících osob vystupujících na veřejnosti a na příjmy z činností vykonávaných ve stálé provozovně.

Dle písm. g) spadají do osvobozených příjmů i **nepeněžní plnění formou darů** poskytnutých z FKSP v případech vyjmenovaných ve vyhlášce 114/2002 Sb., o FKSP, o osvobozená plnění se jedná i tehdy, kdy jsou tyto dary poskytnuty ze sociálního fondu, zisku (příjmu) po zdanění či jako nedaňový náklad od zaměstnavatelů, na které se tato vyhláška nevztahuje, musí jít však o ty samé případy, které jsou ve vyhlášce vyjmenovány. Od daně je však osvobozena z úhrnu hodnoty nepeněžních darů pouze **částka ve výši 2000 Kč**.

Je třeba zdůraznit, že se jedná o nepeněžní dary, kdy náklady spojené s jejich pořízením plně hradí zaměstnavatel. Jakékoli další nepeněžní dary přesahující limit 2000 Kč a peněžní dary jsou zdanitelným plněním zaměstnance a patří do vyměřovacího základu pro odvod pojistného, ovlivní tak tzv. superhrubou mzdu²⁸. Za nepeněžní dar je považována i poukázka na odběr zboží v určité hodnotě²⁸. Dle § 14 vyhl. č. 114/2002 Sb., o FKSP lze dary poskytovat: při životních výročí 50 let a každých dalších 5 let věku, při prvním odchodu do důchodu (starobního, plného invalidního), při pracovním výročí 20 let a každých dalších 5 let práce, za mimořádnou aktivitu ve prospěch zaměstnavatele při poskytnutí osobní pomoci při požáru, živelní události a v jiných obdobných mimořádných případech, dále za aktivitu humanitárního a sociálního charakteru, při péči o zaměstnance a jejich rodinné příslušníky.

Písmena h), ch) a m) jsou věnována různým plněním vůči vojákům, příslušníkům ozbrojených sil a bezpečnostních sborů.

Dle písm. i) mezi osvobozená plnění patří i **hodnota přechodného ubytování**, nejde – li o ubytování při pracovní cestě, poskytovaná jako nepeněžní plnění zaměstnavatelem zaměstnancům v souvislosti s výkonem práce, pokud obec přechodného ubytování není shodná s obcí, kde má zaměstnanec bydliště, a to maximálně do výše **3500 Kč měsíčně**. Náklady zaměstnavatele s tímto spojené jsou od r. 2008 dle §25 odst. 1 písm. k) DZ daňově uznatelné.

Dle písm. j) jsou osvobozena mzdová vyrovnání vyplácená dle zvláštního předpisu ve výši rozdílu mezi dávkami nemocenského pojištění, **dle písm. k)** je osvobozena náhrada za ztrátu na důchodu dle zákoníku práce za dobu před 1.1.1989 a vyplácená po 31.12.1992.

Dle písm. l) patří mezi osvobozené příjmy i **peněžní zvýhodnění** poskytnuté zaměstnanci **ve formě bezúročné půjčky nebo půjčky s nižším než obvyklým úrokem** zaměstnavatelem z FKSP dle vyhlášky 114/2002 Sb. (popř. ze sociálního fondu či zisku po zdanění u zaměstnavatelů, na které se vyhláška nevztahuje). Podmínkou pro osvobození je to, že se jedná o návratné půjčky, kdy v případě poskytnutí půjčky zaměstnanci postiženému živelní pohromou je od daně osvobozena půjčka do výše 1 000 000 Kč na bytové účely a do 200 000 Kč k překlenutí tíživé situace, v ostatních případech je osvobozeno 100 000 Kč na bytové účely a 20 000 Kč k překlenutí tíživé situace.

---

²⁸ **Pelech, 2008**

Zákon o daních z příjmů v § 24 odst. 10 definuje to, co je myšleno živelní pohromou, je to povodeň, zátopa, nezaviněný požár a výbuch, blesk, vichřice s rychlostí větru nad 75 km/hod, krupobití, sesuvy a sesuny půdy apod. Zjištění výše obvyklého úroku je uvedeno v pokynu D-300. Při výpočtu peněžního (úrokového) zvýhodnění z částky nad limit se použije úrok obvyklý, kterým se myslí úrok, který je v daném čase obvykle používán peněžními ústavy v místě při poskytování peněžních prostředků na požádání dlužníka²⁹. Úrok se může v čase měnit a zaměstnavatel musí sledovat změny. Zaměstnavatel vybere takový úvěr poskytovaný peněžními ústavy, který se nejvíce podobá jím poskytnutému úvěru zaměstnanci a použije úrok v něm uvedený. Vypočítaný úrok z částky nad limit je zdanitelným příjmem zaměstnance. Pokud zaměstnavatel poskytne zaměstnanci zvýhodněnou půjčku na jiný účel, výše obvyklého úroku z celé půjčky je taktéž zdanitelným příjmem zaměstnance. Nesplacený prominutý zůstatek půjčky poskytnuté zaměstnanci je vždy zdanitelným příjmem zaměstnance.

Písmeno **n**) se věnuje odstupnému u pracovníků v hornictví dle vyhlášky č. 19/1991 Sb.

Dle písm. o) jsou osvobozeny **příjmy do výše 500 000 Kč** poskytnuté zaměstnavatelem **jako sociální výpomoc** zaměstnanci v přímé souvislosti s překlenutím jeho mimořádně obtížných poměrů v důsledku živelní pohromy, ekologické nebo průmyslové havárie na území, na kterém byl vyhlášen nouzový stav, za předpokladu, že tyto příjmy jsou vypláceny z FKSP nebo u zaměstnavatelů, na které se předpis o FKSP nevztahuje, ze sociálního fondu, zisku po zdanění či na vrub nedaňových nákladů. Nouzový stav vyhláší vláda ČR dle Čl. 5 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky³⁰.

Písmeno **r**), se týká naturálního plnění vůči představitelům státní moci a státních orgánů, soudcům, poslancům Evropského parlamentu dle zvláštního předpisu. Písmeno **s**) je věnováno náhradám mzdy, platu při dočasné pracovní neschopnosti (karanténě).

Dle písm. t) jsou osvobozeny částky, které vynaložil zaměstnavatel při úhradě výdajů spojených s výplatou mzdy a se srážkami ze mzdy, s placením příspěvku na pojistné ve prospěch zaměstnance. Patří sem i částky výdajů spojených s poskytováním nepeněžitého plnění zaměstnanci. Dá se říci, že se jedná o „hodnotu služby“ poskytované zaměstnanci ve formě dobrovolně prováděných srážek z čisté mzdy dle přání zaměstnance a zaslání na různé účely (penzijní připojištění, stavební spoření, výživné apod.)³⁰.

---

²⁹ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

³⁰ **Pelech, 2008**

Dle písmena p) jsou osvobozeny **příspěvky zaměstnavatele na penzijní připojištění se státním příspěvkem a pojistné na tzv. soukromé životní pojištění**. Tato část zákona prošla jednou z větších změn. Spojením „soukromé životní pojištění“ jsou myšleny tři základní druhy pojištění³¹:

- pro případ dožití určitého věku,
- pro případ smrti nebo dožití určitého věku,
- na důchodové pojištění.

Pro daňové osvobození musí být splněno několik podmínek, především musí jít o pojistnou smlouvu sjednanou mezi zaměstnancem jako pojistníkem a pojišťovnou, výplata pojistného plnění je sjednána až po 60 kalendářních měsících současně nejdříve v roce dosažení věku 60 let. Tyto podmínky musí být splněny v době poukázání pojistného zaměstnavatelem. Zákon dále vyjmenovává, u kterých ústavů lze sjednat takovéto pojištění, aby byly příspěvky zaměstnavatele od daně osvobozeny. **Do r. 2007** byl osvobozen příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění maximálně do výše 5 % vyměřovacího základu zaměstnance pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Příspěvek poukázaný na účet zaměstnance u penzijního fondu zaměstnavatelem do 8 dnů po zúčtování mezd za uplynulý měsíc byl považován za příjem zaměstnance za uplynulý měsíc a platil zde limit pro osvobození 5 % z vyměřovacího základu za uplynulý měsíc (§ 38h odst. 12 DZ). Takto se naposledy postupuje při zúčtování mezd za prosinec 2007 v lednu 2008. Pro soukromé životní pojištění platil **do r. 2007** limit 12 000 Kč ročně od téhož zaměstnavatele. **Od 1.1.2008** se pojistné na soukromé životní pojištění a příspěvek na penzijní připojištění zahrnují do jednoho společného **limitu 24 000 Kč ročně**. Limit 24 000 Kč může zaměstnanec uplatnit jednotlivě u každého z případných více zaměstnavatelů za kalendářní rok a platí, že následující zaměstnavatel nesleduje dříve osvobozené příspěvky od předchozích zaměstnavatelů³². Částka přesahující daný limit je zdanitelným příjmem zaměstnance, a to v okamžiku překročení limitu pro osvobození, je tedy nutné měsíčně sledovat nakumulovaný součet částek zaplacených zaměstnavatelem. Co se týče dřívějšího ukončení pojištění spojené s výplatou odbytného je tato problematika řešena srážkovou daní pro r. 2008 15 % z odbytného, nic to však nemění na oprávněnosti dřívějšího daňového osvobození³¹. Dále je důležité, aby pojišťovna byla informována, že příspěvky (pojistné) hradí zaměstnavatel za daného zaměstnance.

---

³¹ **Pelech, 2008**

³² **Abeceda mzdové účetní, 2008**

Např³³.: při předčasném zániku připojištění je penzijní fond povinen z částky příspěvků od zaměstnavatele srazit srážkovou daň 15 %. Pokud je zaměstnanec pojištěn u zahraničního ústavu, který není plátcem daně v ČR, má zaměstnanec příjem z odbytného ze zahraničí a důsledky předčasného zániku smlouvy musí řešit ve svém daňovém přiznání.

Náklady zaměstnavatele nejsou od r. 2008 nijak limitovány. Ještě v r. 2007 platil limit daňově uznatelných nákladů u penzijního připojištění maximálně 3 % úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti za zdaňovací období nebo jeho část (§ 24 odst. 2 písm. zj) DZ) a u soukromého životního pojištění limit maximálně v úhrnu za jednoho zaměstnance do výše 8000 Kč za zdaňovací období nebo jeho část (písm. zo)). **Od r. 2008** lze využít pro daňovou uznatelnost nákladů § 24 odst. 2 písm. j) bod 5 DZ, kdy zaměstnavatelé musí daňovou uznatelnost podložit tím, že nárok zaměstnance na tyto příspěvky zakotví buď do kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu, pracovní či jiné smlouvy³⁴.

---

³³ Pelech, 2008

³⁴ Toman, 2008

2. ZÁKLADNÍ POZNATKY PRO VÝPOČET DAŇOVÉ POVINNOSTI

Zaměstnavatel má určité povinnosti ze zákona. Ze zdanitelných příjmů zaměstnance má povinnost vypočítat, srazit a odvést měsíční daňovou zálohu popř. tzv. srážkovou daň. Ale pro zdanění je také velice důležité stanovit **okamžik dosažení příjmu** zaměstnancem, příjem musí být správně přiřazen ke kalendářnímu měsíci a roku. V případě mezd a dalších příjmů ze závislé činnosti se o příjem zaměstnance jedná v okamžiku připsání mzdy ve prospěch zaměstnance, tj. v okamžiku, kdy s ní může disponovat (tj. dát si jí vyplatit, poukázat na účet apod.), na toto nemá vliv nemožnost zaměstnance si v den výplaty mzdu vyzvednout³⁵. O příjem zaměstnance se však jedná i tehdy, kdy zaměstnavatel nárok na mzdu zúčtoval stanoveným způsobem ve prospěch zaměstnance, ale na výplatu nemá hotovost a zaměstnanci vyplatí jen část nebo nic³⁵. Dle § 38h odst. 1 DZ se srážka provádí při zúčtování mzdy ve prospěch zaměstnance, srážka musí být ale odvedena i z mezd nezúčtovaných, ale fakticky vyplacených. Dle § 5 odst. 4 DZ jsou příjmy obdržené nebo vyplacené až po 31.1. příjmem toho období, ve kterém byly skutečně vyplaceny nebo obdrženy, příjmy zúčtované či vyplacené do 31.1. následujícího roku totiž spadají do uplynulého zdaňovacího období. Každý zaměstnanec má právo u svého zaměstnavatele podepsat **Prohlášení poplatníka**, díky němuž může uplatňovat slevy na dani, nezdanitelné části základu daně a daňové zvýhodnění a určit si i způsob zdanění (podrobnosti budou uvedeny dále).

2.1. Základ daně a vliv pojistného

Dle § 6 odst. 13 DZ jsou **základem daně** (dílním základem daně) příjmy ze závislé činnosti nebo funkční požitky zvýšené o částku odpovídající pojistnému na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistnému na všeobecné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů povinen podle zvláštních předpisů platit zaměstnavatel sám za sebe. Jedná se o **princip tzv. superhrubé mzdy**, který je uplatňován od 1.1.2008. Zaměstnanci, na kterého se vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu, se příjmy pro zjištění základu daně zvýší o částku odpovídající příspěvkům zaměstnavatele na toto zahraniční pojištění. Pojistné je stanoveno z vyměřovacích základů.

---

³⁵ Pelech, 2008

Vyměřovacím základem je úhrn příjmů zaměstnance, které jsou předmětem DZČ dle DZ a nejsou od této daně osvobozeny a které mu zaměstnavatel zúčtoval v souvislosti se zaměstnáním, které zakládá účast na nemocenském pojištění nebo důchodovém pojištění (§ 5 odst. 1 zákona o pojistném na sociální zabezpečení, obdobně definice pro zdravotní pojištění). U pojistného na zdravotní pojištění se vyměřovací základ navyšuje o určité částky jako jsou např.³⁶ : doplatky do vyměřovacího základu, neplacené volno nebo neomluvená absence. K těmto položkám se ale při zjišťování základu daně nepřihlíží.

Nově byl s účinností k **1.1.2008** vymezen okruh zaměstnanců pro účely zdravotního pojištění. Za zaměstnance se považuje fyzická osoba, které plynou nebo by měly plynout příjmy ze závislé činnosti nebo funkčních požitků dle § 6 DZ (dříve bylo vázáno na nemocenské pojištění) s výjimkou³⁷: osob, kterým plynou pouze příjmy od této daně osvobozené nebo které nejsou předmětem daně, žáků či studentů, jimž plynou příjmy z praktického výcviku (platí i pro soc. zab.), osob, činných na základě dohody o provedení práce (platí i pro soc.zab.), osob, činných na základě dohod o pracovní činnosti, které nedosáhly v kalendářním měsíci započitatelného příjmu (r. 2007 - 400 Kč, od r. 2009 - 2000 Kč) a mnohé další. **Od 1.1. 2008** se odvod pojistného na zdravotní pojištění týká i odměn členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob, dále se týká i příjmů za výkon funkce u neuvolněných zastupitelů, funkcionářů občanských sdružení odměňovaných za výkon funkce, apod.³⁸ Za zaměstnance se z hlediska pojistného na sociální zabezpečení považují (pro r.2007 i 2008): zaměstnanci v pracovním poměru, zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti, členové družstev, vykonávající mimo pracovněprávní vztah pro družstvo práci, za kterou jsou odměňováni, atd.³⁷ Členové statutárních orgánů v tomto případě nepodléhají odvodu pojistného na sociální zabezpečení. Tam, kde se pojistné na zdravotní a sociální zabezpečení neodvádí, nedochází k navýšení příjmů o odvody na pojistné při zjišťování základu daně jako tzv. superhrubé mzdy³⁸.

2.1.1. Vyměřovací základy pro pojistné

Velkou změnou od r. 2008 není pouze změna vyměřovacích základů, ale i definice **zúčtovaného příjmu** viz. § 5 odst. 1 zákona o pojistném na sociální zabezpečení (obdobně znění i pro zdravotní pojištění).

---

³⁶ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

³⁷ **Běhounek, 2007**

³⁸ **Pelech, 2008**

Pro r. 2007 byl zúčtovaný příjem definován jako plnění, jehož hodnota je na příslušném účtu zaměstnavatele zaúčtována jako náklad nebo úbytek prostředků a které bylo v peněžní či nepeněžní formě poskytnuto zaměstnanci či předáno v jeho prospěch³⁷. Od r. 2008 se zúčtovaným příjmem rozumí plnění, které bylo v peněžní nebo nepeněžní formě nebo formou výhody poskytnuto zaměstnavatelem zaměstnanci nebo předáno v jeho prospěch, popř. připsáno k jeho dobru anebo spočívá v jiné formě plnění prováděné zaměstnavatelem za zaměstnance³⁹. Definici z r. 2007 např. neodpovídala hodnota poskytnutého vozidla pro soukromé účely ve výši 1 % vstupní ceny, to se však rokem 2008 změnilo, tato zaměstnanecká výhoda již podléhá odvodu pojistného.

Od 1.1.2008 je uplatňován tzv. **maximální vyměřovací základ** (dále jen MVZ) pro pojistné na sociální zabezpečení a na zdravotní pojištění. Pro r. 2008 je to čtyřicetiosminásobek průměrné mzdy (21 560 Kč)⁴⁰ tj. **1 034 880 Kč**. Od chvíle, kdy zaměstnanec dosáhne tohoto vyměřovacího základu, nebude se jeho základ daně upravovat o pojistné. Částka MVZ je u každého zaměstnavatele posuzována samostatně. Pokud má zaměstnanec více zaměstnavatelů a úhrn jeho všech příjmů přesáhne MVZ, ale úhrn příjmů u jednotlivých zaměstnavatelů nepřekročí MVZ, budou jeho všechny příjmy podrobeny odvodu pojistného a na základě potvrzení od zaměstnavatelů pak požádá o vrácení přeplatku na pojistném. Zaměstnavateli žádný přeplatek nevznikne. Základem daně však budou veškeré zdanitelné příjmy navýšené o pojistné hrazené zaměstnavatelem. Pokud zaměstnanec dosáhne MVZ od jednoho zaměstnavatele v průběhu roku, zastaví se odvody pojistného hrazeného jak zaměstnancem, tak zaměstnavatelem. Přestane se tak uplatňovat i princip superhrubé mzdy⁴⁰.

2.1.2. Stanovení pojistného a zaokrouhlování

Pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti hrazené zaměstnavatelem činí celkem **26%** z vyměřovacího základu (dle novelizace od 1.1.2009 25%, od 1.1.2010 24,1%)³⁹. Problém může nastat při zaokrouhlování. Zákon o pojistném stanoví pojistné za zaměstnavatele z úhrnu všech vyměřovacích základů se zaokrouhlením na celé koruny nahoru. Pro daňové účely musí být pojistné stanoveno pro výpočet základu daně u každého zaměstnance jednotlivě. Pokud se použije § 46 odst.3 zákona č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků, zaokrouhlí se pojistné na dvě platná desetinná místa.

---

³⁹ **Běhounek, 2007**

⁴⁰ celý odstavec volně dle **Běhounka, 2007**, průměrná mzda je stanovena nařízením vlády č. 257/2007 Sb.

Při technických problémech se může použít zaokrouhlení na celé koruny nahoru.⁴¹ Pojistné hrazené zaměstnancem činí **8 %** z vyměřovacího základu. Pojistné na všeobecné zdravotní pojištění činí **13,5 %** z vyměřovacího základu, **9%** hradí zaměstnavatel, **4,5%** zaměstnanec. Zaokrouhlování zákon o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění neřeší. V běžné praxi se vypočte celých 13,5 %, ze kterých se vypočte 1/3 připadající na zaměstnance zaokrouhlená na celé Kč nahoru, částku připadající na zaměstnavatele ve výši 2/3 tvoří matematický rozdíl⁴².

2.2. Prohlášení poplatníka

Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků je upraveno v § 38k odst. 4 DZ. Je to nejdůležitější tiskopis (MFin 5457), který rozhoduje o způsobu zdanění. V r. 2007 byl vydán vzor č. 17 reagující na změny v nezdanitelných částkách, pro r. 2008 je tento vzor i minulý vzor č.16 z r. 2006 stále platný. Vzor č. 18 je tím nejnovějším a reaguje na to, že základní slevu na poplatníka lze využít i u poživatelů starobního důchodu. **Prohlášení slouží k⁴³:** uplatnění nezdanitelných částí základu daně po skončení roku, uplatnění slev na dani dle §35ba DZ, uplatnění daňového zvýhodnění dle §35c a §35d DZ, k nahlášení veškerých změn rozhodných pro uplatnění nároku či ukončení poskytnutí slev na dani a daňového zvýhodnění, k požádání o roční zúčtování záloh daně z příjmů ze závislé činnosti, k dodatečnému podpisu a uplatnění Prohlášení při zdanění za zdaňovací období zpětně.

Prohlášení musí poplatník **podepsat do 30 dnů po vstupu do pracovního poměru** (je účinné od prvního dne nástupu, Prohlášení podepsané později je účinné až od následujícího měsíce po měsíci, ve kterém bylo podepsáno) **a následně do 15.2. každoročně**, dále do konce kalendářního měsíce, v němž nastala změna v údajích, a do 30 dnů po narození dítěte. Prohlášení lze podepsat pouze u jednoho zaměstnavatele (plátce) pro totéž období. V Prohlášení jsou uvedeny rozhodné skutečnosti např. o dětech ve společné domácnosti, o pobírání invalidního důchodu apod. Pokud nastane prokázaná změna, přihlédne k ní plátce až od následujícího měsíce po změně. Při prokázaném a včas nahlášeném (tj. do 30 dnů od narození) narození dítěte přihlédne plátce k této skutečnosti již v měsíci narození dítěte⁴².

---

⁴¹ Pelech, 2008

⁴² celé dle Abecedy mzdové účetní, 2008

⁴³ Abeceda mzdové účetní, 2008

Pokud poplatník doloží doklad, že on sám či vyživované dítě je žákem či studentem soustavně se připravujícím na budoucí povolání, přihlédne plátce k této skutečnosti v měsíci prokázání, to samé platí pro doložení osvojení vyživovaného dítěte nebo pro převzetí dítěte do péče nahrazující péči rodičů. Pokud tyto náležitosti poplatník neprokáže včas, budou uplatněny až od následujícího měsíce po uplatnění. Zpětně lze odpočty a daňové zvýhodnění požadovat až při ročním zúčtování nebo v rámci daňového přiznání. Prokazování nastalých skutečností upravuje § 38k a § 38l DZ. **Poplatník může Prohlášení podepsat pouze u jednoho plátce (tzv. hlavního zaměstnavatele)** na stejné období kalendářního roku dle §38k odst. 4 DZ a tuto skutečnost v Prohlášení také uvede. Pokud má poplatník souběžně více zaměstnavatelů, sám si rozhodne u koho Prohlášení podepíše. K podpisu nelze zaměstnance nutit, mělo by to však být projednáno při jeho nástupu do zaměstnání. To, že má zaměstnanec i jiné příjmy např. z pronájmu či jako OSVČ, nebrání podpisu I. a II. části Prohlášení, tento zaměstnanec však bude muset jako OSVČ podat sám daňové přiznání a nebude moci podepsat III. část Prohlášení pro provedení ročního zúčtování⁴⁴.

2.2.1. Zaměstnanec bez podepsaného Prohlášení, srážková daň

Pokud zaměstnanec z různých důvodů nepodepsal u zaměstnavatele Prohlášení, je pro zdanění rozhodná výše hrubé mzdy. Jestliže v kalendářním měsíci zaměstnanci od zaměstnavatele plyne hrubý příjem do **5000 Kč** včetně, sráží zaměstnavatel z tohoto příjmu, který je v tomto případě tzv. **samostatným základem daně**, konečnou **srážkovou daň** sazbou **15%** s platností od 1.1.2008 (pro r. 2009 **12,5%**) tzv. **zvláštní sazba daně**. Základem daně je zdanitelný příjem, který v případech, kdy patří do vyměřovacího základu pro pojistné na sociální zabezpečení a pro pojistné na zdravotní pojištění, je navýšen o toto pojistné připadající na zaměstnavatele. Toto ustanovení upravuje § 6odst. 4 DZ. Základ daně se pro výpočet srážkové daně zaokrouhluje na celé Kč dolů a vypočtená daň taktéž na Kč dolů. Příjmy, z nichž je sražena konečná srážková daň, nevstupují do ročního zúčtování záloh ani do daňového přiznání, srážkou daně provedenou plátcem je daň vyrovnána⁴⁴. Pokud má český daňový rezident příjem od zahraničního zaměstnavatele, který v zahraničí podléhá srážkové dani, neznamená to ještě, že je daňová povinnost v ČR splněna⁴⁴. Srážková daň se odvádí příslušnému finančnímu úřadu na jiný účet než zálohy na daň. Pozor ale, tento způsob zdanění lze použít jen u některých druhů příjmů ze závislé činnosti, a to u příjmů dle § 6 odst.1 písm. a) a d) a § 6 odst. 10 (funkční požitky).

---

⁴⁴ Pelech, 2008

Pokud zaměstnanci plyne v kalendářním měsíci hrubý příjem **vyšší než 5000 Kč**, sráží zaměstnavatel z tohoto příjmu tzv. **měsíční daňovou zálohu** ze základu pro výpočet zálohy. Základem pro výpočet měsíční daňové zálohy je opět zdanitelný příjem zaměstnance, který pokud podléhá odvodu pojistného sociálního i zdravotního, je navýšen o toto pojistné placené zaměstnavatelem. Měsíční daňový základ se dle §38h DZ zaokrouhluje na stokoruny nahoru a daňová záloha se stanoví jako **15%** (od 1.1.2009 **12,5%**) z takto zaokrouhleného základu daně (lze využít tzv. měsíční či roční tabulky daně z příjmů, kde jsou zálohy na daň a daň vypočítány). Ještě v **r. 2007** platilo, že poplatník bez podepsaného Prohlášení s příjmem nad 5000 Kč musel odvést **zálohu** minimálně ve výši **20%** ze základu daně, toto už v novém zákoně nenalezneme.

Srážková daň nemůže být nikdy uplatněna u příjmů dle § 6 odst. 1 písm. b) a c) DZ (příjmy za práci členů družstev, společníků a jednatelů spol. s r.o., komanditistů, a to i když nejsou povinni dbát příkazů plátce likvidátorů atd., odměny členů statutárních a dalších orgánů právnických osob). V těchto případech je vždy vybrána měsíční daňová záloha, ať je příjem v jakékoliv výši. Základ daně po připočtení pojistného se zaokrouhluje do 100 Kč na celé koruny nahoru, nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru. Záleží také na tom, zda poplatník podepsal Prohlášení pro uplatnění slev a daňového zvýhodnění. Výjimkou jsou příjmy z odměn členů statutárních orgánů a dalších orgánů právnických osob, kteří jsou daňovými nerezidenty, u těchto příjmů je vždy odvedena srážková daň bez ohledu na výši příjmu⁴⁵.

2.2.2. Zaměstnanec s podepsaným Prohlášením

Jestliže má zaměstnanec podepsané Prohlášení, stanoví plátce měsíční základ daně z úhrnu všech jeho příjmů a vybere **zálohu na daň** ve výši 15 % (r. 2009 12,5 %) ze základu daně zaokrouhleného do 100 Kč na celé koruny nahoru a nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru⁴⁶. Po výpočtu zálohy uplatní plátce na základě Prohlášení 1/12 slev na dani dle § 35ba DZ, nepřihlíží však ke slevě „na manželku“ a k nezdanitelným částkám, ty se uplatňují až při ročním zúčtování či v daňovém přiznání. Může však dojít k situaci, kdy zaměstnavatel nejprve sráží zaměstnanci srážkovou daň, kterou musí změnit na zálohu resp. sraženou daň vrátit a odvést zálohu např. zaměstnanec nastoupí 25. srpna, mzda je vyplacena 15. září a je do 5000 Kč, zaměstnavatel odvede srážkovou daň, zaměstnanec však do 30 dnů od nástupu podepíše Prohlášení⁴⁵.

---

⁴⁵ **Pelech, 2008**

⁴⁶ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

Dodatečně lze přihlídnout ke skutečnostem při ročním zúčtování v případě, kdy byla zaměstnanci vybírána daň zvláštní sazbou daně, prokáže-li poplatník tyto skutečnosti pro uznání slev a daňového zvýhodnění a dodatečně podepíše Prohlášení nejpozději do 15.2. roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období (§ 38k odst. 7 DZ)⁴⁷.

Zaměstnanec může také změnit v průběhu měsíce hlavního zaměstnavatele, Prohlášení pak může podepsat u nového zaměstnavatele. Oba zaměstnavatelé, u kterých byl **postupně** zaměstnán, mu ze mzdy vypočtou daňovou zálohu (i ze mzdy do 5000 Kč), ale uplatněné slevy a Daňové zvýhodnění může v tomto období započíst jen jeden z nich (zpravidla ten, od kterého zaměstnanec odchází)⁴⁸.

---

⁴⁷ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

⁴⁸ **Pelech, 2008**

3. MĚSÍČNÍ DAŇOVÉ ZÁLOHY

Co se týče oblasti výpočtu daňové zálohy z měsíčních mezd, uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění a dále nezdanitelných částí základu daně prochází zákon o daních z příjmů již řadu let velkými změnami. Největší změnou pro r. 2008 bylo vytvoření principu tzv. superhrubé mzdy (viz. výše kap. 2.1.). Z měsíčního základu daně stanoveného na tomto principu je vypočtena **měsíční záloha na daň** ve výši 15% (od r. 2009 12,5 %), která se u poplatníka s **podepsaným Prohlášením** dále **sníží o slevy** dle § 35ba DZ (kromě slevy na manželku) ve výši jedné dvanáctiny. Záloha po slevě ještě poté může být upravena o daňové zvýhodnění na děti. **Nezdanitelné části základu daně** dle § 15 DZ se uplatňují až jako roční odpočty snižující základ daně v daňovém přiznání či při ročním zúčtování (obdobně sleva na manželku).

3.1. Slevy na dani dle § 35ba DZ

- a) **Sleva na poplatníka** tzv. základní sleva činí od r. 2008 **24 840 Kč** ročně a **2 070 Kč** měsíčně. Nově mají nárok na tuto slevu i poživatelé starobního důchodu bez jakéhokoli omezení (r. 2007 ji mohl uplatnit jen tehdy, pokud jeho starobní důchod nepřesáhl částku 38 040 Kč ročně). Tuto slevu si může poplatník odečíst v plné výši od celoroční daně i tehdy, pokud pracoval jen část roku⁴⁹. Původně neměl **daňový nerezident** od r. 2008 v průběhu roku nárok na tuto slevu (při výpočtu měsíčních záloh) a mohl ji uplatnit až v rámci daňového přiznání za předpokladu, že jeho příjmy ze zdrojů na území ČR budou činit 90% všech jeho celosvětových příjmů. Ale Ministerstvo financí vydalo **opatření**⁵⁰ č. j. 05/13 797/2008 – 152 k odstranění tvrdosti dle § 39 písm. b) DZ, které umožňuje přiznat tuto slevu na dani daňovým nerezidentům ČR bez jakýchkoli dalších zákonných omezení s předpokládaným nabytím účinnosti novely DZ od 1.7.2008.
- b) **Sleva na manželku (manžela)** činí od r. 2008 **24 840 Kč ročně**. Tuto slevu může poplatník uplatnit, pokud žije s manželkou (-em) ve společné domácnosti, která (-ý) nemá vlastní příjmy, nebo její (jeho) příjmy nedosáhnou částky 38 040 Kč ročně. **Do úhrnu příjmů za rok spadají** příjmy jako např⁴⁹.: výše hrubé mzdy, příjmy z podnikání bez snížení o výdaje, peněžitá pomoc v mateřství, nemocenské dávky, mateřské dávky a dávky v nezaměstnanosti, důchod ze sociálního zabezpečení atd.

⁴⁹ Pelech, 2008

⁵⁰ dostupné na: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/legislativa_37908.html, [cit. 26.2.2008]

Do příjmů se nezahrnují např.⁵¹: dávky sociální podpory jako je rodičovský příspěvek, přídavek na dítě, porodné, sociální příspěvek, příspěvek na bydlení apod., dávky sociální péče, příspěvek na péči a sociální služby, dávky pomoci v hmotné nouzi, stipendium poskytované po dobu soustavné přípravy na budoucí povolání, státní příspěvky na penzijní připojištění a stavební spoření, výživné ve výši stanovené soudem. Tato sleva se uplatňuje až po skončení zdaňovacího období při ročním zúčtování či v rámci daňového přiznání. Poplatník nemusí prokazovat výši příjmu manželky (-la), ve III. Části Prohlášení pouze pravdivě prohlásí, že příjem 2. manžela nepřesáhl stanovený limit. Dle § 38l odst. 2 písm. a) musí prokázat jen totožnost 2. manžela⁵². Roční sleva se poskytuje v určitém počtu dvanáctin pokud bylo manželství uzavřeno v průběhu zdaňovacího období (např. manželství uzavřeno 6.5., roční sleva bude ve výši sedmi dvanáctin červen až prosinec). Sleva se zdvojnásobuje na **49 680 Kč** pokud je manžel (-ka) držitelem průkazu **ZTP/P**, nárok se prokazuje předložením tohoto průkazu.

- c) **Sleva na dani – pobírání částečného a plného invalidního důchodu:** u částečného invalidního důchodu se jedná od r. 2008 o částku ve výši **2520 Kč** ročně tj. **210 Kč** měsíčně, u plného invalidního důchodu to činí **5040 Kč** ročně tj. **420 Kč** měsíčně. **Sleva u částečného invalidního důchodu**⁵² je poskytnuta tehdy, jestliže poplatník pobírá důchod z důchodového pojištění dle zákona o důchodovém pojištění, nárok na slevu musí prokázat předložením rozhodnutí o přiznání důchodu a potvrzením o výplatě tohoto důchodu, toto potvrzení o výplatě předkládá do 15.2. každoročně. Dále má nárok na tuto slevu i tehdy, pokud došlo k zániku nároku na částečný invalidní důchod z důvodu souběhu nároku na výplatu částečného invalidního a starobního důchodu (prokazuje se potvrzením od finančního úřadu). **Sleva u plného invalidního důchodu**⁵² je poskytnuta pokud poplatník pobírá důchod z důch. pojištění (prokazuje obdobně jako u částečného invalid. důchodu), pokud pobírá jiný důchod z důch. pojištění za podmínky, že je plně invalidní (př.: vdovský či vdovecký důchod, na který má nárok plně invalidní vdova či vdovec po dobu jednoho roku od smrti 2. manžela), dále pokud je plně invalidní dle zvláštních předpisů, ale ČSSZ jeho žádost zamítnula z jiných důvodů než proto, že není plně invalidní (tyto případy prokazuje potvrzením z FÚ, stejně tak u souběhu nároku na výplatu těchto důchodu s nárokem na výplatu starobního důchodu).

⁵¹ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

⁵² **Pelech, 2008**

- d) Sleva pro držitele průkazu ZTP/P** představuje od r. 2008 částku ve výši **16 140 Kč** ročně tj. **1345 Kč** měsíčně. Nárok na slevu poplatník prokazuje předložením průkazu ZTP/P (zvláště těžké postižení s potřebou průvodce). Sleva se poskytne, i když není poplatník invalidní, slevy za invaliditu a průkaz ZTP/P se kumulují.
- e) Sleva poskytnutá zaměstnanci soustavně se připravujícím na budoucí povolání** (student, žák) činí **4020 Kč** ročně tj. **335 Kč** měsíčně. Podmínkou není jenom soustavná příprava na budoucí povolání ale i dodržení věkové hranice 26 let, u prezenční formy doktorského studia na vysoké škole (VŠ) je to 28 let. Přípravu na budoucí povolání definuje zákon č.117 /1995 Sb., o státní sociální podpoře. Slevu na dani nelze přiznat např.: poplatníkovi, který se připravuje na budoucí povolání studiem na střední škole formou dálkového, distančního, večerního studia při zaměstnání nebo formou kombinovaného studia, je-li v době studia výdělečně činný atd.⁵³ Pro uplatnění nároku musí poplatník předložit **potvrzení školy** pro daný školní rok, semestr či jinak stanovenou dobu studia (v případě studia v zahraničí se předkládá rozhodnutí MŠMT). Potvrzení z VŠ obvykle platí pro období od 1.10. do 30.9., pokud příprava na budoucí povolání skončí dříve, než lze odvodit z potvrzení, musí to zaměstnanec neprodleně oznámit zaměstnavateli⁵⁴. Nárok na slevu má poplatník jen v tom měsíci, kdy je soustavná příprava na budoucí povolání splněna k prvnímu dni v měsíci. Pokud je poplatník žákem či studentem a příjmy mu plynou jen po část roku např. pracuje o prázdninách, má při ročním zúčtování nárok na celou slevu na dani jak na poplatníka, tak na celou slevu na „studenta“. Pokud absolvent po skončení studia nastoupí do zaměstnání v průběhu roku, má při ročním zúčtování nárok na slevu na poplatníka a na část slevy na „studenta“ připadající na dobu studia, i když během studia nebyl výdělečně činný⁵³.

3.2. Nezdánitelné části základu daně dle § 15 DZ

K těmto položkám, které snižují základ daně, se přihlíží sice až při ročním zúčtování či v daňovém přiznání, ale pro pochopení následujících kapitol je vhodné si je vymežit již nyní. Jejich uplatnění dále upravuje § 38k DZ a způsob jejich prokazování je stanoven v § 38l DZ.

---

⁵³ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

⁵⁴ **Pelech, 2008**

a) První nezdanitelnou částí je **hodnota poskytnutých darů** vymezených v § 15 odst.1 DZ. Jedná se o dary poskytnuté **na vymezené účely** – dary poskytnuté poplatníkem obcím, krajům, organizačním složkám státu, právnickým osobám (dále jen PO) se sídlem na území ČR, PO, které jsou pořadateli veřejných sbírek např.: na financování vědy a vzdělání, výzkumu, kultury, školství, na policii, požární ochranu, na podporu a ochranu mládeže, na ochranu zvířat, na účely sociální, zdravotnické, ekologické, humanitární, charitativní, tělovýchovné, na účely náboženské, politickým stranám a hnutím, na odstraňování následků živelní pohromy. Dále se jedná o dary poskytnuté FO s bydlištěm na území ČR provozujícím zdravotnická zařízení a zařízení na ochranu opuštěných nebo ohrožených druhů zvířat. V neposlední řadě se jedná o dary poskytnuté FO s bydlištěm na území ČR, které jsou poživateli plného či částečného invalidního důchodu, nebo jsou nezletilými dětmi závislými na péči jiné osoby, a to na zdravotnické prostředky nejvýše do částky nehrzené zdravotními pojišťovnami nebo na rehabilitační a kompenzační pomůcky dle zvl. předpisu nejvýše do částky nehrzené příspěvkem ze státního rozpočtu a dále na majetek usnadňující těmto osobám vzdělání a zařazení do zaměstnání. Za dar na zdravotnické účely ve formě bezpříspěvkového dárcovství krve lze od základu daně odečíst částku 2000 Kč za jeden odběr krve a jejích složek tj. plazmy, krevních destiček, kostní dřeně atd. v jednom dni⁵⁵. Úhrn hodnoty darů se odečte, pokud jejich úhrnná hodnota činí nejméně **1000 Kč** nebo alespoň částku přesahující **2 %** základu daně. Maximálně lze odečíst **10 %** ze základu daně (jedná se o celoroční základ daně zvýšený o pojistné). Hodnotu darů lze odečíst jen ve zdaňovacím období, ve kterém byly poskytnuty⁵⁵. Nepeněžní dary včetně služeb lze také odečíst od základu daně, ocení se dle zvl. předpisů. Pro uplatnění této nezdanitelné části je nutné předložit **potvrzení od příjemce daru** (či jeho zákonného zástupce), pořadatele veřejné sbírky **o výši a účelu daru**. Z potvrzení musí vyplývat, kdo je příjemcem daru, na jaký účel byl poskytnut, kdy byl poskytnut. Potvrzení může nahradit i řádně uzavřená darovací smlouva. Zaměstnavatel by si měl uchovat fotokopii potvrzení pro kontrolu, pokud pro zaměstnance provádí roční zúčtování⁵⁶. Dar nesmí být poskytován jako protiplnění př. jako úhrada za zdravotnický úkon⁵⁶.

---

⁵⁵ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

⁵⁶ **Pelech, 2008**

b) Nezdanitelnou částí základu daně jsou dále dle § 15 odst. 3 a 4 DZ zaplacené **úroky z úvěrů ze stavebního spoření nebo z hypotečního úvěru** na financování zákonem stanovených bytových potřeb. Je nutné dodržet několik podmínek⁵⁷: musí se jednat o úroky z úvěru ze stavebního spoření či jiného úvěru poskytnutého stavební spořitelnou v souvislosti s úvěrem ze stavebního spoření př. „překlenovací úvěr“ či „meziúvěr“, nebo se musí jednat o úroky z hypotečního úvěru banky (pobočky zahraniční banky, zahraniční banky) či jiného úvěru poskytovaného bankou v souvislosti s hypotečním úvěrem př. předhypoteční a doplňkové úvěry, v neposlední řadě se musí jednat o úvěr na bytové potřeby (nemůže se jednat o výstavbu, údržbu, koupi a změnu stavby za účelem podnikání či pronájmu, výjimkou je rodinný dům, který je z části využíván k pronájmu, zde se uplatní poměrný odpočet úroků v rámci daňového přiznání např. dle poměru podlahových ploch). Zákon dále přesně specifikuje v § 15 odst.3 písm. a) až h) co jsou **bytové potřeby** např.: a) výstavba bytového domu (dále jen BD), rodinného domu (dále jen RD), bytu dle zvl. předpisů či změna stavby; b) koupě pozemku, na kterém musí být zahájena s pomocí úvěru výstavba BD, RD či bytu do 4 let od okamžiku uzavření úvěrové smlouvy; c) koupě BD, RD, i rozestavěných a bytu včetně s tím spojené koupě pozemku; d) splacení členského vkladu či vkladu PO za účelem získání práva nájmu či jiného užívání bytu, RD; e) údržba či změna stavby BD, RD či bytu ve vlastnictví i u bytu v nájmu nebo užívání; f) vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů či vypořádání spoludědiců při vypořádání podílů s cílem zisku bytu, RD, BD; g) úhrada ze převod členských práv a povinností družstva nebo podílu na obchodní společnosti v souvislosti s převodem práva nebo nájmu nebo jiného užívání bytu; h) splacení úvěru či půjčky použitých na financování bytových potřeb dle písm. a) až g) (sem patří i komerční úvěry⁵⁸). Odpočet úroků je vázán na zaplacené úroky. Účastníků úvěrové smlouvy však může být více zletilých osob, úroky pak může uplatnit pouze jeden účastník či každý účastník rovným dílem. Úhrnná částka zaplacených úroků ze všech úvěrů poplatníků téže domácnosti pro odpočet činí maximálně **300 000 Kč ročně** za dané zdaňovací období. Při splácení úvěru jen po část roku se započte max. 1/12 z této částky za každý měsíc placení úroků (např.pokud se začne se splácením úvěru od června, mohou být úroky započteny maximálně ve výši 7/12 tj. 175 000 Kč)⁵⁷.

---

⁵⁷ Pelech, 2008

⁵⁸ Abeceda mzdové účetní, 2008

U bytových potřeb uvedených pod písmeny a) až c) a e) jsou uvedeny další podmínky, a to u bytových potřeb písm. a) až c) podmínka vlastnictví či spoluvlastnictví bytové potřeby po celé zdaňovací období, a dále, že předmět bytové potřeby písm. a),c) a e) poplatník užíval k trvalému bydlení nebo k bydlení manžela, svých potoků, rodičů či prarodičů obou manželů po splnění podmínek stanovených stavebním zákonem pro užívání staveb (př. po koupení stavby není stavba schopna užívání a musí být uvedena do náležitého stavu⁵⁹). V roce nabytí vlastnictví stačí, že poplatník vlastnil předmět bytové potřeby alespoň ke konci zdaňovacího období. V **Prohlášení** poplatník potvrzuje, zda úroky z daného úvěru uplatňuje současně i jiná osoba, že předmět bytové potřeby je v souladu s § 15 odst.4 DZ, že částka nepřekročila stanovený limit⁶⁰. **Při ročním zúčtování** je nutné doložit následující **doklady**⁶⁰: smlouva o úvěru a dále každoročně předkládané do 15.2. potvrzení stavební spořitelny o výši zaplacených úroků z úvěrů za uplynulý kalendářní rok či potvrzení banky, zahraniční banky či její pobočky o výši úroků zaplacených z hypotečního úvěru a snížených o státní příspěvek (týká se i jiných úvěrů vyjmenovaných v úvodu písmene b); výpis z vlastnictví potvrzující vlastnictví BD, RD či bytu ve vlastnictví u bytových potřeb písm. a), b), c), e), f), v případě písm. e) se předkládá nájemní smlouva, pokud se jedná o byt v nájmu, či doklad o trvalém bydlišti – Občanský průkaz, v případě užívání; stavební povolení a po dokončení stavby výpis z listu vlastnictví u bytové potřeby písm. a); potvrzení PO, že je poplatník jejím členem či společníkem u bytové potřeby písm. d) a g).

- c) Jako nezdánitelnou část základu daně lze odečíst i zaplacené **příspěvky na penzijní připojištění** se státním příspěvkem dle smlouvy o penzijním připojištění uzavřené mezi poplatníkem a penzijním fondem dle § 15 odst.5 DZ. Odečíst lze částku úhrnu příspěvků **převyšující 6000 Kč, maximálně lze odečíst 12 000 Kč**. Největší výhody dosáhne poplatník tehdy, jestliže zaplatil za rok na svých příspěvcích 18 000 Kč (od 18 000 se odečte 6000, uplatnit lze tedy 12 000 Kč, což je maximum). Pro roční zúčtování se předkládá smlouva o penzijním připojištění a potvrzení penzijního fondu o výši zaplaceného příspěvku za uplynulé zdaňovací období, toto potvrzení se předkládá každoročně do 15.2⁶⁰. Jestliže poplatníkovi zaniklo jeho penzijní připojištění bez nároku na penzi nebo jednorázové vyrovnání a současně mu bylo vyplaceno též odbytné, pak mu zaniká nárok na odpočet.

---

⁵⁹ Pelech, 2008

⁶⁰ Abeceda mzdové účetní, 2008

Pak příjmem dle §10 DZ ve zdaňovacím období, v kterém k této skutečnosti došlo, jsou částky, o které byl poplatníkovi v důsledku zaplacených příspěvků na penzijní připojištění základ daně snížen. To vede k povinnosti poplatníka podat daňové přiznání⁶¹.

- d) Nezdánitelnou částí základu daně je obdobně i zaplacené **pojistné na soukromé životní pojištění** za dané zdaňovací období dle § 15 odst. 6 DZ. Co se považuje za soukromé životní pojištění a jaké pro něj platí podmínky, bylo uvedeno již v podkapitole 1.1.4. , (poplatník však musí být navíc pojistníkem i pojištěným v jedné osobě). Ročně lze v úhrnu odečíst maximálně **12 000 Kč**, i tehdy, pokud má poplatník uzavřeno více smluv s více pojišťovnami. Od r. 2004 musí smlouvy s pevně sjednanou částkou pro případ dožití splňovat zákonem stanovené limity: u pojistné doby od 5 do 15 let musí činit sjednaná částka minimálně 40 000 Kč, u pojistné doby nad 15 let musí činit minimálně 70 000 Kč. U smluv, kde není sjednána pojistná částka na dožití jako pevná, stanovené limity neplatí (jedná se např.: o různá kapitálová pojištění)⁶¹. U důchodového pojištění se za sjednanou pojistnou částku považuje odpovídající jednorázové plnění při dožití. Jednorázově zaplacené pojistné se poměrně rozpočítává na zdaňovací období dle délky trvání pojištění s přesností na dny. Při ročním zúčtování se předkládá pojistná smlouva či pojistka a dále potvrzení pojišťovny o zaplaceném pojistném připadajícím na dané zdaňovací období, které je pak následně předkládáno každoročně do 15.2⁶¹. Při zániku pojištění má poplatník povinnost (dle poslední věty § 15 odst. 6 DZ) uplatněné odpočty zohledněné do zániku pojištění sečíst a za rok, ve kterém došlo k zániku pojištění a přiznat je jako příjem dle § 10 DZ v daňovém přiznání⁶².
- e) Od r. 2004 je možné od základu daně odečíst **členské příspěvky** zaplacené ve zdaňovacím období poplatníkem, který je členem odborové organizace, která podle svých stanov obhajuje hospodářské a sociální zájmy zaměstnanců v rozsahu dle vymezeném v zákoníku práce⁶². Tento odpočet má dva limity, odečíst lze částku ve výši **1,5 %** zdanitelných příjmů dle § 6 DZ (tj. úhrn hrubých mezd, odměn a dalších zdan. příjmů), kromě příjmů zdaněných dle § 6 „srážkovou daní“, maximálně lze odečíst částku **3000 Kč**. Nárok se prokazuje potvrzením odborové organizace o výši zaplaceného členského příspěvku za zdaňovací období⁶².

---

⁶¹ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

⁶² **Pelech, 2008**

f) S účinností od 1. 8. 2007 lze uplatnit nezdánitelnou částku **úhrady poplatníka za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání** dle zákona o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání (zákon č. 179/2006 Sb + prováděcí vyhláška č. 208/2007 Sb), pokud nebyly hrazeny zaměstnavatelem ani nebyly uplatněny jako výdaj dle § 24 DZ poplatníkem s příjmy dle § 7 DZ⁶³. Ročně lze odečíst maximálně **10 000 Kč**, u poplatníka se zdravotním pojištěním až **13 000 Kč** a u poplatníka s těžším zdravotním postižením dokonce až **15 000 Kč** (vymezení postižení lze nalézt v zákoně č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v § 67)⁶⁴. Nárok na odpočet se prokazuje potvrzením o výši zaplacené úhrady za danou zkoušku.

3.3. Slevy a nezdánitelné části daně u nerezidentů

Ještě v r. 2007 mohl daňový nerezident s podepsaným Prohlášením uplatňovat v průběhu roku základní slevu na dani dle § 35ba odst. 1 písm. a) – 600 Kč měsíčně a dále slevu dle § 35ba odst. 1 písm. f) na soustavnou přípravu na budoucí povolání – 200 Kč měsíčně⁶⁴. Od r. 2008 měl původně nerezident nárok jen na měsíční slevu na studium tj. 335 Kč měsíčně, ale díky opatření Ministerstva financí by měl mít s účinností od 1.7. 2008 nárok i na měsíční slevu na dani na poplatníka ve výši 2070 Kč. Všechny ostatní slevy může daňový nerezident uplatnit **až prostřednictvím daňového přiznání** za předpokladu, že **úhrn jeho příjmů ze zdrojů na území ČR** (zdroje vymezeny v § 22 DZ) **činí nejméně 90 % všech jeho celosvětových příjmů** s výjimkou příjmů, které nejsou předmětem daně nebo jsou od daně osvobozeny, anebo se jedná o příjmy, z nichž je daň vybírána srážkou dle zvláštní sazby daně dle § 35ba odst.2 DZ. To samé platí pro daňové zvýhodnění na děti (uvedeno v § 35c odst.5 DZ), po splnění podmínek pro uznání nároku. Daňový nerezident může uplatnit i odpočty nezdánitelných částí základu daně pokud splní zákonem stanovené podmínky pro uznání nároků na odpočet dle § 15 DZ. Pouze odpočet z titulu úroků z úvěru dle § 15 odst.3 a 4 může uplatnit pouze v rámci daňového přiznání, jen pokud splní podmínku dle § 15 odst.9 DZ, že úhrn jeho příjmů ze zdrojů na území ČR (§ 22 DZ) činí nejméně 90 % všech jeho celosvětových příjmů atd. viz výše.

---

⁶³ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

⁶⁴ **Pelech, 2008**

3.4. Měsíční daňová povinnost

Pro výpočet měsíční daňové povinnosti je nutné nejprve stanovit **měsíční úhrn příjmů** zaměstnance ze závislé činnosti, ze kterých zaměstnavatel následně vypočte měsíční zálohu na daň (popř. srazí daň zvláštní sazbou daně), srážku provádí zaměstnavatel při výplatě či připsání příjmu k dobru. Do úhrnu příjmů musí zaměstnavatel zahrnout běžnou mzdu, odměny, mzdy ze souběžného pracovního poměru nebo odměnu z dohody o pracích konaných mimo pracovní poměr a funkční požitky, tj. zjistí úhrn příjmů, které sám vyplácí nebo připisuje k dobru včetně dalších plnění ve prospěch zaměstnance a nepeněžních příjmů⁶⁵. Příjmy od daně osvobozené do tohoto úhrnu příjmů nepatří popř. se z něj odečtou. Takto stanovený úhrn příjmů je součástí **měsíčního základu daně** stanoveného na stejném principu jako je uvedeno v kapitole 2.1. Součtem měsíčních základů za celé zdaňovací období se získá dílčí daňový základ, který je součástí celoročního daňového základu, ze kterého se následně vypočte celoroční daňová povinnost. Z měsíčního základu daně pak vypočítá zaměstnavatel měsíční daňovou povinnost zaměstnance dle toho, zda má zaměstnanec podepsané Prohlášení či ne (viz. kapitoly 2.2.1. a 2.2.2.). Smyslem toho, že se u měsíční daňové povinnosti mohou uplatnit měsíční slevy na dani popř. daňové zvýhodnění na základě Prohlášení, je, aby na daňových zálohách nebylo vybráno příliš a následně nedocházelo k vysokým přeplatkům na dani⁶⁵. Zaměstnanec, u kterého v daném roce převažují jiné příjmy např. z podnikání či pronájmu, si může navíc sám hradit daňové zálohy dle poslední známé daňové povinnosti v daňovém přiznání (nelze mu však provést roční zúčtování daně, je povinen sám podat daňové přiznání)⁶⁵. Vybírání a placení záloh upravuje **§ 38h DZ**. Poplatník bez podepsaného Prohlášení byl podrobně probrán v kapitole 2.2.1., přehledný výpočet zálohy u poplatníka s podepsaným Prohlášením je zobrazen v následujících tabulkách.

Tab. č. 1 – Zaměstnanec s podepsaným Prohlášením, bez vyživovaných dětí

Měsíční úhrn příjmů („hrubá mzda“)	+	Pojistné (hrazené zaměstnavatelem)	=	Základ daně	>	Záloha na daň 15%	-	Slevy na dani dle § 35ba DZ	=	Záloha po slevě § 38h odst.3 DZ
------------------------------------	---	------------------------------------	---	-------------	---	-------------------	---	-----------------------------	---	---------------------------------

Poznámka: znaménko > znamená z toho vypočtena, základ daně do 100 Kč se zaokrouhluje na celé Kč nahoru, základ daně nad 100 Kč se zaokrouhluje na celé stokoruny nahoru (platí i pro tabulku č.2).

Vyjde-li záloha po slevě kladná, bude z měsíčního příjmu sražena. Vyjde-li záloha nulová či záporná, výpočet tímto končí, zaměstnanci nebude nic sraženo, záloha na daň po slevě je rovna nule.

⁶⁵ Pelech, 2008

Tab. č. 2 – Zaměstnanec s podepsaným Prohlášením, s vyživovanými dětmi

Měsíční úhrn příjmů zvýšený o pojistné hrazené zaměstnavatelem	=	Základ daně	>	Záloha na daň 15%	-	Slevy na dani dle § 35ba DZ	=	Záloha po slevě § 38h odst.3 DZ	-	Daňové zvýhodnění	=	Konečná záloha po slevě
--	---	-------------	---	-------------------	---	-----------------------------	---	---------------------------------	---	-------------------	---	-------------------------

Daňové zvýhodnění (dále jako DZV) může nabýt několika podob, buď se bude jednat o **slevu na dani** nebo o **daňový bonus**. Pokud záloha po slevě bude větší než DZV, je DZV slevou na dani, jako sleva se od zálohy odečte a záloha je zaměstnanci sražena. Jestliže se DZV rovná záloze po slevě, jedná se opět o slevu na dani a výsledná záloha bude nulová. V případě, že je záloha menší než DZV, část DZV ve výši zálohy bude slevou na dani a záloha tak bude nulová, zbytek DZV je tzv. daňovým bonusem určeným k výplatě. Pokud je záloha nulová je celé DZV daňovým bonusem určeným k výplatě.

3.4.1. Doplátky mezd a daňová záloha

Jednorázové mzdy a doplatky mezd za minulá léta se zahrnují do měsíčního příjmu zaměstnance, daňová záloha se vypočte ze součtu běžné mzdy, jednorázové mzdy popř. doplatků mezd za minulá léta. Pokud budou splněny podmínky pro konečnou srážkovou daň v měsíci výplaty (poplatník bez Prohlášení, souhrnný příjem včetně doplatků v měsíci do 5000 Kč), lze ji uplatnit. Pokud zaměstnavatel vyplácí zaměstnanci **příjem ze závislé činnosti za více kalendářních měsíců běžného roku** (§ 38h odst.7 DZ), vypočítá zálohu jakoby byly příjmy vyplaceny v jednotlivých měsících v tom případě, pokud je to pro zaměstnance výhodné a pokud neuplatňuje daňové zvýhodnění. Pokud uplatňuje daňové zvýhodnění nebo by pro něj byl výše uvedený postup nevýhodný, vypočte se záloha z těchto příjmů v součtu se mzdou v měsíci výplaty. V případě uplatnění srážkové daně zákon neumožňuje rozvržení najednou vyplacených příjmů za více měsíců. Jestliže bude zaměstnanci vyplácen **najednou doplatek mzdy za minulý i běžný rok**, může část mzdy týkající se běžného roku být rozvržena na měsíce pro výpočet daňové zálohy, pokud je to pro poplatníka výhodnější, a část mzdy za minulý rok se připočte k běžné mzdě, se kterou bude vyplacena a zdaněna (druhým způsobem je připočtení všech doplatků k běžné mzdě a odvedení zálohy na daň z celého tohoto příjmu)⁶⁶.

⁶⁶ celé převzato dle **Pelecha, 2008**

3.5. Daňové zvýhodnění na dítě

Problematika daňového zvýhodnění (DZV) je docela složitá, na jedné straně se může jednat o slevu na dani, ale na druhé straně se může stát daňovým bonusem, proto nebylo daňové zvýhodnění zařazeno přímo ke slevám na dani, je uplatňováno až v dalším stupni odečítání od zálohy. Podmínky poskytnutí DZV upravuje § 35c a § 35d DZ, **k 1.1. 2008** nedošlo ke změnám těchto podmínek, jen došlo k navýšení částek DZV. Roční výše DZV činí **10 680 Kč** na každé vyživované dítě žijící s poplatníkem v domácnosti, **21 360 Kč na dítě**, které je držitelem průkazu **ZTP/P**. Zaměstnanec s podepsaným Prohlášením, může za podmínek daných zákonem uplatnit měsíčně 1/12 DZV, viz. dále. Při ročním zúčtování či v rámci daňového přiznání může být výsledkem sleva na dani, daňový bonus či kombinace obojího. Slevu na dani lze uplatnit až do výše daňové povinnosti za dané zdaňovací období, pokud by bylo DZV větší než záloha po odečtení slev dle § 35ba DZ, stal by se zbytek daňovým bonusem.

Nárok na daňový bonus je podmíněn ze zákona několika požadavky. Roční zdanitelné příjmy poplatníka dle § 6 až § 9 DZ musí dosáhnout alespoň **šestinásobku minimální mzdy**, pokud bude mít poplatník příjmy jen dle § 9, nesmí výdaje převýšit tyto příjmy, do těchto výše uvedených příjmů se nezapočítávají příjmy od daně osvobozené či příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně (celé upravuje § 35c odst.4 DZ). Pokud poplatník nesplní tuto podmínku, bude mít nárok pouze na slevu na dani. V r. 2007 platila minimální mzda ve výši 8000 Kč (nařízení vlády č. 567/2006 Sb.), šestinásobek činí tedy 48 000 Kč, tento limit platí i pro r. 2008⁶⁷. Bonus lze poplatníkovi vyplatit, jestliže jeho roční výše činí minimálně **100 Kč** a maximálně jej lze uplatnit do výše **52 200 Kč ročně**, maximální výše platí i pokud je dítě držitelem průkazu ZTP/P⁶⁷.

Vyživovaným dítětem dle zákona (§35c odst.6) je dítě vlastní, osvojené, v péči, která nahrazuje péči rodičů, dítě druhého z manželů a vnuk(-čka), pokud jeho rodiče nemají příjmy, ze kterých by mohli DZV uplatnit. Dále platí že dítě je nezletilé (do dovršení věku 18 let) či zletilé až do dovršení věku 26 let pokud splňuje další podmínky tj. nepobírá plný invalidní důchod a soustavně se připravuje na budoucí povolání studiem nebo se nemůže připravovat na budoucí povolání studiem ani vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc či úraz nebo je neschopné z důvodu dlouhodobě nepříznivého stavu vykonávat soustavnou výdělečnou činnost.

---

⁶⁷ Pelech, 2008

Dítě musí být vyživováno poplatníkem ve společné domácnosti, **dočasný pobyt** mimo tuto domácnost nijak neovlivňuje nárok na DZV např. během studia dítě bydlí na koleji, nebo je ze zdravotních důvodů v ústavu⁶⁸. DZV lze uplatnit i tehdy, pokud **dítě uzavře manželství** (platí pro poplatníka jako rodiče či nahrazující péči rodičů), nadále bydlí ve společné domácnosti a manžel tohoto dítěte nemá vlastní příjmy postačující na uplatnění slevy na dani dle § 35ba odst.1 písm. b). Nárok na DZV může uplatnit pouze jeden poplatník, i když je **dítě vyživováno více poplatníky**, změny uplatnění DZV mohou být v průběhu zdaňovacího období učiněny, ale totéž dítě v jednom kalendářním měsíci může uplatnit jen jeden poplatník. Pokud **poplatník vyživuje dítě jen po část zdaňovacího období**, náleží mu 1/12 za každý kalendářní měsíc, na jehož počátku byly splněny podmínky pro uplatnění. Dle § 35c odst.10 lze uplatnit DZV již v měsíci narození dítěte, či v měsíci, ve kterém začala soustavná příprava na budoucí povolání, nebo v měsíci, ve kterém bylo dítě osvojeno či převzato do péče nahrazující péči rodičů na základě rozhodnutí příslušného orgánu, po prokázání daných skutečností. Průkaz o narození stačí předložit do 30 dnů od narození, v ostatních případech musí poplatník dané skutečnosti prokázat nejpozději do konce měsíce, ve kterém nastaly, plátce k těmto skutečnostem přihlédne až od následujícího měsíce⁶⁸. Při nástupu do zaměstnání platí lhůta 30 dnů ode dne nástupu.

3.5.1. Měsíční daňové zvýhodnění

Jak již bylo řečeno, na základě podepsaného Prohlášení může zaměstnanec uplatňovat DZV v měsíční výši **890 Kč** na každé vyživované dítě a **1780 Kč** u dítěte jako držitele průkazu ZTP/P. Měsíční daňové zvýhodnění může nabýt forem uvedených v kap. 3.4. pod tabulkou č.2. Pro výplatu měsíčního daňového zvýhodnění musí být splněno opět několik podmínek. Dle § 35d odst. 4 DZ musí příjmy poplatníka vyplacené nebo zúčtované plátcem za daný kalendářní měsíc v úhrnu dosáhnout alespoň výše $\frac{1}{2}$ **minimální mzdy**, zaokrouhlené na celé Kč dolů, tj. 4000 Kč (nezapočítávají se příjmy od daně osvobozené či příjmy zdaňované zvláštní sazbou daně). Pokud poplatník v daném měsíci této výše nedosáhne, nemá nárok na měsíční DZV, to však bude napraveno v rámci ročního zúčtování či daňového priznání, pokud poplatník splní podmínky pro nárok na DZV⁶⁸. Měsíční daňový bonus bude vyplacen, jestliže jeho měsíční výše činí minimálně **50 Kč** a maximálně jej lze uplatnit do výše **4350 Kč měsíčně**, maximální výše platí i pokud je dítě držitelem průkazu ZTP/P (§ 35d odst.4).

---

⁶⁸ Pelech, 2008

Měsíční daňový bonus musí zaměstnavatel vyplatit zaměstnanci při výplatě mzdy, o vyplacené bonusy sníží odvod záloh na daň za všechny zaměstnance za daný kalendářní měsíc. Pokud nelze nárok na měsíční bonusy uspokojit z objemu sražených záloh, vyplatí zaměstnavatel bonusy z vlastních prostředků, o tyto částky pak sníží odvod záloh správci daně v následujících měsících, nejpozději do konce roku, pokud nepožádá o poukázání chybějící částky na tiskopise Mfin 5241 vzor. č. 3 – **Žádost dle § 35d odst.5 DZ o poukázání chybějící částky vyplacené plátcem daně poplatníkům na měsíčních daňových bonusech**⁶⁹. V řízení o této žádosti se postupuje jako při vrácení přeplatku na dani dle zákona o správě daní a poplatků, příslušnou částku poukáže správce daně zaměstnavateli nejpozději do 20 dnů od doručení žádosti, tuto částku lze využít i na úhradu jiných daňových nedoplatků plátce⁶⁹. Obdobná žádost i postup se použije, pokud tato situace nastane v rámci ročního zúčtování (žádost Mfin 5246 vzor č. 3).

K prokázání nároku na DZV slouží celá řada dokladů (§ 38l odst.3 a 4). Nejprve se předkládá úřední doklad ověřující totožnost dítěte (rodný list, úřední doklad - rozhodnutí o osvojení nebo svěřením dítěte). U zletilého dítěte ve věku do 26 let potvrzení školy o soustavné přípravě na budoucí povolání, u studia v zahraničí je nutné i rozhodnutí MŠMT o tom, že toto studium je postaveno na roveň studia na středních či vysokých školách v ČR (v praxi se potvrzení o studiu předkládá každoročně). Potvrzení od příslušného správce daně (FÚ) v případě, že zletilé dítě do 26 let věku, které nepobírá plný invalidní důchod, se nemůže připravovat na budoucí povolání pro nemoc atd. (uvedeno již výše). U dítěte, které je držitelem průkazu ZTP/P, se předkládá tento průkaz (předložení stačí jednou, pokud není omezena platnost průkazu). Vyživují-li dítě manželé, kteří jsou oba zaměstnání, nárok může uplatnit jen jeden z nich a musí předložit potvrzení od zaměstnavatele 2. manžela, že nárok na DZV neuplatňuje současně druhý z manželů. Pokud manželé vyživují více dětí, mohou si nárok na DZV rozdělit, a každý předloží potvrzení zaměstnavatele, na které konkrétní děti 2. z manželů nárok neuplatňuje⁶⁹.

Pro úplnost, v r. 2007 činila částka ročního daňového zvýhodnění na dítě 6000 Kč, pro dítě – držitele průkazu ZTP/P 12 000 Kč tj. měsíčně 500/1000 Kč. Limity pro vyplacení bonusu činily minimálně 100 Kč a maximálně 30 000 Kč tj. měsíčně 50/2500 Kč. Částky daňového zvýhodnění a limity pro vyplacení daňového bonusu pro r. 2008 budou platit i pro r. 2009.

---

⁶⁹ celé podle **Pelecha, 2008**

4. ODVODY DANĚ, ROČNÍ ZÚČTOVÁNÍ DANĚ A DALŠÍ POVINNOSTI PLÁTCE DANĚ

4.1. Odvod sražených záloh

Plátce daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků (dále jen zaměstnavatel) musí odvést sražené zálohy z mezd zaměstnanců příslušnému správci daně tj. finančnímu úřadu (FÚ) dle sídla nebo trvalého bydliště, v případě, že je zaměstnavatelem FO. Pokud jde o stálou provozovnu, je příslušným správcem daně FÚ v obvodu stálé provozovny. Pokud je vedena mzdová agenda v organizační jednotce umístěné mimo obvod působnosti FÚ dle sídla či bydliště, odvádí se zálohy FÚ v sídle tzv. plátcovi pokladny (místo v ČR, kde se vede mzdová agenda, provádí se srážka záloh na daň, zpravidla se jedná o mzdovou účtárnu⁷⁰). Paragraf **38h odst.9 DZ** uvádí, že zálohy na daň sražené zaměstnancům při zúčtování mezd musí plátce odvést na účet správce daně **do 20. dne kalendářního měsíce**, v němž povinnost srazit zálohu vznikla. Na základě žádosti plátce může správce daně tuto lhůtu stanovit jinak, lhůta však nesmí přesáhnout poslední den kalendářního měsíce, v němž povinnost srazit zálohy vznikla. Dále se zde uvádí, že z příjmů vyplacených poplatníkovi prostřednictvím osoby se sídlem nebo bydlištěm v zahraničí (tzv. mezinár. pronájem pracovní síly) odvede plátce úhrn záloh na daň nejpozději do 20. dne po uplynutí kalendářního měsíce, v němž o závazku účtuje.

K vyúčtování daně a sražených záloh za zdaňovací období slouží tiskopis - **Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků** (Mfin 5459 vzor č. 13). Tento vyplněný tiskopis se předkládá příslušnému FÚ do 30 dnů ode dne splatnosti záloh na daň za prosinec tj. do 30 dnů po 20. lednu. Smyslem tiskopisu je odsouhlasení evidence o sražených a odvedených zálohách, o daňovém zvýhodnění, o přeplacích a nedoplatcích a o dalších daňových povinnostech s evidencí u FÚ⁷⁰. Povinnou přílohou je Příloha č.1 „Počet zaměstnanců ke dni 1.12. ...“, v této příloze se zapisují počty zaměstnanců, kteří jsou k 1.12. evidováni na mzdových listech, specifikují se zde obce, kde mají zaměstnanci místo výkonu práce k 1.12. dle pracovní smlouvy. Pokud zaměstnavatel zaměstnává nerezidenty a těmto nerezidentům vyplatil nebo zúčtoval příjem ze závislé činnosti další přílohou je Příloha č. 2 „Přehled souhrnných údajů zaznamenaných na mzdových listech poplatníků – daňových nerezidentů“⁷¹, uvede se zde i kód státu.

---

⁷⁰ Pelech, 2008

⁷¹ Abeceda mzdové účetní, 2008

K tomuto tiskopisu náleží ještě dvě přílohy. Příloha č. 3 „Příloha k vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků o dodatečných opravách záloh na daň po slevě a daně vypočtené z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění“ a příloha č. 4 „Příloha k vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků o dodatečných opravách měsíčního daňového bonusu a doplatku na daňovém bonusu z ročního zúčtování daňového zvýhodnění“⁷².

4.2. Odvod srážkové daně

Daň, která je sražena z příjmů zvláštní sazbou daně musí plátce odvést místně příslušnému správci daně tj. FÚ stejnému jako u odvodu sražených záloh. Tato daň se však odvádí na jiný zvláštní účet než zálohy. Dle § 38d odst. 3 DZ se sražená daň odvádí nejpozději do konce měsíce následujícího po měsíci, v němž nastala povinnost provést srážku daně. Pro vyúčtování srážkové daně slouží tiskopis „**Vyúčtování daně vybírané srážkou dle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických osob/právnických osob**“ (Mfin 5466 – vzor. č. 10), ke kterému u FO náleží „Příloha k vyúčtování daně vybírané srážkou dle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických osob“ pro opravy srážkové daně. Pokud jsou vypláceny odměny podléhající srážkové dani jak PO tak FO, vyplní se tiskopis pro každou skupinu osob zvlášť⁷². Plátce má povinnost tento tiskopis předložit příslušnému FÚ do 30 dnů od lhůty, v níž měl plátce povinnost poslední sraženou daň ve zdaňovacím období odvést⁷². Nejčastější případy odvodu srážkové daně týkající se FO jsou⁷²: 15 % z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků do výše 5000 Kč za měsíc, 15 % z odměn členů statutárních orgánů – nerezidentů, dále 15 % z honorářů za příspěvky do novin, časopisů, rozhlasu či televize poskytované plátcem se sídlem či bydlištěm v ČR, pokud úhrn měsíčního příjmu od jednoho plátce nepřesáhne 7000 Kč (jedná se však o příjem dle § 7 odst.6 DZ). Ty samé podmínky stanovené pro honoráře platí i pro honoráře nerezidentů, pokud však mezinárodní smlouvy stanovuje sazbu daně nižší a nerezident prokáže svůj daňový domicil, použije se tato nižší sazba⁷³. Pro rok 2007 platil u honorářů limit 3000 Kč a zvláštní sazba daně činila 10 %.

---

⁷² **Abeceda mzdové účetní, 2008**

⁷³ **Pelech, 2008**

4.3. Roční zúčtování daňových záloh a daňového zvýhodnění, daňové přiznání

O roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění může požádat jen poplatník, který nemá povinnost podat daňové přiznání a ani jej podávat nebude. Povinnost podat daňové přiznání upravuje § 38g DZ. Dle tohoto paragrafu **všeobecně musí daňové přiznání podat** každý, jehož roční zdanitelné příjmy podléhající dani z příjmů FO přesáhly částku 15 000 Kč kromě příjmů od daně osvobozených a příjmů, ze kterých je vybírána daň zvláštní sazbou daně (daňové přiznání musí podat i ten, který nedosáhl tohoto limitu, ale vykázal daňovou ztrátu). **Daňové přiznání nemá povinnost** podat poplatník, který má příjmy ze závislé činnosti dle § 6 DZ od jednoho či více plátců po sobě jdoucích včetně doplatků těchto mezd od těchto plátců, podmínkou je, že u všech těchto plátců měl za dané zdaňovací období podepsáno Prohlášení, nepřihlíží se k příjmům od daně osvobozených a příjmům, ze kterých je vybírána daň zvláštní sazbou daně. Dále jej nemusí podat poplatník, který mimo příjmy ze závislé činnosti neměl jiné zdanitelné příjmy dle § 7 až 10 DZ v úhrnu vyšší než 6000 Kč. **Daňové přiznání musí dále podat daňový nerezident**, pokud uplatňuje slevu na dani dle § 35ba odst.1 písm. a) až e) nebo daňové zvýhodnění nebo nezdánitelnou část dle § 15 odst.3 a 4 (úroky) – od 1.7.2008 platí opatření, díky kterému má nerezident právo na základní slevu, tudíž nové znění by mělo být – jestliže uplatňuje slevu na dani dle § 35ba odst.1 písm. b) až e) – doporučuje se sledovat změny legislativy. **Daňové přiznání musí podat i poplatník**, kterému byly vyplaceny či obdržel příjmy ze závislé činnosti za uplynulá léta, které se nepovažovaly dle § 5 odst. 4 za jeho příjmy ve zdaňovacím období, kdy byly zúčtovány plátcem daně v jeho prospěch. **Daňové přiznání musí podat poplatník**, který pobírá mzdu současně od více zaměstnavatelů, toto však neplatí, pokud souběžný zaměstnavatel odváděl ze mzdy zaměstnanci pouze srážkovou daň vzhledem k výši jeho měsíční mzdy⁷⁴.

4.3.1. Daňové přiznání

Poplatníci, kteří jsou povinni sami si podat daňové přiznání jej podají u místně příslušného správce daně (u FO dle místa bydliště), ve kterém sami uvedou své příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky, dílčí základy daně z dalších příjmů a výši sražených a odvedených záloh⁷⁴. Pro rok 2007 byl platný vzor daňového přiznání Mfin 5405 č.14.

---

⁷⁴ Pelech, 2008

K daňovému přiznání musí poplatník přiložit **Potvrzení zaměstnavatele** (-lů, v případě, že jich má více) **o zdanitelných příjmech se závislé činnosti** a funkčních požitků, o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění (Mfin 5460 vzor č. 15 pro r. 2007 a č. 16 pro r. 2008). Zaměstnavatel je povinen dle § 38j odst.3 toto potvrzení vydat, a to nejpozději do 10 dnů od podání žádosti zaměstnance, dále je povinen uložit si kopii tohoto potvrzení. Do potvrzení nepatří případné příjmy podléhající srážkové dani⁷⁵. Údaje v potvrzení vychází z údajů na mzdovém listě zaměstnance, které jsou rozhodné pro výpočet zdanitelné mzdy, daně, záloh a daňového zvýhodnění. Vystavuje-li tento doklad předchozí zaměstnavatel pro zaměstnavatele provádějícího roční zúčtování, měl by uvést údaj na jaké období měl zaměstnanec podepsáno Prohlášení, pro zvážení, zda zaměstnanec není povinen podat si daňové přiznání⁷⁵. Na potvrzení vystaveném pro potřeby daňového přiznání musí být uveden i údaj, zda bylo provedeno roční zúčtování a s jakým výsledkem, kdyby například zaměstnanec zapomněl, že měl i jiné příjmy a musel podat daňové přiznání⁷⁵. Pokud má poplatník příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky jen ze zdrojů na území ČR, podává přiznání jen na základním dvojlistu, pokud má i jiné příjmy, vyplňuje i další přílohy tohoto přiznání⁷⁵.

4.3.2. Roční zúčtování daňových záloh a daňového zvýhodnění

Tuto problematiku upravuje zejména § 38ch DZ. Poplatník, který splňuje podmínky pro provedení ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění (dále jen RZ), může, ale nemusí požádat o jeho provedení. RZ provádí poslední zaměstnavatel, u kterého měl poplatník podepsáno Prohlášení za dané zdaňovací období, na základě písemné žádosti zaměstnance podané nejpozději do 15.2. po uplynutí zdaňovacího období (nejlépe je možné požádat o RZ vyplněním a podpisem Prohlášení v části III⁷⁶). Poplatník musí zaměstnavateli provádějícímu RZ předložit od předchozích zaměstnavatelů v daném zdaňovacím období potvrzení o zúčtované nebo vyplacené mzdě, sražených zálohách, uplatňovaných slevách, vyplaceném daňovém zvýhodnění atd., a to nejpozději do 15.2. po uplynutí zdaňovacího období, jinak zaměstnavatel RZ neprovede (§ 38ch odst.3).

Jestliže zanikne plátce daně, RZ provede jeho právní nástupce, neexistuje-li právní nástupce, provede RZ příslušný správce daně (FÚ) na základě žádosti poplatníka podané nejpozději do 15.2. po uplynutí zdaňovacího období (dle §38ch odst.2), a to stejným způsobem se shodnými důsledky, jako by jej prováděl zaměstnavatel.

---

⁷⁵ Pelech, 2008

⁷⁶ Abeceda mzdové účetní, 2008

Pokud zaměstnanec v průběhu zdaňovacího období z různých důvodů neuplatňoval daňové zvýhodnění na děti či slevu na dani v rámci podepsaného Prohlášení, může je uplatnit dodatečně v rámci RZ⁷⁷. Pokud poplatník nepodepsal u plátce Prohlášení ve stanovené lhůtě, může tento nedostatek u poslední zaměstnavatele napravit a dle § 38k odst.7 podepsat Prohlášení dodatečně nejpozději do 15.2. po uplynutí zdaňovacího období, pro podpis existují v části I a II příslušné kolonky, na základě toho lze provést RZ⁷⁸.

Dle § 38ch odst.4 musí RZ zaměstnavatel provést **nejpozději do 31. 3.** z úhrnu mezd zúčtovaných či vyplacených poplatníkovi všemi plátcí postupně a včetně mezd zúčtovaných nebo vyplacených poplatníkovi těmito plátcí dodatečně v době, kdy poplatník pro ně již nevykonával závislou činnost či funkci. U poplatníka uplatňujícího daňové zvýhodnění se při RZ postupuje dle § 38 ch a § 35d odst.6 až 9 DZ. **O vrácené částky z titulu přeplatku na dani** sníží plátce daně nejbližší odvody záloh správci daně, nejdéle do konce zdaňovacího období, pokud nepožádá o vrácení přeplatku příslušného správce daně. Případný **nedoplatek** z ročního zúčtování záloh **se poplatníkovi nesráží** (§ 38ch odst.5, § 35d odst.8 DZ), za jeho celoroční povinnost se považuje úhrn daňových záloh, pokud byly správně vypočítány⁷⁸. Pokud zaměstnavatel zjistí dodatečně, že srazil zálohy nižší nebo poskytl vyšší měsíční daňové zvýhodnění, může to do 31.3. po skončení roku opravit a dodatečně od poplatníka vybrat, u poplatníka, který požádal o provedení RZ porovná výslednou daň se správně odvedenými zálohami a správně poskytnutými bonusy na dítě⁷⁸. Pokud naopak zjistí, že srazil zálohu vyšší a nebo poskytl měsíční DZV nižší, musí vrátit poplatníkovi rozdíl do 15.2, později to již nelze, ale pokud bude úhrn záloh při RZ vyšší než roční daňová povinnost o více než 50 Kč, přeplatek se vrátí⁷⁸.

Pro výpočet daně při RZ lze použít tiskopis „**Výpočet daně z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků za zdaňovací období ...**“ (Mfin 5460/1). Při výpočtu daně, kdy se přihlíží ke slevám, k nezdanitelným částkám a k nároku na DZV, se vychází z dokladů předložených zaměstnancem již v průběhu roku, z potvrzení od předchozích zaměstnavatelů a z dokladů předložených dodatečně do 15.2⁷⁸. Až na konci roku se na základě podepsaného Prohlášení přihlíží ke slevě na manželu a k nezdanitelným částkám, vše musí být náležitě prokázáno a doloženo. Odpočet slev, nezdanitelných částek a DZV nezáleží na tom, kolik měsíců zdaňovacího období byl poplatník zaměstnán⁷⁸.

---

⁷⁷ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

⁷⁸ **Pelech, 2008**

Doplatek z RZ (tj. přeplatek na dani, doplatek bonusu či obojí) se zaměstnanci vrací nejpozději při zúčtování mzdy za březen (tj. v dubnu), jen pokud činí **více jak 50 Kč**. Pokud zaměstnanec nestihne požádat o RZ včas, nebo o něj požádá, ale neprokáže některé rozhodné okolnosti, takže se RZ provede, ale nepřihlédne se k neprokázaným skutečnostem, má právo kdykoli později v rámci 3 následujících let na vrácení přeplatku v rámci podání daňového přiznání (pokud nebyl povinen podat daňové přiznání, považuje se toto přiznání za řádné)⁷⁹. **Nepožádá-li poplatník** dle §38 h odst.8 DZ **o roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění**, je sraženými zálohami ze mzdy jeho daňová povinnost splněna, pokud není povinen podat daňové přiznání dle § 38g DZ.

4.3.3. Postup při výpočtu roční daňové povinnosti

V neposlední řadě ještě zbývá vyčíslit konečnou daň za zdaňovací období⁸⁰. Bude uvedena úprava platná **od 1.1. 2008**. Nejprve se zjistí roční úhrn zdanitelných příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků (bez osvobozených příjmů, příjmů, které nejsou předmětem daně a příjmů zdaněných srážkovou daní). Úhrn těchto hrubých příjmů se zvýší o pojistné placené zaměstnavatelem. Získáme tak základ daně, který následně snížíme o prokázané nezdanitelné části základu daně a výsledný základ daně zaokrouhlíme na celé stokoruny dolů, ze kterého vypočteme daň ve výši **15 %**, od r. 2009 12,5 % (§16 DZ). Dle postupu uvedeném v § 35d odst. 7 DZ tuto daň snížíme o prokázané slevy dle § 35ba DZ, slevy lze poskytnout jen do výše daňové povinnosti, pokud uplatňuje poplatník daňové zvýhodnění na dítě, od daně se ještě odečte sleva na vyživované dítě dle §35c DZ. Vypočtená daň po slevě se porovná s úhrnem záloh na daň po slevě. Dále se porovná nárokový daňový bonus s již vyplacenými bonusy. Jestliže je úhrn částek vyplacených na měsíčních daňových bonusech nižší než daňový (nárokový) bonus, zvýší plátce daně o nevyplacenou částku na daňovém bonusu vypočtenou částku přeplatku na dani po slevě, nebo sníží nevyplacenou částku na daňovém bonusu o vypočtený nedoplatek na dani po slevě. Co se týče daňového zvýhodnění, slevu lze poskytnout jen do výše daňové povinnosti, je-li daň nižší než celkové DZV, má poplatník nárok na výplatu bonusu, pokud je ve výši min. 100 Kč a max. 52 200 Kč (ten lze vyplatit, jestliže úhrn příjmů činil min. šestinásobek minimální roční mzdy, pokud toto nesplní, nárok na měsíční bonus, ve kterém splnil měsíční limit ½ minimální mzdy neztrácí). Lépe bude tato situace viditelná z následujících tabulek.

---

⁷⁹ **Pelech, 2008**

⁸⁰ pro následující text a schémata byla použita **Abeceda mzdové účetní, 2008**, str. 244 -246

Tab. č. 3 – Roční zúčtování, bez uplatnění daňového zvýhodnění

Úhrn zdanitelných příjmů zvýšený o pojistné hrazené zaměstnavatelem	-	Nezdanitelné části základu daně (§15 DZ)	=	Základ daně zaokrouhlený na 100 Kč dolů
Základ daně zaokrouhlený na 100 Kč dolů	*	15/100 (sazba daně)	=	Stanovená daň
Stanovená daň	-	Slevy na dani (max. do výše stanovené daně) dle § 35ba DZ	=	Daň po slevě
Daň po slevě	< >	Úhrn sražených záloh po slevě		Přeplatek nedoplatek

Poznámka: Pokud je výsledná daň větší než již sražené a odvedené zálohy vznikne přeplatek, v opačném případě nedoplatek.

Tab. č. 4 – Roční zúčtování, uplatněno daňové zvýhodnění

Úhrn zdanitelných příjmů zvýšený o pojistné hrazené zaměstnavatelem	-	Nezdanitelné části základu daně (§15 DZ)	=	Základ daně zaokrouhlený na 100 Kč dolů
Základ daně zaokrouhlený na 100 Kč dolů	*	15 /100 (sazba daně)	=	Stanovená daň
Stanovená daň	-	Slevy na dani (max. do výše stanovené daně) dle § 35ba DZ	=	Daň po slevě
Daň po slevě	-	Sleva na dani dle § 35c DZ (maximálně do výše daňové povinnosti)	=	Konečná daň po slevě
Konečná daň po slevě	x	Úhrn sražených záloh po slevě	=	Rozdíl 1
Nárok na daňový bonus (jen pokud je min. 100 Kč a max. 52 200 Kč)	-	Poskytnutý bonus v průběhu roku	=	Rozdíl 2
Rozdíl 1	+,-	Rozdíl 2	=	Přeplatek Nedoplatek

Poznámka: Opět nejprve porovnáme daň se zálohami, vyjde nám kladné číslo (přeplatek) v případě větších záloh než je vypočtená daň nebo záporné číslo(nedoplatek) v případě větší daně, to se musí porovnat ještě s rozdílem v bonusech, o výsledný nárokový bonus je navýšen přeplatek na dani po slevě, či snížen nedoplatek.

4.4. Vracení přeplatků, vybírání nedoplatků

Plátce (zaměstnavatel), který provádí srážku záloh, srážku daně zvláštní sazbou, RZ, je odpovědný za správnost srážky daně a záloh. Může se stát, že zaměstnavatel, srazil zálohu či daň v nesprávné výši, tuto problematiku řeší § 38i DZ, u srážkové daně lze využít § 38d odst.8 DZ.

- Pokud zaměstnavatel srazil zálohu na daň nižší než měl, rozdíl srazí ze mzdy co nejdříve, nejpozději do 31.3. následujícího roku. To samé platí tehdy, jestliže zaměstnavatel poskytl poplatníkovi vyšší měsíční daňové zvýhodnění (DZV) než měl.
- Pokud zaměstnavatel srazil vyšší zálohu než měl, rozdíl vrátí poplatníkovi co nejdříve, nejpozději do 15.2. následujícího roku. Tato lhůta platí i v případě, že zaměstnavatel poskytl poplatníkovi nižší měsíční DZV než mělo být správně poskytnuto. O dodatečně vyplacenou částku DZV sníží plátce nejbližší odvod záloh na daň správci daně, pokud nepodá žádost dle § 35d odst.5 DZ. O vrácený přeplatek záloh taktéž sníží nejbližší odvod záloh.
- Pokud zaměstnavatel poskytl poplatníkovi nižší DZV, může mu vzniklý rozdíl vyplatit, jestliže neuplynuly 3 roky od konce zdaňovacího období, v němž bylo DZV nesprávně poskytnuto. Toto ustanovení platí i pro sraženou daň, která byla sražena vyšší než měla být. O vrácený přeplatek daně sníží plátce nejbližší odvody záloh (§ 38i odst.1 DZ).
- Pokud zaměstnavatel poskytl poplatníkovi vyšší DZV, může mu rozdíl dodatečně srazit, pokud neuplynulo 12 měsíců od doby, kdy bylo DZV nesprávně poskytnuto. Lhůta 12 měsíců obdobně platí pro nedoplatek na dani zaviněný zaměstnavatelem. Pokud k neoprávněnému DZV došlo vinou poplatníka, může být dlužná částka spolu s příslušenstvím plátcem daně dodatečně sražena ve lhůtě do 3 let od konce zdaňovacího období, ve kterém došlo k neoprávněnému daňovému zvýhodnění. Opět to platí i pro nedoplatek na dani zaviněný poplatníkem (lhůta do 3 let od konce roku, ve kterém došlo k nesprávné srážce, u poplatníků žádající o RZ jde o 3 roky následující po roce, ve kterém bylo RZ provedeno)⁸¹. O vinu poplatníka se může jednat např. uvedením nepravdivých údajů v Prohlášení⁸¹.

---

⁸¹ Pelech, 2008

Dodatečně sraženou částku na DZV, o kterou byla neoprávněně krácena daň či záloha na daň, plátce daně odvede správci daně v nejbližším termínu pro odvod záloh na daň, pokud dodatečně sraženou částku nepoužije na vyplacení daňového bonusu (§ 38i odst. 5 DZ)⁸². Dodatečně sraženou daň či zálohu na daň plátce odvede správci daně v nejbližším termínu odvodu záloh (§ 38i odst.3 DZ). Paragraf 38i odst.7 DZ stanoví, že dodatečně předepsanou daň, zálohy a dlužné částky na DZV je plátce daně povinen odvést správci daně do 5 dnů po doručení platebního výměru.

Nemůže-li plátce daně **nedoplatek** na dani srazit z poplatníkovi mzdy z důvodu, že mu mzdu již nevyúčtovává, nebo proto, že nelze poplatníkovi podle závazných předpisů srážku provést a ke vzniku dlužné částky **došlo vinou poplatníka**, vybere nedoplatek správce daně příslušný dle místa bydliště poplatníka. Tomuto správci zašle plátce daně doklady o výši nedoplatku k dalšímu řízení do 30 dnů ode dne, kdy zjistí, že nedoplatek nelze srazit poplatníkovi ze mzdy, ale jen pokud nedoplatek přesáhne 100 Kč. Správce daně vyrozumí poplatníka rozhodnutím (§ 38i odst.2 DZ). To samé platí pro neoprávněně poskytnuté DZV dle § 38i odst.6 DZ, což je ještě doplněno tím, že poplatník je povinen dlužnou částku na DZV, o níž byla krácena daň či záloha na daň včetně příslušenství uhradit místně příslušnému správci daně nejpozději do 30 dnů ode dne doručení rozhodnutí.

Jestliže bylo poplatníkovi vystaveno potvrzení o výši příjmu ze závislé činnosti, sražených zálohách a DZV a následně byly provedeny změny vyplývající ze zjištěných chyb, je nutné vystavit potvrzení nové⁸². U zaměstnanců, kteří jsou povinni podat daňové přiznání, se nesprávně sražené zálohy či nesprávně stanovené DZV vyrovnají v rámci přeplatku či nedoplatku vyplývajícího z výpočtu v daňovém přiznání, u nesprávných záloh však hrozí penalizace⁸².

U srážkové daně je situace mnohem jednodušší, použije se ustanovení § **38d odst.8. DZ**. Přeplatek na srážkové dani (z důvodu vyšší sražené daně, než mělo být) vrátí zaměstnavatel, pokud neuplynuly 3 roky od konce zdaňovacího období, v němž k nesprávné srážce došlo. V případě nedoplatku (daň sražena nižší), lze tento nedoplatek zaměstnanci dodatečně srazit ze mzdy jen pokud neuplynulo od doby, kdy byla daň nesprávně sražena, 12 měsíců. O vrácený přeplatek srážkové daně sníží plátce daně nejbližší odvod srážkové daně. Nedoplatek sražený ze mzdy plátce odvede správci daně v nejbližším termínu odvodu srážkové daně⁸².

---

⁸² **Pelech, 2008**

4.5. Další povinnost plátců – evidence o příjmech na mzdových listech

Podle § 38j DZ jsou plátcí (zaměstnavatelé) povinni vést pro poplatníky s příjmy dle § 6 DZ mzdové listy, rekapitulaci o sražených zálohách a dani sražené zvláštní sazbou daně za každý kalendářní měsíc i za celé zdaňovací období. Veškeré povinné náležitosti mzdového listu uvádí § 38j odst.2 DZ. **Mzdový list musí obsahovat:**

- a) jméno, příjmení poplatníka, i dřívější,
- b) rodné číslo, u nerezidenta datum narození + číslo pasu či jiného dokladu totožnosti + kód státu⁸³, ve kterém je rezidentem (pokud mu tento stát přidělil daňové identifikační číslo a rodné číslo, tak i tato čísla),
- c) bydliště, u nerezidenta bydliště ve státě, kde je rezidentem,
- d) jméno, příjmení a rodné číslo osoby, na kterou poplatník uplatňuje slevu na dani dle §35ba a daňové zvýhodnění, výše částek nezdanitelných částí základu daně, slev na dani a daňového zvýhodnění, včetně důvodu jejich uznání,
- e) za každý kalendářní měsíc:
  1. úhrn zúčtovaných mezd (peněžní i nepeněžní plnění),
  2. částky osvobozené od daně z úhrnu mezd z bodu 1,
  3. pojistné či příspěvky na zahraniční pojištění, které je z úhrnu mezd z bodu 1 povinen platit zaměstnavatel sám za sebe,
  4. základ pro výpočet zálohy na daň nebo daně dle zvláštní sazby,
  5. vypočtenou zálohu na daň nebo daň sraženou dle zvláštní sazby ,
  6. měsíční slevu na dani dle § 35ba DZ a zálohu sníženou o tuto slevu,
  7. měsíční daňové zvýhodnění, měsíční slevu na dani dle § 35c DZ, měsíční daňový bonus a zálohu sníženou o tuto slevu,
  8. skutečně sraženou zálohu,
- f) součet údajů za zdaňovací období z písmene e) body 1 až 8, dále úhrn vyplacených měsíčních bonusů.

---

⁸³ **Pelech, 2008** : kód státu lze zjistit z nařízení komise (ES) č. 2081/2003 z 27.11.2003 o klasifikaci zemí a území pro statistiku zahraničního obchodu Společenství a statistiku obchodu mezi členskými státy, toto lze nalézt na internetových stránkách Ministerstva financí.

4.6. Zdanění v mezinárodním kontextu

Nejen díky vstupu ČR do Evropské unie je čím dál tím více aktuální problematika zaměstnávání cizinců a naopak zaměstnávání českých občanů v zahraničí. Vzhledem k rozsáhlosti této problematiky, která by sama o sobě vydala na celou novou diplomovou práci, a vzhledem k tomu, že není hlavním předmětem zkoumání v této práci, budou z tohoto tématu zmíněny jen základní poznatky bez dalších hlubších detailů.

Problematicke zaměstnávání a zdanění nerezidentů byl věnován v této práci prostor již v předchozích kapitolách. Kdo je daňovým nerezidentem bylo uvedeno v kapitole 1. U daňových nerezidentů se v tuzemsku zdaňují pouze příjmy plynoucí ze zdrojů v ČR. Některé tyto jejich příjmy mohou být od daně osvobozeny, a to dle písm. f) § 6 DZ jsou to příjmy ze závislé činnosti vykonávané na území ČR plynoucí daňovým nerezidentům od zaměstnavatelů se sídlem nebo bydlištěm v cizině, pokud časové období výkonu práce nepřesáhne 183 dní v jakémkoli období 12 měsíců po sobě jdoucích. Toto osvobození se nevztahuje na příjmy z osobně vykonávané činnosti umělců, sportovců, artistů a spoluúčinkujících osob vystupujících na veřejnosti a na příjmy z činností vykonávaných ve stálé provozovně. U zaměstnance – nerezidenta nelze měsíčně, ani při ročním zúčtování zohlednit některé slevy na dani ani daňové zvýhodnění, pokud by si je chtěl uplatnit, tak jen tehdy, pokud by si sám podal daňové přiznání. Podrobněji tuto problematiku upravuje kapitola 3.3. Zaměstnavatel při zaměstnávání nerezidentů musí dále např.: vést specifické údaje o nerezidentech na mzdových listech (viz. kapitola 4.5.) a dále vyplňuje přílohu Přehled souhrnných údajů zaznamenaných na mzdových listech poplatníků – daňových nerezidentů k tiskopisu Vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků.

Zdaňování příjmů rezidenta ČR ze zdrojů v zahraničí je poměrně složité. Paragraf 6 odst. 14 DZ uvádí že, jestliže se jedná o příjem plynoucí ze zdrojů v zahraničí, je u daňových rezidentů ČR základem daně jejich příjem ze závislé činnosti vykonávané ve státě, se kterým ČR **neuzavřela smlouvu** o zamezení dvojího zdanění, zvýšený o částku odpovídající příspěvkům zaměstnavatele na pojištění povinně placené v zahraničí a snížený o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí⁸⁴.

---

⁸⁴ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

Pokud je tato činnost vykonávána ve státě, se kterým **ČR uzavřela smlouvu o zamezení dvojího zdanění**, je základem daně příjem ze závislé činnosti zvýšený o částku odpovídající příspěvkům zaměstnavatele na pojištění povinně placené v zahraničí a snížený o daň zaplacenou z tohoto příjmu v zahraničí, ale jen v rozsahu, v němž nebyla tato daň započtena na daňovou povinnost v tuzemsku dle § 38f DZ v předchozím zdaňovacím období⁸⁵.

Poplatník, který je daňovým rezidentem ČR, má totiž povinnost zdaňovat veškeré své příjmy, jak tuzemské, tak zahraniční. Aby příjem nepodléhal dvojímu zdanění, může si rezident při zdaňování příjmů z tuzemska odečíst od této daně obdobnou daň zaplacenou v zahraničí. Dvojí zdanění lze vyloučit jen tehdy, pokud ČR uzavřela se státem, ze kterého má poplatník příjmy, **smlouvu o zamezení dvojího zdanění**. Daň zaplacená ve druhém smluvním státě se započte na úhradu daně nejvýše v částce, která může být ve 2. smluvním státě vybrána. Příjmy ze závislé činnosti ze zahraničí se obvykle vyjímají ze zdanění, protože na výběr daně z těchto příjmů má právo stát, který je zdrojem tohoto příjmu (platí to pro řadu smluv, ne pro všechny). Pokud má poplatník pouze příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky ze zahraničí, které jsou dle smlouvy vyjmuty ze zdanění, nepodává přiznání k dani z příjmů. K zamezení dvojího zdanění se používá celá řada **metod**. Česká republika ve smlouvách o zamezení dvojího zdanění používá zejména metodu vynětí s výhradou progresse (zprůměrování) a metodu prostého zápočtu. V § 38f DZ je uvedena **metoda zápočtu** (úplného a prostého) a dále **metoda vynětí** (úplného a s výhradou progresse). Metody zápočtu jsou metody, ve kterých lze daň zaplacenou v zahraničí započíst na daňovou povinnost v tuzemsku. Metody vynětí jsou zvláštní tím, že skutečnost, zda byl příjem v zahraničí zdaněn či ne nehraje roli. U metody úplného vynětí se příjem dosažený v zahraničí úplně vyjme ze zdanění. Metoda vynětí s výhradou progresse, a to konkrétně zprůměrování spočívá v tom, že se vypočte daňové zatížení celkového úhrnu dílčích základů daně plynoucích jak z tuzemska, tak ze zahraničí, vypočtené daňové zatížení se uplatní na úhrn dílčích základů daně v tuzemsku. Daň zaplacená v zahraničí se prokazuje potvrzením zahraničního správce daně⁸⁶. Další podrobnosti uvádí již zmíněný **§ 38f DZ**. S platností od 1.1.2008 je aplikována nová smlouva o zamezení dvojího zdanění s Rakouskem, kde se i u příjmů ze zaměstnání nahrazuje metoda vynětí metodou zápočtu⁸⁷.

---

⁸⁵ **Abeceda mzdové účetní, 2008**

⁸⁶ celý tento oddíl zpracován dle **Vybíhala, 2007**

⁸⁷ **Pelech, 2008**

5. METODIKA

Následující část práce je zaměřena na převedení teoretických poznatků do praxe. Záměrem této části je ukázat jaké **dopady měla daňová reforma na poplatníka** a jeho mzdu včetně dopadů na způsob výpočtu daně, které se hlavně projeví v **dopadech na zaměstnavatele** jako plátce daně, který novému způsobu výpočtu daně a novým zákonným úpravám musí přizpůsobit své programové vybavení a proškolit svůj personál odpovídající za daňové záležitosti. Hlavním předmětem není ucelená podrobná analýza daňové reformy, která by sama o sobě byla velice rozsáhlá, ale snaha ukázat ty nejdůležitější změny, které ovlivní poplatníka samotného a které mají vliv i na způsob stanovení daně. Nedílnou součástí by měla být i **praktická aplikace daně** z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti již v konkrétní společnosti, což zahrnuje prozkoumání mzdového a daňového systému podniku a jeho zasazení do softwarového prostředí. V neposlední řadě bude na závěr zařazen ucelený **příklad na stanovení celkové daňové povinnosti poplatníka** včetně vyplnění všech podstatných formulářů, které se k této dani vážou, tak jak to v běžné praxi u zaměstnavatele - plátce daně probíhá. Formuláře byly získány prostřednictvím internetových stránek dostupných z <http://www.formulare-ke-stazeni.cz> a vyplněny pomocí programu FORM studio, verze Start.

Jelikož se jedná o daň z příjmů, jejíž výpočet, stanovení a další okolnosti jsou přesně vymezeny zákonem a nijak se nedají měnit, postup uvedený ve výpočtech, bude odpovídat zákonu a dalším právním předpisům, přesně tak, jak bylo uvedeno v teoretické části práce. Pro lepší přehlednost a názornost budou použity tabulky a grafy, zdroje dat jsou vždy uvedeny u konkrétní tabulky či grafu. V případě nutnosti rychlého stanovení výše čisté mzdy bude použita **mzdová kalkulačka** dostupná na internetových stránkách <http://www.mesec.cz/dane-a-stat/dan-z-prijmu/kalkulacky/vypocet-ciste-mzdy/> a program stažený z <http://www.finexpert.cz/kalkulacky/spocitejte-si-svoji-cistou-mzdu/sr-1-sc-37/default.aspx?.calc=11>.

Následky daňové reformy dopadají na každého poplatníka jinak, nejlépe se tyto dopady projeví při kalkulaci konečné čisté mzdy, proto budou následky daňové reformy dokázány právě pomocí výpočtu měsíční čisté mzdy. **Měsíční čistou mzdu** lze stanovit následujícím způsobem (zdroj: Abeceda mzdové účetní, 2008): hrubá mzda – pojištění na sociální zabezpečení hrazené zaměstnancem (8 %) – zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem (4,5 %) – záloha na daň + případný daňový bonus.

Pro analýzu je vybráno několik skupin poplatníků – poplatník bez dětí, s jedním dítětem, s dvěma dětmi, rozdělených do příjmových skupin od 10 000 Kč do 100 000 Kč, což v zásadě odpovídá potřebám této zjednodušené analýzy a v celku pokrývá potřeby pro dokázání jednotlivých výroků. Základními mezníky srovnání jsou příjmy pohybující okolo minimální mzdy a průměrné mzdy a dále příjmy z vyšších příjmových pásem, pro dokázání vlivu daňové reformy na poplatníky z různých příjmových skupin. Prvotním předpokladem je to, že daňová reforma má větší celkový dopad na poplatníky s dětmi a poplatníky s vyššími příjmy. **Minimální mzda** je stanovena ve výši 8 000 Kč dle nařízení vlády č. 567/2006 Sb. pro r. 2007 i r. 2008 (zdroj: <http://www.mpsv.cz/cs/871>). **Průměrnou mzdu** v České republice za rok 2007 zveřejnil Český statistický úřad ve výši 21 692 Kč (zdroj: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cpmz030608.doc>). Dle nařízení vlády č. 257/2007 Sb. je stanovena průměrná mzda pro r. 2008 ve výši 21 560 Kč (všeobecný vyměřovací základ – průměrná mzda 20 050 Kč za rok 2006, násobená přepočítacím koeficientem 1,0753. Zdroj: Běhounek, 2007). Pro použití v práci je stanoven zaokrouhlený kompromis 21 700 Kč.

Pro stanovení měsíční daňové povinnosti lze použít následující schematický zápis:

a) r. 2007: hrubá mzda (měsíční úhrn příjmů)

- pojistné na sociální zabezpečení hrazené zaměstnancem (8 %)
- zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem (4,5 %)
- = základ daně (ZD) - zaokrouhlit na celé 100 Kč nahoru
- ze ZD vypočtena záloha na daň dle progresivní sazby daně⁸⁸
- slevy na dani maximálně do výše daňové povinnosti
- = záloha na daň po slevě (dále lze uvažovat s daňovým zvýhodněním
- postup uveden v kapitole 3.4.)

---

⁸⁸ viz. Příloha č. 1 – Přehled sazeb daně

b) r. 2008: hrubá mzda (měsíční úhrn příjmů)

- + pojistné na sociální zabezpečení hrazené zaměstnavatelem (26 %)
- + zdravotní pojištění hrazené zaměstnavatelem (9 %)
- = základ daně (ZD) - zaokrouhlit na celé 100 Kč nahoru
- ze ZD vypočtena záloha na daň – 15 % ze ZD
- slevy na dani maximálně do výše daňové povinnosti
- = záloha na daň po slevě (dále lze uvažovat s daňovým zvýhodněním
- postup uveden v kapitole 3.4.)

V rámci zjednodušení postupu výpočtu je pojištění hrazené zaměstnancem počítáno souhrnně ve výši 12,5 % (4,5 + 8 %) a pojistné hrazené zaměstnavatelem ve výši 35 % (26 % + 9 %) a zaokrouhleno matematicky na jedno desetinné místo. Roční zúčtování v závěrečném shrnujícím příkladu bude uvedeno již podle aktuálního znění zákona o daních z příjmů, podrobné schéma výpočtu je uvedeno v kap. 4.3.3. v tabulce č. 3 a č.4.

6. CO PŘINESLA DAŇOVÁ REFORMA

Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů č. 261/2007 Sb. přinesl celou řadu změn v daňovém systému České republiky. Změnám se nevyhnula ani daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků (dále jen DZČ). V následujících podkapitolách budou rozebrány ty nejpodstatnější změny DZČ, které po reformě nastaly.

6.1. Nová koncepce daňového zatížení

Nejvýznamnější změnou, která se udála, byla **změna progresivní sazby daně**⁸⁹ na jednotnou lineární sazbu daně ve výši 15 % pro zdaňovací období r. 2008 (12,5 % pro r. 2009). Tato sazba je uplatňována i jako zvláštní sazba daně vybíranou srážkou (15 % v r. 2008 a 12,5 % v r. 2009) téměř ve všech případech, plně to platí pro daňové rezidenty a jejich příjmy. Jelikož je sazba daně DZČ a zvláštní sazba daně shodná, neexistuje rozdíl mezi daňovým zatížením příjmu zaměstnance podrobeného odvodu zálohy na daň a daňovým zatížením příjmu zaměstnance podrobeného srážkové dani. Náhrada progresivní sazby sazbou lineární plně vystihuje požadavek daňové reformy na zjednodušení a zpřehlednění systému. Důvodem ke změně bylo podle zákonodárců i dosažení větší spravedlnosti, dle jejich názoru by měla být každá koruna zdaněna stejně. Otázkou je, zda tomu tak ve skutečnosti je, protože například taková základní sleva na poplatníka je stanovena pro všechny stejně, ale u poplatníka s vyššími příjmy má podstatně nižší vliv na jeho daňovou povinnost než u poplatníka s příjmy nižšími. Na druhou stranu sazba 32 % pro příjmy nad 331 200 Kč ročně zatěžovala příjem poplatníka téměř 3x více než sazba 15%. Díky negativním dopadům progresivity daně byl zaveden systém společného zdanění manželů, který díky lineární sazbě postrádá smysl, a proto byl s účinností od 1.1.2008 zrušen, aby toto nemělo skutečně dopad na manžele s dětmi, byla zvýšena sleva na 2. manžela § 35 ba DZ.

Za další velmi podstatnou změnu lze považovat **zavedení tzv. principu superhrubé mzdy**. Kdy se zdanitelný příjem zaměstnance navyšuje o položku pojistného, připadajícího na zaměstnavatele a je tak vytvořen základ daně, který rapidně narostl oproti předchozím úpravám. Tento princip může být chápán jako velice nespravedlivý, jelikož je zaměstnanci zdaňován příjem (pojistné), který si nevydělal a který mu nikdy nebude vyplacen (proč danit něco, co zaměstnanci nenáleží ?!).

---

⁸⁹ viz. Příloha č. 1 – Přehled sazeb daně

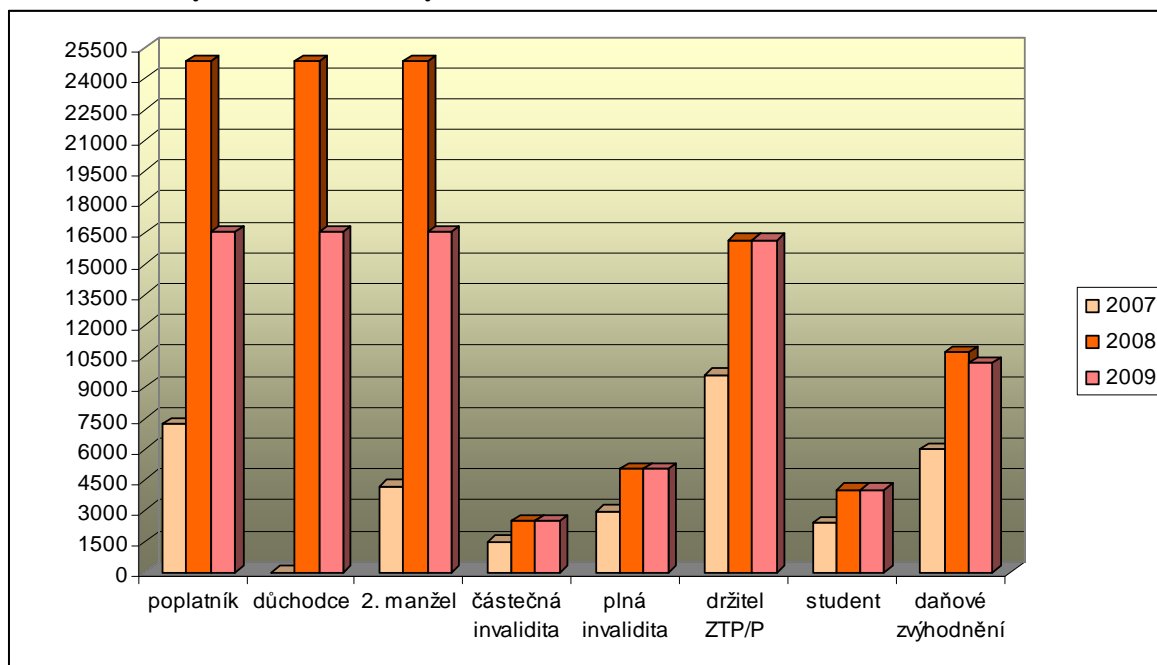
Enormní nárůst daňového základu se snažili zákonodárci vyrovnat **nárůstem částek slev na dani a daňového zvýhodnění**, které následně od r. 2009 budou o něco sníženy, aby se tak vykompenzoval pokles sazby daně na 12.5 %. Změny slev a daňového zvýhodnění uvádí následující tabulka.

Tab. č. 5 – Změny slev a daňového zvýhodnění

Sleva (roční výše)	2007	2008	2009
Na poplatníka (základní)	7 200	24 840	16 560
Na poplatníka- důchodce	0	24 840	16 560
Na 2. manžela s příjmy do 38 040 Kč	4 200	24 840	16 560
- je-li držitelem ZTP/P	8 400	49 680	33 120
Při probírání částečného invalidního důchodu	1 500	2 520	2 520
Při probírání plného invalidního důchodu	3 000	5 040	5 040
Poplatník s průkazem ZTP/P	9 600	16 140	16 140
Student	2 400	4 020	4 020
Daňové zvýhodnění na dítě	6 000	10 680	10 200
- je-li držitelem ZTP/P	12 000	21 360	20 400

Zdroj: § 35ba a § 35c DZ, r. 2007 a r. 2008

Graf č. 1 – Změny slev a daňového zvýhodnění

Z uvedeného grafu je zřetelně vidět nezvykle velký nárůst slev na dani a daňového zvýhodnění. Základní sleva na poplatníka vzrostla v r. 2008 na 3,5 násobek ($24840 / 7200 = \text{cca } 3,5$, zaokrouhлено matematicky na 1 desetinné místo), u slevy na 2. manžela činí nárůst 6 násobek, ostatní slevy vzrostly téměř na 1,7 násobek.

Základní slevu na poplatníka bez omezení limitem může důchodce využít až od r. 2008. V roce 2009 poklesne základní sleva na poplatníka o 33,33 % [$(16560 / 24840) - 1 = -0,3333$, $-0,3333 * 100 =$ pokles o 33,3 % (zaokrouhлено matematicky na 1 desetinné místo), to samé platí pro slevu na 2. manžela, ostatní slevy zůstanou zachovány. Daňové zvýhodnění na dítě v r. 2009 poklesne o 4,5 % (stejný postup výpočtu jako u základní slevy).

Co se týče **daňového zatížení zaměstnance**, lineární sazba daně sice činí 15 % pro r. 2008, ale vzhledem k tomu že je uplatněna na základ daně odpovídajícímu principu superhrubé mzdy (zdanitelný příjem = 100 % + pojistné 35% ze zdanitelného příjmu, tzn. že zdaněno je 135 % příjmu), reálné zdanění činí **20,25 %** ($135/100 * 15 = 20,25$ %). Samozřejmě, že vlivem slev na dani a daňového zvýhodnění bude daňové zatížení v reálu o něco nižší. Pokud k tomu přičteme pojistné, které hradí zaměstnanec ze svého příjmu tj. celkem 12,5 %, zaměstnanec ze svého příjmu odvede 32,75 % ($20,25$ % + 12,5 %). Na základě stejného principu lze vypočítat reálné daňové zatížení u progresivní sazby daně a porovnat jej s daňovým zatížením pro r. 2008.

Tab. č. 6 – Změna daňového zatížení

1.	Progresivní sazba r. 2007	12 %	19 %	25 %	32 %
2.	Reálné daňové zatížení v r. 2007	10,5 %	16,625 %	21,875 %	28 %
3.	Reálné daňové zatížení v r. 2008	20,25 %	20,25 %	20,25 %	20,25 %
4.	Rozdíl (ř. 3 – ř. 2)	9,75 %	3,625 %	- 1,625 %	- 7,75 %

V roce 2007 se daň počítala tak, že ze zdanitelného příjmu (hrubá mzda) bylo odečteno pojistné hrazené zaměstnancem, danilo se tak 87,5 % příjmu (100 % - 12,5 %). Obdobnou úvahu jako u přepočtu lineární sazby na reálné zdanění aplikujeme i v tomto případě tzn. $87,5 / 100 * 12 = 10,5$ %, $87,5 / 100 * 19 = 16,625$ %, $87,5 / 100 * 25 = 21,875$ %, $87,5 / 100 * 32 = 28$ %.

U zaměstnanců, jejichž příjmy byly zdaňovány 12% a 19% sazbou daně, bude vyšší daňové zatížení kompenzováno zvýšením slev a daňového zvýhodnění. Jak je dále z tabulky č. 6 patrné, ke snížení daňového zatížení dojde až u zaměstnanců, kteří své příjmy zdaňovali minimálně v pásmu 25 %.

6.2. Společné zdanění manželů

Za zdaňovací období roku 2007 bylo ještě možné provést společné zdanění manželů (dle § 13a DZ r. 2007). Počínaje rokem **2008 bylo zrušeno**. Společné zdanění manželů mělo totiž smysl jen při stanovení daně progresivní sazbou daně. Spočívalo v tom, že se stanovil společný základ daně, který se skládal ze všech dílčích základů obou manželů, a tento společný základ se ponížil o nezdanitelné části základu daně za oba manžele. Společný základ byl pak rozdělen na dvě poloviny, a ty si každý z manželů zdanil ve svém daňovém priznání, ke kterému se přiložila zvláštní příloha. Paragraf 13 DZ dále uváděl veškeré podmínky, na základě kterých mohlo být společné zdanění provedeno např.: manželé museli žít ve společné domácnosti alespoň s jedním vyživovaným dítětem, u nerezidenta platila podmínka 90 % příjmů ze zdrojů na území ČR atd. Podrobnější podmínky nebudou rozebírány z důvodu zrušení systému společného zdanění. Výhodné bylo zejména pro manžele, kdy jeden z manželů měl vyšší příjmy než druhý, čím vyšší byl rozdíl, tím byl tento postup výhodnější (u přibližně stejných příjmů ztrácelo smysl). Hojně jej využívaly rodiny s dětmi, kde jeden manžel vydělával a druhý byl doma s dětmi a neměl vlastní příjmy.

Proč bylo tak výhodné u progresivní sazby daně? Docházelo tak k přerozdělení příjmů, část příjmů jednoho manžela spadající do vyšší sazby se přesunula k druhému z manželů, a tak se dostala do nižšího pásma sazby daně. V současnosti je sazba daně stanovena jako lineární, přesunem příjmů se tak poplatník nedostane do nižšího pásma, tudíž společné zdanění nepřináší úspory. Následující příklad by měl toto tvrzení potvrdit.

Př. č. 1: Manželé žijící ve společné domácnosti vyživují jedno dítě ve věku 1 roku, manželka byla výdělečně činná pouze po část roku a její základ daně činí (úhrn ročních příjmů od zaměstnavatele navýšený o pojistné hrazené zaměstnavatelem) 200 600 Kč, manželův základ daně činí 540 000 Kč. Manžel si přispíval na soukromé životní pojištění, roční příspěvek činil 8000 Kč a manželka jednou darovala bezúplatně krev. Manžel zaplatil během roku na zálohách 56 000 Kč a manželka 17 700 Kč. Oba měli jen příjmy ze závislé činnosti, oba uplatňují jen základní slevu na dani, pro zjednodušení výpočtu, manželka neuplatňovala měsíční daňové zvýhodnění na dítě, nárok uplatnila až při ročním zúčtování. Jaká bude roční daňová povinnost s a bez použití společného zdanění manželů, (jako by společné zdanění bylo možné pro zdaňovací období r. 2008)?⁹⁰

---

⁹⁰ základní postup výpočtu společného zdanění manželů byl převzat podle **Daně, 2007**

Řešení: Nejprve vypočteme společný základ daně – sečteme dílčí základy daně a odečteme nezdanitelné části základu daně: $(200\,600 + 540\,000) - 8\,000 - 2\,000 = 730\,600$ Kč. Základ daně rozdělíme mezi manžele rovným dílem: $730\,600 / 2 = 365\,300$ Kč. Přerozdělený základ daně zdaníme u každého manžela zvlášť.

Tab. č. 7 – Výpočet daňové povinnosti, uplatnění společného zdanění manželů

		manželka	manžel
1.	Základ daně	365 300	365 300
2.	Daň (15 % ze základu daně)	54 795	54 795
3.	Sleva na poplatníka dle § 35ba	24 840	24 840
4.	Daň po slevě na poplatníka (ř.2 – ř.3)	29 955	29 955
5.	Sleva na dani dle § 35 c	10 680	neuplatňuje
6.	Konečná daň po slevě (ř.4 – ř.5)	19 275	29 955
7.	Úhrn sražených záloh	17 700	56 000
8.	Konečná daňová povinnost (ř.6 – ř.7)	1 575 Kč (nedoplatek)	- 26 045 Kč (přeplatek)
9.	Celková daňová povinnost za oba (součet konečných daňových povinností z ř.8 za oba)	- 24 470 Kč (přeplatek)	

Poznámka: Manželovi vznikl přeplatek, mohl by prostřednictvím daňového příznání požádat o převedení části přeplatku na uhrazení manželčina nedoplatku. Zbylou část přeplatku by mu Finanční úřad na základě žádosti vrátil – takový postup se u společného zdanění používal.

Tab. č. 8 – Výpočet daňové povinnosti, bez uplatnění společného zdanění manželů

		manželka	manžel
1.	Základ daně snížený o nezdan. části	198 600	532 000
2.	Daň (15 % ze základu daně)	29 790	79 800
3.	Sleva na poplatníka dle § 35ba	24 840	24 840
4.	Daň po slevě na poplatníka (ř.2 – ř.3)	4 950	54 960
5.	Sleva na dani dle § 35 c	4 950	neuplatňuje
6.	Konečná daň po slevě (ř.4 – ř.5)	0	54 960
7.	Úhrn sražených záloh	17 700	56 000
8.	Konečná daňová povinnost (ř.6 – ř.7)	- 17 700 Kč (přeplatek) + bonus 5 730 Kč	- 1 040 Kč (přeplatek)
9.	Celková daňová povinnost za oba (součet konečných daňových povinností z ř.8 za oba)	- 17 700 – 1 040 = - 18 740 + bonus 5 730 = 24 470 Kč nárok vůči Finančnímu úřadu.	

Poznámka 1: Daňové zvýhodnění 10 680 Kč je rozděleno na slevu na dani do výše daňové povinnosti tj. 4 950 Kč a zbytek tvoří nárok na daňový bonus $10\,680 - 4\,950 = 5\,730$ Kč.

Z uvedeného příkladu je zřejmé, že v důsledku zavedení lineární sazby daně, není společné zdanění manželů výhodnější. Pokud by manželka v tomto roce nepracovala, mohl by uplatnit manžel slevu na manželku dle § 35ba DZ ve výši 24 840 a při příjmu uvedeném v tomto příkladu by dosáhl vysokého přeplatku na dani (daň 79 800 – slevy $2 * 24 800$ – zálohy 56 000 = přeplatek 25 880 Kč. V rámci progresivní sazby daně docházelo díky společnému zdanění manželů i k několika tisícovým úsporám. Tvzení, že díky zavedení lineární sazby daně ztratil tento systém zdanění smysl, je pravdivé.

6.3. Poplatník bez podepsaného prohlášení, záloha na daň

K podstatné změně došlo i u poplatníka, který u daného zaměstnavatele nepodepsal Prohlášení a jeho měsíční hrubý příjem je vyšší než 5000 Kč (nepodléhá srážkové dani). Tento zdanitelný příjem podléhá srážce a odvodu měsíční daňové zálohy tj. **15 % ze základu** pro výpočet zálohy (r. 2008 upraven v kapitole 2.2.1.). **V r. 2007** platilo dle § 38h odst. 4 DZ, že minimální výše zálohy u tohoto typu poplatníka musela činit **20 % ze základu daně**. Aby byl demonstrován viditelný rozdíl při výpočtu zálohy, byl pro následující příklad vybrán poplatník s vyššími příjmy. Pro srovnání, zda to má obdobný dopad i na poplatníka se mzdou pohybující se okolo průměru, byl vybrán poplatník s nižším příjmem.

Př. č. 2: Jaká bude měsíční daňová povinnost a čistá mzda u poplatníka, jehož hrubá mzda za květen činila 67 400 Kč a u poplatníka, jehož hrubá mzda činila 25 600 za květen, oba uplatňují jen základní slevu na poplatníka - varianta pro r. 2007 a r. 2008.

Tab. č. 9 – Výpočet měsíční zálohy na daň

		Poplatník č. 1		Poplatník č. 2	
		r.2007	r. 2008	r. 2007	r. 2008
1.	Hrubá mzda (HM)	67 400	67 400	25 600	25 600
2.	Sociální pojištění 8 % z HM	5 392	5 392	2 048	2 048
3.	Zdravotní pojištění 4,5 % z HM	3 033	3 033	1 152	1 152
4.	Základ daně (ZD)	58 975	90 990	22 400	34 560
5.	ZD zaokrouhlený na 100 Kč nahoru	59 000	91 000	22 400	34 600
6.	Záloha na daň	16 038	13650	4 690	5 190
7.	Sleva na poplatníka – nemůže uplatnit	0	0	0	0
8.	Záloha na daň po slevě (ř. 6 – ř. 7)	16 038	13650	4 690	5 190
9.	Čistá mzda (ř. 1 – ř. 2 – ř. 3 – ř. 8)	42 937	45 325	17 710	17 210

Poplatník č. 1, r. 2007: Základ daně je stanoven jako ř. 1 – (ř. 2 + ř. 3) tj. hrubý příjem snížený o pojistné placené zaměstnancem. Záloha na daň musí být stanovena v minimální výši 20 %, protože dle § 38h odst. 2 DZ z r. 2007 stanoví, že částka do 10 100 Kč je zdaněna 12 % a částka od 10 100 Kč do 18 200 Kč je zdaněna 19 %, obě tyto sazby jsou nižší než 20 %. Proto 18 200 Kč z 59 000 Kč bude zdaněno 20 % tj. $18\,200 * 0,2 = 3\,640$ Kč. Zbytek bude zdaněn již podle jednotlivých pásem tzn. $(27\,600 - 18\,200) * 0,25 = 2\,350$ Kč, $(59\,000 - 18\,200 - 9\,400) * 0,32 = 10\,048$ Kč. Celková záloha na daň bude $3\,640 + 2\,350 + 10\,048 = 16\,038$ Kč.

Poplatník č. 2, r. 2007: Záloha na daň je vypočtena obdobným způsobem. Z 22 400 Kč je 18 200 Kč zdaněno 20 % tj. $18\,200 * 0,2 = 3\,640$ Kč, zbytek z 22 400 je zdaněn 25 % tj. $(22\,400 - 18\,200) * 0,25 = 1\,050$ Kč, celková záloha na daň je $3\,640 + 1\,050 = 4\,690$ Kč.

Pro r. 2008 je postup u obou poplatníků již klasický. Základ daně tvoří hrubá mzda navýšená o pojistné hrazené zaměstnavatelem tj. $HM * 1,35 = ZD$. Záloha potom činí 15 % ze ZD (ř. 4).

Jak je z příkladu patrné, celý výpočet záloh na daň se díky zavedení lineární sazby daně značně zjednodušil a stal se srozumitelnějším. Původní výpočet zálohy byl velice složitý a nepřehledný, jak už tomu ostatně u progresivní sazby daně bývá. Otázkou je, zda je to pro všechny poplatníky výhodné. Poplatník s vyšším příjmem v našem příkladu na této změně vydělal, jeho čistá mzda byla vyšší, záloha na daň nižší. Kdežto poplatník s příjmem nižším (v tomto případě měl poplatník příjem mírně nad průměrem) na této změně trochu prodělal, jeho čistá mzda byla nižší, záloha na daň vyšší. Tento typ poplatníků nemá nárok na slevy na dani díky nepodepsanému Prohlášení. U druhého poplatníka tak nemohl být velice zatěžující princip superhrubé mzdy vyrovnán zvýšenou částkou slevy na dani. Zatímco prvnímu poplatníkovi princip superhrubé mzdy příliš neškodil, díky lineární sazbě daně se naopak vyhnul silnému daňovému zatížení pásmem 32% sazby daně.

6.4. Služební vozidlo poskytnuté k soukromým účelům

Již v teoretické části bylo zmíněno, že služební vozidlo poskytnuté zaměstnanci pro soukromé účely, je považováno za nepeněžní příjem zaměstnance, který musí být zdaněn. Příjem je oceněn ve výši 1 % ze vstupní ceny vozidla (včetně DPH). Nově však **vstupuje i do vyměřovacího základu pro výpočet pojistného** na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění, následkem toho tak zvyšuje tzv. superhrubou mzdu.

Každých 100 000 Kč ze vstupní ceny automobilu tak stojí poplatníka přibližně 328 Kč. 1 % ze vstupní ceny činí 1000 Kč, na 1000 Kč se použije princip superhrubé mzdy: $1000 * 1,35 = 1\,350$ Kč (nebude zaokrouhleno na celé 100 Kč nahoru jako základ daně, aby výpočet nebyl příliš zkreslen), tato část základu daně podlehne zdanění ve výši 15 % tj. $1\,350 * 0,15 = 203$ Kč (matematicky zaokrouhleno na 1 desetinné místo). Z 1000 Kč musí být vypočteno ještě sociální a zdravotní pojištění hrazené zaměstnancem tj. $1000 * 0,125 = 125$ Kč. Celkem tedy $203 + 125 = 328$ Kč. V předchozích letech bylo 1 % vstupní ceny připočteno jen k základu daně (hrubý příjem po odpočtu pojistného hrazeného zaměstnancem) a zvyšovalo jen tento základ daně, daňové zatížení tedy záviselo na sazbě progresivní daně, do daňového zatížení nevstupovalo pojistné. Jak se změnil princip výpočtu zálohy na daň je zřejmé z následujícího příkladu.

Př. č. 3: Poplatníkovi náleží za březen hrubá mzda ve výši 21 700 Kč (průměrná mzda). K soukromým účelům používá služební dodávku, jejíž vstupní cena činí 659 000 Kč (včetně DPH). Poplatník uplatňuje pouze základní slevu na poplatníka. Varianta pro r. 2007 a pro r. 2008.

Tab. č. 10 – Výpočet pro r. 2007

1.	Hrubá mzda (HM)	21 700
2.	Pojistné sociální i zdravotní – pro zjednodušení celkem 12,5 % z HM (zaokrouhleno matematicky na 1 desetinné místo)	2 713
3.	Základ daně (ZD) (ř. 1 – ř. 2 + 1 % ze VC)	25 577
4.	ZD zaokrouhlený na 100 Kč nahoru	25 600
5.	Záloha na daň	4 601
6.	Sleva na dani na poplatníka	600
7.	Záloha na daň po slevě (ř. 5 – ř. 6)	4 001
8.	Čistá mzda (ř. 1 – ř. 2 – ř. 7)	14 986

Poznámka: 1 % ze vstupní ceny (VC) tj. $659\,000 * 0,01 = 6\,590$ Kč, platí i pro r. 2008. Záloha na daň stanovená progresivní sazbou daně činí $2751 + (25\,600 - 18\,200) * 0,25 = 4\,601$ Kč.

Tab. č. 11 – Výpočet pro r. 2008

1.	Hrubá mzda (HM)	21 700
2.	Vyměřovací základ pro pojistné (HM + 1% ze VC)	28 380
3.	Pojistné sociální i zdravotní – 12,5 % z ř. 2 (zaokrouhleno matematicky na 1 desetinné místo)	3 548
4.	ZD navýšený o pojistné hrazené zaměstnavatelem (HM + 1% ze VC) * 1,35	38 313
5.	ZD zaokrouhlený na 100 Kč nahoru	38 400
6.	Záloha na daň (15 % ze ZD ř. 5)	5 760
7.	Sleva na dani	2 070
8.	Záloha na daň po slevě	3 690
9.	Čistá mzda (ř.1 – ř. 3 – ř. 8)	14 462

Postup výpočtu je opravdu založen na jiném principu, automobil jednak vstupuje do výpočtu pojistného a dále ovlivňuje základ daně, zatímco v r. 2007 působil na daňové zatížení jen prostřednictvím sazby daně, v r. 2008 zvýší toto zatížení vstupem do pojistného. Poplatník vskutku získal v r. 2008 nižší čistou mzdu oproti r. 2007 (nižší o 524 Kč tj. 14 986 – 14 462). Záloha na daň po slevě byla sice v roce 2008 nižší o 311 Kč (4 001 – 3 690), na druhou stranu však vzrostlo pojistné o 835 Kč (548 – 2 713).

6.5. Maximální vyměřovací základ

Nově byl stanoven maximální vyměřovací základ pro pojistné na sociální zabezpečení a na zdravotní pojištění pro r. 2008 ve výši 1 034 880 Kč, jakmile poplatník dosáhne tohoto vyměřovacího základu přestane se jeho základ daně upravovat o pojistné. Blíže tuto problematiku objasňuje kapitola 2.1.1. Dopady maximálního vyměřovacího základu na daňovou povinnost a princip výpočtu ukazuje následující příklad. Protože maximálního vyměřovacího základu dosáhnou jen zaměstnanci s vysokými příjmy, bude zvolena vysoká měsíční hrubá mzda.

Př. č. 4: Zaměstnanec má měsíční hrubou mzdu stanovenou ve výši 150 000 Kč/měsíc. Na základě podepsaného Prohlášení uplatňuje základní slevu na poplatníka. V jakém měsíci dosáhne maximálního vyměřovacího základu ? Jaký bude postup po překročení tohoto základu?

Řešení: $150\,000 \cdot 7 = 1\,050\,000$ Kč. V sedmém měsíci tj. v červenci bude maximální základ překročen.

Tab. č. 12 – Výpočet pro červen 2008

1.	Hrubá mzda (HM)	150 000
2.	Základ daně navýšený o pojistné hrazené zaměstnavatelem (HM * 1,35), zaokrouhlený na celé 100 Kč nahoru	202 500
3.	Záloha na daň (ř. 2 * 0,15)	30 375
4.	Sleva na dani	2 070
5.	Záloha na dani po slevě (ř. 3 – ř. 4)	28 305
6.	Pojistné hrazené zaměstnancem sociální i zdravotní 12,5 % (12,5 % z HM)	18 750
7.	Čistá mzda (ř. 1 – ř. 6 – ř. 5)	102 945

Tab. č. 13 – Výpočet pro červenec 2008

1.	Hrubá mzda (HM)	150 000
2.	Pojistné hrazené zaměstnavatelem (0,35 * 134 880)	47 208
3.	Základ daně navýšený o pojistné hrazené zaměstnavatelem (ř. 1 + ř. 2)	197 208
4.	Základ daně zaokrouhlený na celé 100 Kč nahoru	197 300
5.	Záloha na daň (ř. 4 * 0,15)	29 595
6.	Sleva na dani	2 070
7.	Záloha na dani po slevě (ř. 5 – ř. 6)	27 525
8.	Pojistné hrazené zaměstnancem sociální i zdravotní 12,5 % (12,5 % ze 134 880)	16 860
9.	Čistá mzda (ř. 1 – ř. 8 – ř. 7)	105 615

Poznámka: Protože nakumulovaný součet mezd v červnu dosáhl částky 150 000 * 6 = 900 000 Kč, do maximálního vyměřovacího základu zbývá 1 034 880 – 900 000 = 134 880 Kč. Proto bude pojistné hrazené zaměstnavatelem a zaměstnancem počítáno již z této zbývající částky, ne z celých 150 000 Kč.

Tab. č. 14 – Výpočet za srpen 2008

1.	Hrubá mzda (HM)	150 000
2.	Pojistné hrazené zaměstnavatelem	0
3.	Základ daně navýšený o pojistné hrazené zaměstnavatelem zaokrouhlený na celé 100 Kč nahoru	150 000
4.	Záloha na daň (ř. 3 * 0,15)	22 500
5.	Sleva na dani	2 070
6.	Záloha na dani po slevě (ř. 4 – ř. 5)	20 430
7.	Pojistné hrazené zaměstnancem sociální i zdravotní 12,5 % (12,5 % z HM)	0
8.	Čistá mzda (ř. 1 – ř. 7 – ř. 6)	129 570

Poznámka: Maximálního vyměřovacího základu bylo již v červenci dosaženo, v srpnu nebude pojistné hrazené zaměstnavatelem ani zaměstnancem odváděno. Proto je pojistné nulové.

Na příkladu je názorně vidět, jak postupné dosažení maximálního vyměřovacího základu pro pojistné snižuje daňové zatížení poplatníka, až plně odpadne výpočet pojistného, které tak nadále nebude navyšovat základ daně a tudíž ani daňové zatížení poplatníka. Takovéto výhody však dosáhnou jen poplatníci z vysokými příjmy ($1\,034\,880 / 11 = 94\,080$ Kč, aby byl naplněn maximální vyměřovací základ alespoň v listopadu a na prosinec se již neuplatňoval výpočet pojistného).

6.6. Příspěvky na pojištění, nezdavitelné části základu daně

Příspěvky zaměstnavatele zaměstnanci na penzijní připojištění se státním příspěvkem a na tzv. soukromé životní pojištění spadají v určité výši do osvobozených příjmů. Základní problematika je upravena v kapitole 1.1.4. V r. 2007 byl osvobozen příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění maximálně do výše 5 % vyměřovacího základu zaměstnance pro pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Pro soukromé životní pojištění platil do r. 2007 limit 12 000 Kč ročně od téhož zaměstnavatele. Dle nové právní úpravy byl s účinností od 1.1.2008 stanoven jeden společný limit 24 000 Kč a je jen na zaměstnavateli, jak jej rozloží mezi tyto dva druhy příspěvků. Pro daňovou uznatelnost nákladů na tyto příspěvky od zaměstnavatele nově platí, že zaměstnavatelé musí daňovou uznatelnost podložit tím, že nárok zaměstnance na tyto příspěvky zakotví buď do kolektivní smlouvy, vnitřního předpisu, pracovní či jiné smlouvy. Systém limitů osvobozených částek prošel tedy řádným zjednodušením, které však neznamená výhodu pro všechny poplatníky, a to zejména pro ty s vyššími příjmy. Následující příklad ukáže tuto nevýhodu.

Př. č. 5: Poplatník – manažer má měsíční příjem 100 000 Kč, 2. poplatník – technik má příjem 25 000 Kč. Zaměstnavatel jim v r. 2007 i v r. 2008 bude přispívat na oba produkty pojištění ve výši limitu stanoveného zákonem jako osvobozený příjem zaměstnance, v r. 2008 rozdělí limit mezi oba druhy pojištění rovným dílem.

Tab. č. 15 – Osvobozené příspěvky na pojištění r. 2007 oproti r. 2008

		Max. příspěvek na PP / rok	Max. příspěvek na ŽP / rok	Celkem osvobozené příspěvky za rok
manažer	2007	60 000	12 000	72 000
	2008	12 000	12 000	24 000
technik	2007	15 000	12 000	27 000
	2008	12 000	12 000	24 000

Poznámka: PP- penzijní připojištění, ŽP- životní pojištění, max.příspěvek na PP v r. 2007 je 0,05* měsíční příjem * 12, limit ŽP je 12 000 dle zákona. V r. 2008 činí limit na produkt $24\,000 / 2 = 12\,000$ Kč.

Jak je z tabulky zřejmé, zaměstnanec s vyšším příjmem na změně limitů velice prodělá, osvobozené příjmy klesnou o 48 000 Kč (72 000 - 24 000). Zaměstnavatel mu může i nadále přispívat příspěvky vysokými jako v r. 2007, ale příspěvky nad limit bude muset zaměstnanec zdanit, záleží pouze na něm, zda se mu vyplatí mít vyšší příspěvky od zaměstnavatele za cenu odvodu vyšší daně. U zaměstnance s nižším příjmem pohybujícím se okolo průměrné mzdy novela zákona přinesla jen menší snížení osvobozeného příjmu. Příspěvky na tato pojištění jsou prostředkem uplatněným nejen v daňovém osvobození, ale i v nezdanitelných částech základu daně, kde však ke změnám nedošlo. I přes snížení výhodnosti pro poplatníky s vyššími příjmy, jsou tyto produkty nadále výhodné nejen díky daňové podpoře.

V souvislosti s **nezdanitelnými částmi základu** daně a daňovou reformou, která zavedla lineární sazbu daně, se vyskytly jisté připomínky. Díky lineární sazbě daně se výhodnost těchto nezdanitelných částí snížila hlavně pro poplatníky, kteří své příjmy zdaňovali ve vyšších pásmech progresivní sazby daně. Například poplatník, který měl příjmy zdaňovány v pásmu 32 % a který zaplatil na úrocích z úvěru ze stavebního spoření za rok 50 000 Kč, mohl velice jednoduše řečeno ušetřit na dani $0,32 * 50\,000 = 16\,000$ Kč, v r. 2008 však ušetří $0,15 * 50\,000 = 7\,500$ Kč. Obdobně je tomu tak u dalších nezdanitelných částí základu daně.

6.7. Celkový dopad reformy na čistou mzdu poplatníka

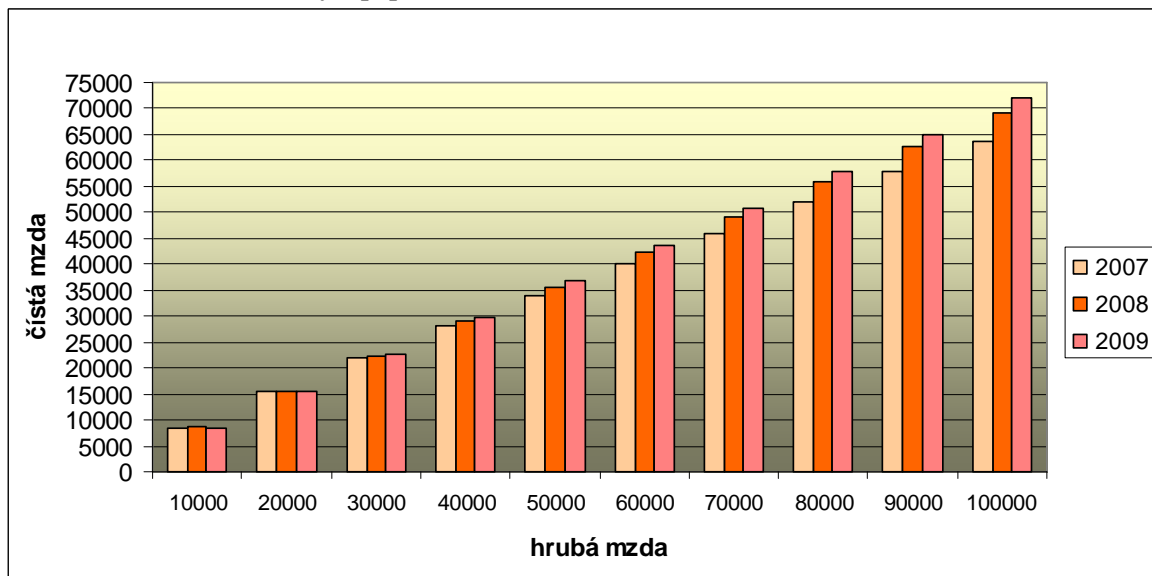
Předpokládané následky daňové reformy by měly být takové, že si polepší hlavně poplatníci ve vyšších příjmových skupinách, poplatníci s dětmi na tom budou lépe než poplatníci bez dětí, tyto úvahy by měly znázornit následující tabulky a grafy.

Tab. č. 16 – Čistá mzda poplatníka v jednotlivých letech

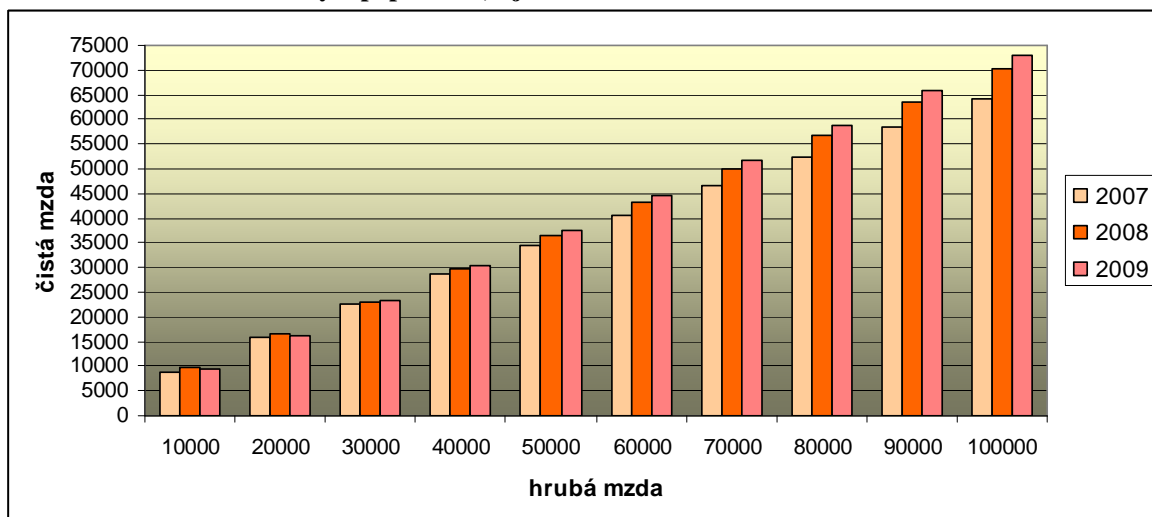
Hrubá mzda	Poplatník			Poplatník + 1 dítě			Poplatník + 2 děti		
	2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
10 000	8 294	8 750	8 442	8 794	9 640	9 292	9 294	10 530	10 142
20 000	15 482	15 520	15 505	15 982	16 410	16 355	16 482	17 300	17 205
30 000	22 074	22 245	22 567	22 574	23 135	23 417	23 074	24 025	24 267
40 000	28 131	28 970	29 630	28 631	29 860	30 480	29 313	30 750	31 330
50 000	34 065	35 695	36 692	34 565	36 585	37 542	35 065	37 475	38 392
60 000	40 031	42 420	43 755	40 531	43 310	44 605	41 031	44 200	45 455
70 000	45 965	49 145	50 817	46 465	50 035	51 667	46 965	50 925	52 517
80 000	51 931	55 870	57 880	52 431	56 760	58 730	52 931	57 650	59 580
90 000	57 865	62 595	64 942	58 365	63 485	65 792	58 865	64 375	66 642
100 000	63 831	69 320	72 005	64 331	70 210	72 855	64 831	71 100	73 705

Poznámka: V tabulce jsou vyjádřeny měsíční čisté mzdy poplatníka dle jednotlivých let a příjmových skupin. Sestaveno dle mzdové kalkulačky – viz. metodika. Tabulka je zdrojem dat pro grafy na další straně.

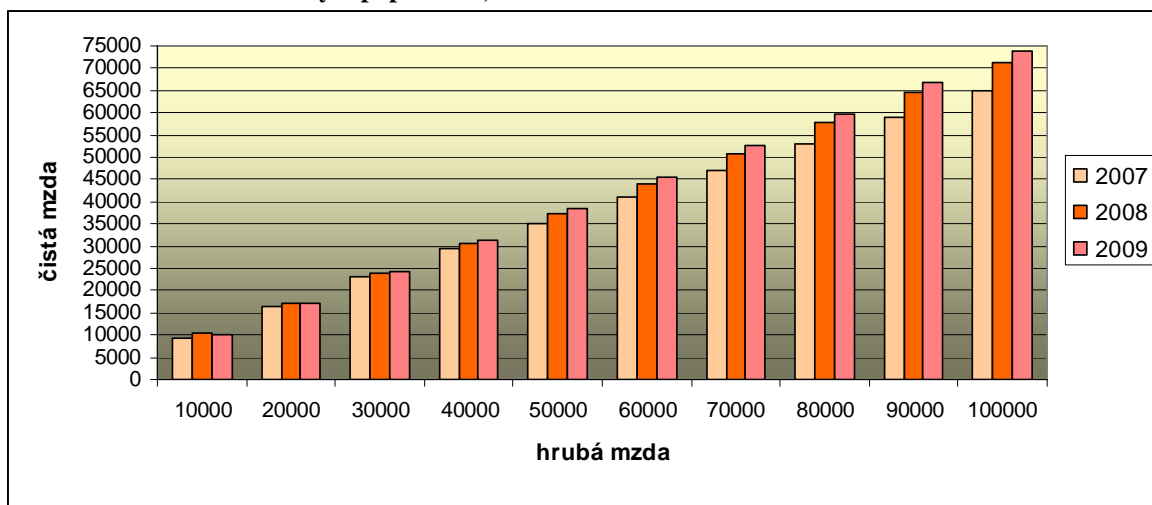
Graf č. 2 – Změna čisté mzdy u poplatníka, bez dětí

Graf č. 3 – Změna čisté mzdy u poplatníka, s jedním dítětem

Graf č. 4 – Změna čisté mzdy u poplatníka, s dvěma dětmi

Grafy č. 2 – 4 vycházejí z tabulky č. 16, znázorňují **vliv daňové reformy na jednotlivé daňové poplatníky**, rozdělené do třech základních skupin: poplatník bez dětí, poplatník s jedním dítětem a poplatník s dvěma dětmi. Grafy pro jednotlivé skupiny poplatníků jsou téměř shodné. Poplatník s měsíčním příjmem deset tisíc korun tj. na hranici minimální mzdy si sice díky daňové reformě v letech 2008 a 2009 polepšil oproti r. 2007, ale v r. 2009 se jeho příjem opět sníží téměř na úroveň mzdy z r. 2007. Pro poplatníka bez dětí, který pobírá příjem pohybující se okolo průměrné mzdy v ČR (v tab. Se jedná o příjem 20 000 Kč), daňová reforma nepřinesla téměř žádnou změnu, pokud bude uplatňovat daňové zvýhodnění na děti, jeho příjmy se oproti r. 2007 mírně zvýší, v r. 2009 na tom však bude hůře než v r. 2008 důsledkem snížení slev a daňového zvýhodnění. Pro všechny skupiny poplatníků v příjmových skupinách od 30 000 Kč a výše platí, že jejich čisté mzdy v letech 2008 a 2009 oproti roku 2007 porostou.

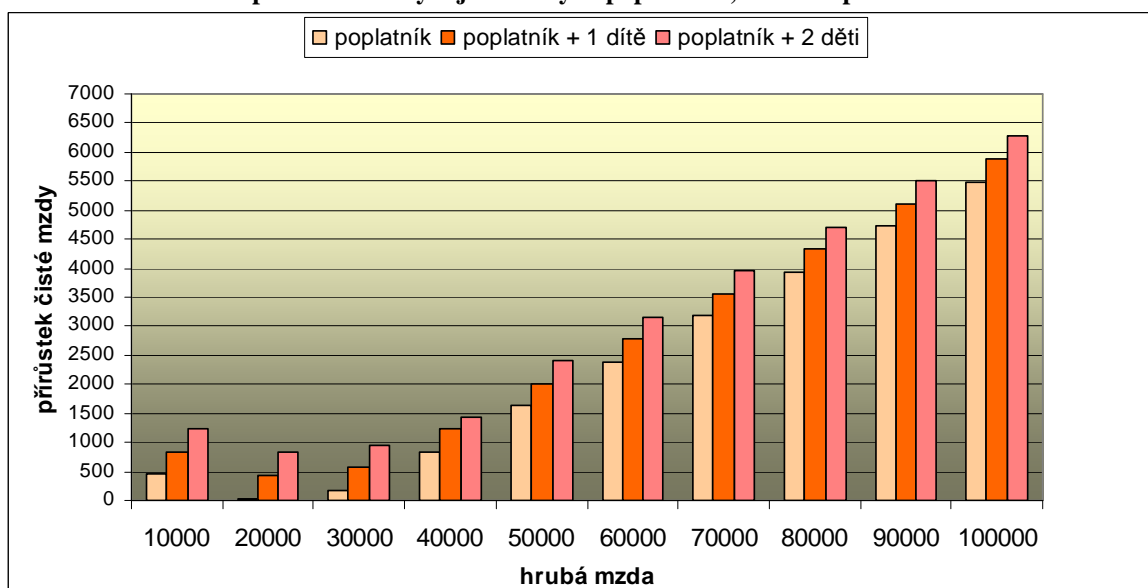
V následující tabulce jsou znázorněny **absolutní rozdíly čistých mezd** roku 2008 oproti r. 2007 a roku 2009 oproti r. 2007. Pro úplnou názornost byly údaje přeneseny do následujících dvou grafů č. 5 – 6.

Tab. č. 17 – Přírůstky čistých mezd, roky 2008, 2009 oproti r. 2007

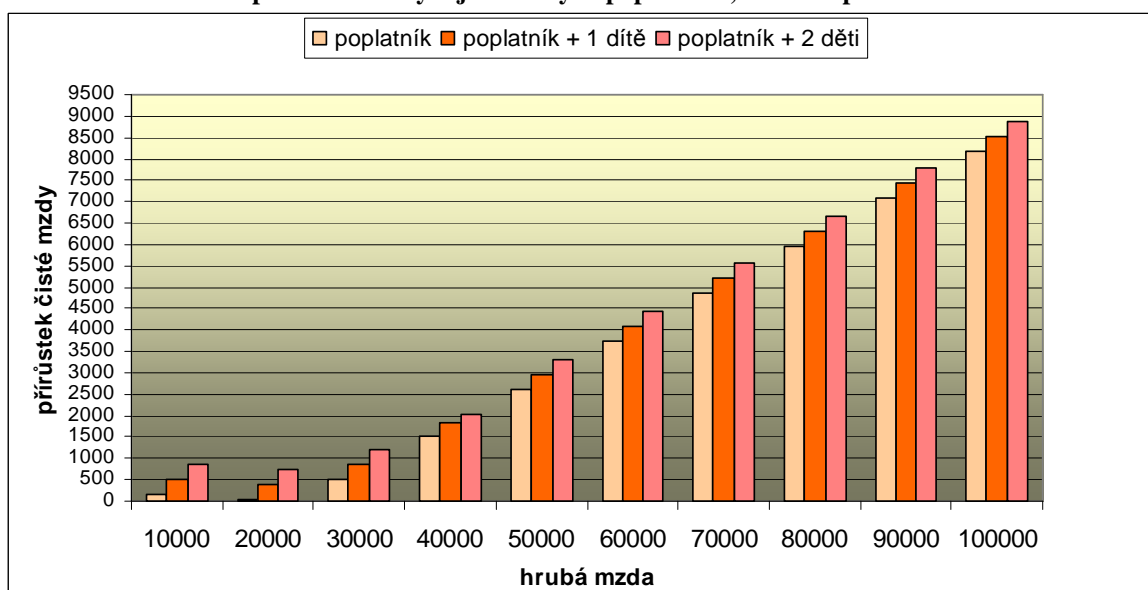
	Poplatník		Poplatník + 1 dítě		Poplatník + 2 děti	
	1	2	1	2	1	2
10000	456	148	846	498	1236	848
20000	38	23	428	373	818	723
30000	171	493	561	843	951	1193
40000	839	1499	1229	1849	1437	2017
50000	1630	2627	2020	2977	2410	3327
60000	2389	3724	2779	4074	3169	4424
70000	3180	4852	3570	5202	3960	5552
80000	3939	5949	4329	6299	4719	6649
90000	4730	7077	5120	7427	5510	7777
100000	5489	8174	5879	8524	6269	8874

Poznámka: Údaje vycházejí z tabulky č. 16. Číslo 1 – znamená rozdíl mezi r. 2008 a 2007 (2008 – 2007 = ...), 2 – znamená rozdíl mezi rokem 2009 a 2007 (2009 – 2007 = ...). Tabulka je zdrojem pro graf č. 5 a č. 6.

Graf č. 5 – Porovnání přírůstků mzdy u jednotlivých poplatníků, r. 2008 oproti r. 2007

Graf č. 6 – Porovnání přírůstků mzdy u jednotlivých poplatníků, r. 2009 oproti r. 2007

Údaje z tabulky a následné grafické zobrazení vypovídají o tom, že poplatník uplatňující daňové zvýhodnění na dítě na daňové reformě vytěží víc než poplatník bez dětí, nejen v důsledku snížení sazby daně, ale hlavně v důsledku zvýšení sazby daňového zvýhodnění. V příjmových skupinách 10 000 Kč a 20 000 Kč, však tyto přírůstky mezd oproti roku 2007 v r. 2009 poklesnou, a to rapidně pro skupinu s měsíčním příjmem 10 000 Kč. Skupina s příjmem okolo 10 000 Kč byla totiž původně zdaňována v 12 % sazbě daně, v důsledku reformy bude zdaňována ve vyšším pásmu 15% v r. 2008 a 12,5 % v r. 2009, navíc základem daně bude superhrubé mzda.

Jako kompenzace byly navýšeny slevy a daňové zvýhodnění, které následně v r. 2009 opět poklesnou, a tento pokles zapříčiní i pokles přírůstku čistých mezd u této skupiny. Ostatní příjmové skupiny na reformě rozhodně neprodělají.

Pokud srovnáme absolutní čísla rozdílů čistých mezd v r. 2008 a 2009 oproti r. 2007, nejvíce z daňové reformy v absolutním vyjádření budou těžit skupiny s vyššími příjmy např. poplatníkovi bez dětí s příjmem 50 000 Kč vzroste čistá mzda v r. 2008 o 1630 Kč, zatímco poplatníkovi s příjmem 20 000 Kč - okolo průměrné mzdy jen o 38 Kč, u poplatníka s příjmem 10 000 Kč – okolo minimální mzdy je to 456 Kč.

7. KONKRÉTNÍ PROVEDENÍ APLIKACE DPFO ZE ZÁVISLÉ ČINNOSTI V OBCHODNÍ SPOLEČNOSTI

Na dani z příjmů FO ze závislé činnosti nemůže člověk sám o sobě nic změnit, ostatně jako u jiných daní. Co je to daň, základ daně, sazba daně, jakým způsobem se stanovuje daň a další okolnosti jsou upraveny zákonem popř. dalšími předpisy, stejně jako lhůty důležité z hlediska dodržení povinností vůči finančnímu úřadu a další povinnosti plátce daně (zaměstnavatele). Zaměstnavatel je osoba, která si sama musí zvolit způsob zaměstnávání zaměstnanců a jejich odměňování, a dále musí připravit kvalitní a spolehlivé prostředí pro správné stanovení daňové povinnosti a splnění všech požadavků z ní vyplývajících. Musí být vybrán především kvalitní software a dále i schopní zaměstnanci, protože i přes rozvíjející techniku je lidský faktor vždy přítomen a je nadále nepostradatelný. V následující části bude popsán celkový systém v jedné nejmenované společnosti včetně zhodnocení systému jako celku.

7.1. Společnost a používaný software

Společnost poskytující data pro tuto diplomovou práci souhlasila s jejich zveřejněním za podmínky, že nebude uveden její název a že nebude nijak blíže specifikována v souvislosti s citlivostí podávaných informací.

Všechny informace byly poskytnuty mzdovým oddělením, které má na starosti veškeré procesy mzdového systému, včetně daňového systému týkajícího se daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti. Mzdové oddělení se stará celkem o pět společností (3 akciové společnosti a 2 společnosti s ručením omezeným), které tvoří součást nadnárodního koncernu. Celkem pořizuje oddělení **mzdy pro cca 2250** zaměstnanců (cca 350-370 zaměstnanců na jednu mzdovou účetní). Účetní mají zaměstnance rozdělené dle jednotlivých nákladových středisek.

Vzhledem k velkému objemu dat je používán celým koncernem **systém SAP R/3**. Tento systém vytvořila německá společnost SAP (Systeme, Anwendungen, Produkte in der Datenverarbeitung nebo-li Systems, Application, Products in data processing). SAP R/3 z řady mySAP pracuje na základě tzv. systému ERP (Enterprise Resource Planning), což je manažerský informační systém, který propojuje celý podnik, obsahuje celková data ze všech činností podniku (výroba, distribuce, logistika, správa majetku, prodej, fakturace, sklady, účetnictví).

Systém SAP R/3 obsahuje základní tři systémy: vývojový, testovací, produkční. *Vývojový systém* mají na starosti programátoři, jedná se o naprostý základ, protože představuje naprogramování dat, pokud se v této fázi udělá chyba, jsou všechny operace v programu SAP špatně. Vše naprogramované se vyzkouší v dalším systému v tzv. *testovacím systému*. Pokud je vše v pořádku jsou data převedena do *produkčního systému*, kde se nachází tzv. ostrá data, v tomto systému už pak pracují běžní uživatelé.

SAP R/3 má několik tzv. modulů: FI (Financial Accounting) Finanční účetnictví, CO (Controlling) Kontroloing, AM (Asset Management) Evidence majetku, PS (Project systém) Plánování dlouhodobých projektů , IS (Industry Solutions) Specifická řešení různých odvětví, HR (Human Resources) Řízení lidských zdrojů, MM (Materials Management) Skladové hospodářství a logistika, QM (Quality Management) Management kvality, PP (Production Planning) Plánování výroby, SD (Sales and Distribution) Podpora prodeje, PM (Plant Maintenance) Údržba, WF (Workflow) Řízení oběhu dokumentů.

Tento systém využívají v České republice převážně velké firmy, protože mají velký objem dat náročných na software, a jen málokterý program je natolik integrovaný, aby dokázal obsloužit takovýto rozsáhlý objem dat. Dnes už ale existují produkty z této řady i pro malé a střední firmy.

7.1.1. SAP R/3 - jeho využití ve mzdovém a daňovém systému, výhody a nevýhody

Na základě vlastních zkušeností autorky této práce a zkušeností zaměstnanců lze podotknout, že systém SAP má celou řadu výhod, ale i nevýhod. V první řadě je velkým kladem to, že se jedná o *systémový program* propojující data z celé společnosti a na základě povolení pro uživatele lze nahlédnout do různých dat a nalézt podstatné souvislosti důležité pro další pracovní postup. Pracovnice mzdového oddělení poukázaly na další výhodu, a tou je okamžitý *systém varování*, který upozorňuje uživatele na chyby, kterých se dopustí pokud danou transakci provede. Systém zaznamenává u každé transakce uživatele, který ji provedl pomocí tzv. *čísla KID*, které je přiděleno každému zaměstnanci, ostatní uživatelé tak mají možnost vidět, kdo danou transakci provedl. Toto je důležité nejen pro systém kontroly, ale i pro získání informací, proč byla daná transakce provedena. SAP využívá i *systém poznámek*, ve kterých se lze dočíst, kdo a proč danou transakci vykonal.

Mzdové oddělení dále poukázalo na to, že systém velice dobře a rychle reaguje na změny v zákoně, rychle se dají změny provést a následně odzkoušet a nasimulovat. Vzhledem k velkým legislativním změnám nastalým v ČR prostřednictvím reformy veřejných financí je toto nepostradatelné.

Mezi **nevýhody** použití programu SAP v tak velké společnosti patří právě ten velký objem dat, které činí program velice rozsáhlým a složitým, až to má za následek ztrátu souvislostí a neznalost dopadů některých transakcí. Stává se, že jedno oddělení provede chybně určitou transakci, kterou často neprovádí a napáchané škody objeví později jiné oddělení a musí vše v programu přenastavit, v tak velkém objemu dat je to však velmi obtížné. Z hlediska *mzdové a daňové terminologie* systém v určitých částech zaostává. SAP je celosvětově užívaný program, který musí být adaptabilní pro mezinárodní prostředí. A přestože je naprogramován v české verzi, některé hlavně daňové termíny neodpovídají českému daňovému názvosloví. Nevýhodou pro některé zaměstnance je i grafické prostředí systému, které je sice přehledné, ale zahlcené nepřeborným množstvím ikon, prostředí je neintuitivní a k základním transakcím se uživatel musí tzv. „proklikat“ celou řadou oken.

Nejdůležitější a prvotní fází je **naprogramování dat** pro správné vypočtení mzdy a daně. Tato fáze musí být provedena naprosto bezchybně. V této fázi spolupracuje vedoucí mzdové účtárny s programátory, v programu SAP se využije tzv. *vývojový (implementační) systém*. Na základě zákonných předpisů z daňové, mzdové a účetní legislativy vytvoří vedoucí mzdové účtárny tzv. *číselníky dat*, které jsou programátory zaneseny do programu. Každá transakce má přidělen kód, který obsahuje druh transakce a programový vzorec pro výpočet. Na základě těchto kódů program ví, jakou operaci má provést. Transakce, jimž v kódu předchází lomítka provádí program automaticky (vypočte hrubou mzdu, základ daně, sociální a zdravotní pojištění apod.), transakce bez lomítka zavádí účetní ručně. Mezi nejdůležitější číselníky patří číselník příjmů, kde jsou vymezeny veškeré druhy příjmů, které zaměstnanec může ve společnosti obdržet, každý příjem je označen kódem a pomocí naprogramovaných znamének + a – je vymezeno, zda je daný příjem předmětem daně, příjmem osvobozeným, zda spadá do vyměřovacího základu pro výpočet zdravotního a sociálního pojištění, jak je započítáván do průměru pro výpočet náhrady mzdy za dovolenou či dávek nemocenského pojištění apod. Další číselník obsahuje kódy pro správné zaúčtování operací v účetním systému firmy.

Po nastavení je spuštěna *testovací verze*, která ověří správnost a funkčnost dat. Po kontrole může uživatel používat plně tzv. *produkční - ostrou verzi* programu. Pokud si chce mzdová účetní cokoli vyzkoušet nebo ověřit jak daná transakce proběhne, může ji kdykoli „projet“ testovací verzí a ověřit dané dopady. V průběhu roku dochází k údržbě dat a kontrole systému.

Jak už bylo řečeno, mzdové oddělení má na starosti zaměstnance pěti společností, každá společnost má přidělen svůj účetní okruh, každé oddělení má určeno číslo nákladového střediska, každý **zaměstnanec obdrží své osobní číslo**. To je nejdůležitější číslo celého systému, je uvedeno naprosto všude. Pomocí čísla systém identifikuje veškeré informace o zaměstnanci a zavede automatická data a propočty. Jednotlivé mzdové účetní obsluhují úsek několika nákladových středisek. Mzdové oddělení využívá dva moduly, a to HR (Human Resources) Řízení lidských zdrojů a FI (Financial Accounting) Finanční účetnictví.

7.1.2. Systém odměňování

Společnost z převážné části využívá **tarifní systém** zanesený do kolektivní smlouvy, tarifní stupně jsou odstupňovány dle odpovědnosti, složitosti a namáhavosti vykonávané práce, podkladem pro zařazení je tzv. Katalog funkcí. Zaměstnanci na vyšší řídicí úrovni mají smluvně stanovené mzdy. Velice důležitou roli hraje motivační mzdová složka. Motivační funkci má **bonusový systém** podniku, dle kterého jsou zaměstnanci odměňováni na základě kvality a kvantity odvedené práce s přihlédnutím k úrovni odpovědnosti. Bonus je určen v roční výši, během roku je vyplácen ve formě čtvrtletních záloh, roční doplatek je zaměstnanci vyplacen na základě pohovoru zaměstnance se svým nadřízeným, který pak určí, zda doplatek bonusu bude zaměstnanci vyplacen či ne. Lze vyplácet i **mimořádné odměny** na základě splnění mimořádných jednorázových úkolů. Kolektivní smlouva dále určuje výši **příplatků** a podmínky pro jejich vyplacení. Jedná se o příplatky dané ze zákona jako je např. příplatek za práci v noci, za práci ve ztíženém pracovním prostředí, za práci v sobotu a neděli apod. a dále příplatky určené kolektivní smlouvou, na které má zaměstnanec nárok např.: za práci ve směnách, za práci ve výškách atd. Ve společnosti dále existují zaměstnanecké benefity, které jsou opět obsaženy v kolektivní smlouvě, tyto benefity jsou však nenárokové a o jejich vyplacení rozhoduje vždy nadřízený zaměstnanec.

Společnost využívá pro vyplácení benefitů, bonusů a dalších odměn **Sociální fond**. Prostředky ze Sociálního fondu jsou používány dle pravidel určených v kolektivní smlouvě. Každý zaměstnanec má přidělen osobní účet s určitou výší prostředků, které mohou být během roku čerpány. Z tohoto fondu jsou vypláceny příspěvky na rekreace i pro rodinné příslušníky včetně využití rekreačních zařízení zaměstnavatele, na akce pořádané zaměstnavatelem, na lázeňskou a rehabilitační péči pro zaměstnance pracující ve ztížených podmínkách, na sportovní a kulturní činnost, na penzijní připojištění a na životní pojištění apod. **Příspěvky na penzijní připojištění a životní pojištění** jsou zaměstnanci poskytnuty max. do výše 24 000 Kč ročně. Příspěvek na penzijní připojištění má stanovenou pevnou část a pohyblivou část podle počtu odpracovaných let. Do dalších výhod zaměstnanců patří možnost poskytnutí bytů ve vlastnictví zaměstnavatele zaměstnanci, příspěvky na závodní stravování do výše daňově uznatelných nákladů, půjčky zaměstnancům pro potřeby bydlení a k překlenutí tíživé finanční situace. Zaměstnancům náleží i speciální odměny např. odměna za záslužnou společenskou angažovanost (př. dárcovství krve, kostní dřeně apod.), dále pak odměna za dlouholetou vykonávanou práci (př. při dovršení věku 50 let, při odchodu do důchodu, za odpracovaná léta např. za 20 nepřetržitě odpracovaných let náleží zaměstnanci 10 000 Kč).

7.2. Postup celkového procesu

Největší část celkového procesu je v systému SAP R/3 zpracovávána v **modulu HR (Human Resources) Řízení lidských zdrojů**. Nejdůležitější částí je správné zavedení zaměstnance do systému. První kroky vedou přes *personální oddělení*, které vytvoří pro zaměstnance individuální spis. V tomto spisu jsou základní personální informace o zaměstnanci – životopis, osobní dotazníky, doklady, pracovní smlouva s bližší specifikací vykonávané práce a mzdový výměr určující výši mzdy, zpravidla dle mzdového tarifu. Personální oddělení zaměstnanci vygeneruje a přidělí osobní číslo, na základě něhož je zaměstnanec kdekoli v systému identifikován, a tudíž je to nejdůležitější prvek procesu. Personální oddělení zavede zaměstnance do systému, kde pomocí **tzv. infotypů** vyplní základní informace o zaměstnanci – jeho pracovní zařazení, druh pracovního poměru, místo výkonu práce, tarifní stupeň, pracovní doba atd. Každý zaměstnanec je přidělen příslušnému nákladovému středisku (každé oddělení má svůj nákladový účet). Ucelený spis je předán mzdovému oddělení, které nastaví informace o zaměstnanci tak, aby byl systém schopen vypočítat mzdu a příslušnou daň.

Mzdové oddělení dále pracuje s daty o zaměstnanci předanými personálním oddělením a pomocí infotypů zavádí další data do systému.

7.2.1. Základní druhy „infotypů“

Jelikož systém SAP R/3 musí být adaptabilní pro mezinárodní prostředí obsahuje celou řadu infotypů, ze kterých společnost využívá přibližně 20 %. Prvním infotypem je *tabulka se základními informacemi* (viz. příloha č. 2), které už částečně vyplnilo personální oddělení, úkolem mzdové účetní je překontrolovat veškerá data vložená tímto oddělením do systému, toto může být označeno jako tzv. „kontrola čtyř očí“. Každému zaměstnanci je přidělen odpovědný zaměstnanec z personálního a ze mzdového oddělení.

Následuje infotyp *druh pracovní doby*. Společnost využívá pevnou i pružnou pracovní dobu a dále směnnou pracovní dobu. V tomto infotypu jsou založeny podrobné měsíční rozpisy pracovní doby dle dnů, což je důležité hlavně u pracovníků ve směnách, kteří mají přesně dán rozpis dlouhých a krátkých směn, dále plán volných dnů či plán sobot, nedělí a svátků, kdy bude zaměstnanec v práci. Na základě těchto podrobných plánů pracovní doby generuje systém automaticky do mezd příplatky za práci.

V infotypu *základní příjmy* jsou zaneseny informace o mzdě, jedná se hlavně o tarifní zařazení do tarifního stupně a výše tarifu (viz. příloha č. 3). V dalším infotypu *součásti smlouvy* je určen druh pracovního poměru, zkušební doba, zda je poměr na dobu určitou či neurčitou. Důležitý je infotyp *data o osobě*, kde jsou uvedena osobní data jako jsou např.: rodné číslo, datum a místo narození, občanství apod. Následuje infotyp s druhy adres. Neméně důležitým je infotyp *termínů*, kde jsou zavedeny termíny nástupu do zaměstnání (dle délky odpracované doby náleží zaměstnanci odměny za dlouhodobou práci pro společnost) a první pracovní den, který je důležitý z hlediska evidenčního listu důchodového pojištění. Infotyp *rodina / oprávněná osoba* podává informace o rodinných příslušnících. Důležité jsou hlavně údaje o dětech – jméno, příjmení, datum narození, bydliště, studium, pro uplatnění daňového zvýhodnění. Jsou zde vyplněny i údaje o manželce (-ovi), a to ze zcela jiného důvodu, pokud je na zaměstnance a jeho příjmy uvalena např. exekuce, program dokáže vypočítat výši životního minima pro domácnost. V infotypu *bankovní spojení* se vyplní způsob vyplácení mzdy a v případě převodu na účet číslo účtu. Infotyp *pojistné* obsahuje informace o zdravotní pojišťovně zaměstnance a číslo pojištěnce. Údaje o zdravotní pojišťovně jsou důležité z hlediska tvorby převodního příkazu pro odvod pojistného. Ve speciální kolonce se zaškrťává zda je plátcem pojistného stát, zaměstnavatel nebo se pojistné neodvádí (u dohod o provedení práce).

Z hlediska daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti je nejdůležitějším infotypem infotyp *daňová data*, který se vyplňuje na základě toho, zda zaměstnanec podepsal či nepodepsal Prohlášení a dále zda je či není rezidentem v ČR. Pokud zaměstnanec vyplní a podepíše Prohlášení, vyplní se údaje pro slevy na dani a daňové zvýhodnění. Posledním důležitým infotypem jsou *informace o členství v odborech* a výši členských příspěvků.

Po správném zadání těchto infotypů a velice přesném nastavení číselníků je program připraven automaticky počítat mzdu zaměstnance a následnou daňovou povinnost. V průběhu je samozřejmě prováděna údržba dat a jsou spouštěny různé simulace, které prověřují správnost nastavení systému.

7.2.2. Výpočet mezd

Než dojde k výpočtu mezd, musí všichni zaměstnanci vyplnit **Pracovní výkaz** (viz. příloha č. 4). Jedná se o dokument ve formě tabulky, vytvořený v programu Microsoft Word. Používán je tzv. negativní systém, jelikož zaměstnanec vyplňuje pouze dny nepřítomnosti a výkaz se sám doplňuje a dopočítává. Výkaz pro pracovníky ve směnách je upraven natolik, že se automaticky generují příplatky (viz. druhá strana pracovního výkazu). Každý pracovní výkaz musí být před odevzdáním na mzdové oddělení podepsán příslušným nadřízeným. Všichni pracovníci jsou v předstihu informováni e-mailovou cestou o nutnosti vyplnění pracovních výkazů spolu s informací o datu jejich odevzdání. Ve společnosti nelze využít automatický docházkový systém, jelikož zaměstnanci pracují v několika budovách, v různých městech, někteří pracovníci pracují v terénu a někteří pracují přímo doma. Zaměstnanci vyslaní v daném měsíci na pracovní cestu musí vyplnit měsíční výkaz pracovních cest (viz. příloha č. 5). Pokud se nadřízený rozhodne zaměstnanci vyplatit nějakou odměnu, musí vyplnit univerzální mzdový výkaz. Na konci roku se rozhoduje o výplatě zbytkové části tzv. ročního bonusu, pokud bude zbytek vyplacen, nadřízený je povinen vyplnit k tomu příslušný výkaz - roční bonus.

Po vyplnění všech příslušných výkazů a jejich odevzdání na mzdové oddělení následuje zadávání dat z výkazů pomocí infotypů do systému. Nejprve je spuštěna simulace tzv. **hrubé jetí mezd**. Po vypočítání mezd simulací si mzdová účetní náhodně vybere 2 až 3 zaměstnance a ručně přepočte vypočtené mzdy a z nich povinné odvody (daň, pojištění, ...). Zkontroluje tak, zda je vše v pořádku a zda systém nedělá chybu.

V takovém množství zaměstnanců a dat se nesmí připustit chyba, jakákoli chybná maličkost v nastavení systému by způsobila velké škody. Ruční kontrola znamená jistotu. Po ověření správnosti je spuštěna tzv. ostrá verze a jsou spočítány čisté mzdy (konečná fáze – spočítaná mzda viz. příloha č.6). Termín výplaty mzdy je nejpozději do 10. dne kalendářního měsíce následujícího po měsíci, za který mzda náleží. Mzdy jsou vypláceny po dohodě se zaměstnancem ve prospěch jeho účtu nebo pomocí poštovní poukázky, nikoli v hotovosti. Samozřejmě, že na základě žádosti či souhlasu zaměstnance může zaměstnavatel provádět srážky ze mzdy např.: na penzijní připojištění, životní pojištění, srážku ve prospěch třetí osoby, srážky ve prospěch a v zájmu zaměstnavatele (nájemné za byt zaměstnavatele, splátky půjček od zaměstnavatele, ...) apod. Tyto srážky jsou prováděny až z čisté mzdy a nemají tedy vliv na daňovou povinnost.

Výplatní pásky tiskne speciální centrum, zaměstnancům jsou předávány osobně v obálkách. Z kolektivní smlouvy vyplývají povinné údaje výplatní pásky, a to údaje o jednotlivých složkách mezd, o provedených srážkách ze mzdy a hodnotu průměrného výdělku pro příslušné období dle příslušných předpisů, pokud je v daném měsíci použit. Výplatní páska je důvěrným zdrojem informací, její podoba je ale obdobná jako v příloze č. 6.

Po každém měsíčním zúčtování mezd jsou vytisknuty speciální **interní sestavy měsíčních rekapitulací** s přehledem celkových zúčtovaných složek mezd. Složky mzdy mají přidělen svůj číselný kód, důležitý v tomto případě pro kontrolu. Dále jsou vytisknuty tzv. **převodní příkazy** pro odvod nemocenských dávek, pro odvod příspěvků odborové organizaci, pro odvod částek sociálního a zdravotního pojištění, pro odvod daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a samozřejmě příkaz pro odvod mezd na účty zaměstnanců a pomocí poštovních poukázek. Následuje zpětná kontrola, při které se ručně srovnávají sumy částek uvedených na převodních příkazech a sumy zaúčtované v měsíčních rekapitulacích. Sumy částek musí naprosto přesně sedět. Je to další důležitý kontrolní prvek systému. Po naprostém zkontrolování je vygenerován tzv. **identifikátor** pro oddělení Financí a účetnictví, pomocí něhož se vstupuje do účetního systému. Nyní se přechází v SAP R/3 na **modul FI (Financial Accounting) Finanční účetnictví**. Nejprve dojde k simulaci zaúčtování všech položek mezd, včetně všech odvodů ze mzdy. Ručně se zkontroluje zaúčtování s měsíční rekapitulací a ověří se tak opět správnost systému (záleží na správném nastavení číselníku pro zaúčtování položek). Po ověření správnosti je provedeno tzv. ostré zaúčtování.

7.2.3. Roční zúčtování daně

Díky velice chytrému systému je provedeno roční zúčtování poměrně snadno a rychle. Nejtěžší fází je získání podkladů od zaměstnanců, jelikož jich je velké množství. Zaměstnanci jsou písemně vyzváni, aby oznámili zda chtějí provést roční zúčtování daně, i když ze zákona o to musejí žádat sami. Pokud zaměstnanec má podepsané Prohlášení a požádá o roční zúčtování daně musí následně vyplnit 3. a 4. stranu Prohlášení a doložit všechny potřebné doklady pro uznání nároku na slevy na dani, daňové zvýhodnění a nezdánitelné části základu daně. K vypočtení ročního zúčtování slouží *infotyp roční zúčtování daně*, ve kterém se vyplní uplatňované slevy, nezdánitelné položky a dále informace, ke kterému datu dojde k zúčtování doplatku či přeplatku na dani, dle předpisů to musí být v lednu, únoru či březnu, to znamená že k vyúčtování musí dojít nejpozději v zúčtování mzdy za březen (výplatní termín v dubnu). Roční zúčtování se provádí za každého zaměstnance zvlášť. Program jej počítá automaticky sám. Poté je vytisknuta sestava za příslušné nákladové středisko a je opět odsouhlasena s měsíční rekapitulací. Pro zaměstnance, kteří si podávají daňové přiznání sami je vystaveno Potvrzení o zdánitelných příjmech, které je odkontrolováno dle mzdových listů zaměstnance.

7.3. Vlastní shrnutí celkového systému

Systém SAP R/3 je poněkud složitý program, zahlcený všemožnými funkcemi a daty. Díky tomu však splňuje náročné podmínky pro využití v tak velké společnosti. Program má řadu nevýhod, zároveň však i velké výhody. Při práci s tímto systémem je velice důležitá kooperace mezi programátory a uživateli. Špatné nastavení dat v počátku může přinést velké škody na konci, proto je nutné provádět neustálé kontroly a údržby dat, aby byly chyby nalezeny už v prvopočátku. Zadávaní dat a jejich kontrola je vlastně nejdůležitější prací mzdové účetní, pokud je toto v pořádku, program už dokáže následně vše zpracovat automaticky.

8. ZÁVĚREČNÉ PŘÍKLADY

V následující kapitole bude uveden proces výpočtu roční daňové povinnosti včetně vyplnění důležitých formulářů přesně tak, jak k tomu v praxi dochází. První příklad bude zaměřen na roční zúčtování daně u poplatníka, který splňuje podmínky pro provedení ročního zúčtování (není povinen podat daňové přiznání). V druhém příkladu bude ukázán postup u poplatníka, který je povinen podat daňové přiznání. Postup stanovení daně bude podle aktuální platné legislativy pro zdaňovací období r.2008. Jelikož nejsou pro toto zdaňovací období vydány některé tiskopisy, budou nahrazeny verzí platnou pro zdaňovací období r. 2007, které jsou použitelné vzhledem k tomu, že k tak radikálním změnám v tiskopisech nedošlo.

8.1. Roční zúčtování daně

Př. č. 6: Zaměstnanec Jan Novák byl ve společnosti Ekonom spol.s r. o. zaměstnán od 1.1.2008. V den nástupu podepsal u zaměstnavatele Prohlášení pro rok 2008, uplatnil základní slevu na dani a slevu na studenta dle § 35ba DZ, dále uplatnil daňové zvýhodnění na nezletilou dceru Pavlu (slevu na studenta prokázal předložením Potvrzení o studiu na vysoké škole, pro uznání nároku daňového zvýhodnění na dítě předložil rodný list dítěte). V průběhu roku však došlo k následujícím změnám, zaměstnanec ukončil studium na Vysoké škole složením státní závěrečné zkoušky k datu 18.6. 2008, dále prokázal dne 10.11.2008 předložením rodného listu narození syna Lukáše (narozen 3.11.2008). Ve společné domácnosti žije s manželkou Marií, která byla po celé zdaňovací období r. 2008 na mateřské dovolené. Poplatník doložil potvrzení zaměstnavatele manželky, že manželka neuplatňuje daňové zvýhodnění na děti. Dne 3.2.2009 požádal svého zaměstnavatele o provedení ročního zúčtování daně a doplnil údaje v III. Části Prohlášení. K tomuto účelu předložil mzdové účetní údaje vztahující se k nezdanitelným částem základu daně dle § 15 DZ: poskytl bezpříspěvkové dárcovství krve (hodnota daru činí dle zákona 2000 Kč, poplatník předložil potvrzení transfuzní stanice), uplatňuje úroky v částce 1 662 Kč ze stavebního spoření na pořízení bytu do vlastnictví (poplatník předložil úvěrovou smlouvu, výpis listu z vlastnictví, potvrzení stavební spořitelny o zaplacených úrocích), dále poplatník zaplatil pojistné na soukromé zdravotní pojištění ve výši 5 760 Kč (předložil pojistku a potvrzení zdravotní pojišťovny o zaplaceném pojistném).

Výše hrubých mezd je uvedena v následující tabulce, která představuje zjednodušenou formu mzdového listu, výpočet byl proveden dle postupu uvedeného v Metodice. Po první tři měsíce zkušební lhůty pobíral zaměstnanec mzdu ve výši 15 000 Kč, v průběhu roku mu byla mzda navyšována, v červnu získal odměnu za vykonanou práci, která je součástí hrubé mzdy, v listopadu byl část měsíce nemocný (dávky z nemocenského pojištění jsou od daně osvobozeny), v prosinci získal jako každý jiný zaměstnanec vánoční odměnu, která je součástí hrubé mzdy. V listopadu a v prosinci bylo zaměstnanci poskytnuto služební vozidlo i k soukromým účelům, vstupní cena včetně DPH činila 852 000 Kč, tzn. že 1 % ze vstupní ceny činí 8520 Kč.

Tab. č. 18 – Mzdový list pana Nováka

	měsíc	1	2	3	4	5	6
1.	Hrubá mzda	15 000	15 000	15 000	18 000	18 000	19 360
2.	Služební automobil	0	0	0	0	0	0
3.	Základ pro výpočet pojistného (ř. 1+ ř. 2)	15 000	15 000	15 000	18 000	18 000	19 360
4.	SP - zaměstnavatel (26 % z ř. 3)	3 900	3 900	3 900	4 680	4 680	5 033,6
5.	ZP – zaměstnavatel (9 % z ř. 3)	1 350	1 350	1 350	1 620	1 620	1 742,4
6.	Základ daně (ř. 3 +ř. 4 + ř. 5)	20250	20250	20250	24 300	24 300	26 136
7.	Základ daně zaokrouhlený na 100 Kč nahoru	20 300	20 300	20 300	24 300	24 300	26 200
8.	Záloha na daň (15 % z ř. 7)	3 045	3 045	3 045	3 645	3 645	3 930
9.	Sleva na poplatníka § 35ba	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070
10.	Sleva na studenta § 35ba	335	335	335	335	335	335
11.	Záloha na daň po slevě (ř. 8 – ř. 9 – ř. 10)	640	640	640	1 240	1 240	1 525
12.	Daňové zvýhodnění na děti	890	890	890	890	890	890
	z toho sleva na dani	640	640	640	890	890	890
	z toho daňový bonus	250	250	250	0	0	0
13.	Záloha na daň po slevách dle § 35 ba a § 35c,d	0	0	0	350	350	635
14.	SP – zaměstnanec (8%)	1 200	1 200	1 200	1 440	1 440	1 548,8
15.	ZP – zaměstnanec (4,5 %)	675	675	675	810	810	871,2
16.	Čistá mzda (ř.1 – ř.14 – ř.15 – ř.13 + daňový bonus)	13 125	13 125	13 125	15 400	15 400	16 305

Tab. č. 19 – Pokračování mzdového listu pana Nováka

	měsíc	7	8	9	10	11	12
1.	Hrubá mzda	18 000	18 000	21 000	21 000	19 480	27 320
2.	Služební automobil	0	0	0	0	8 520	8 520
3.	Základ pro výpočet pojistného (ř. 1 + ř. 2)	18 000	18 000	21 000	21 000	28 000	35 840
4.	SP - zaměstnavatel (26 % z ř. 3)	4 680	4 680	5 460	5 460	7 280	9 318,4
5.	ZP – zaměstnavatel (9 % z ř. 3)	1 620	1 620	1 890	1 890	2 520	3 225,6
6.	Základ daně (ř. 3 + ř. 4 + ř. 5)	24 300	24 300	28 350	28 350	37 800	48 384
7.	Základ daně zaokrouhlený na 100 Kč nahoru	24 300	24 300	28 400	28 400	37 800	48 400
8.	Záloha na daň (15 % z ř. 7)	3 645	3 645	4 260	4 260	5 670	7 260
9.	Sleva na poplatníka § 35ba	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070	2 070
10.	Sleva na studenta § 35ba	0	0	0	0	0	0
11.	Záloha na daň po slevě (ř. 8 – ř. 9 – ř. 10)	1 575	1 575	2 190	2 190	3 600	5 190
12.	Daňové zvýhodnění na děti	890	890	890	890	1 780	1 780
	z toho sleva na dani	890	890	890	890	1 780	1 780
	z toho daňový bonus	0	0	0	0	0	0
13.	Záloha na daň po slevách dle § 35 ba a § 35c,d	685	685	1 300	1 300	1 820	3 410
14.	SP – zaměstnanec (8%)	1 440	1 440	1 680	1 680	2 240	2 867,2
15.	ZP – zaměstnanec (4,5 %)	810	810	945	945	1 260	1 612,8
16.	Čistá mzda (ř.1 – ř.14 – ř.15 – ř.13 + daňový bonus)	15 065	15 065	17 075	17 075	14 160	19 430

Poznámka: Od listopadu musíme k hrubé mzdě připočíst poskytnuté vozidlo ve výši 1 % ze vstupní ceny vozidla tj. 8 520 Kč, vstupuje tak do výpočtu pojistného a do superhrubé mzdy. Od července již poplatník nemůže uplatnit slevu na studenta z důvodu ukončení studia během června. Od listopadu se zvyšuje daňové zvýhodnění na dvojnásobek, jelikož se zaměstnanci narodilo druhé dítě, které lze uplatnit již v měsíci narození.

Tab. č. 20 – Součet údajů na mzdovém listu za rok 2008

		Rok 2008 celkem
1.	Hrubá mzda	225 160
2.	Služební automobil	17 040
3.	Základ pro výpočet pojistného (ř. 1 + ř. 2)	242 200
4.	SP - zaměstnavatel (26 % z ř. 3)	62 972
5.	ZP – zaměstnavatel (9 % z ř. 3)	21 798
6.	Základ daně (ř. 3 + ř. 4 + ř. 5)	326 970
7.	Základ daně zaokrouhlený na 100 Kč nahoru	X
8.	Záloha na daň (15 % z ř. 7)	49 095
9.	Sleva na poplatníka § 35ba	24 840
10.	Sleva na studenta § 35ba	2 010
11.	Záloha na daň po slevě (ř. 8 – ř. 9 – ř. 10)	22 245
12.	Daňové zvýhodnění na děti	12 460
	z toho sleva na dani	11 710
	z toho daňový bonus	750
13.	Záloha na daň po slevách dle § 35 ba a § 35c,d	10 535
14.	SP – zaměstnanec (8%)	19 376
15.	ZP – zaměstnanec (4,5 %)	10 899
16.	Čistá mzda (ř. 1 – ř. 14 – ř. 15 – ř. 13 + daňový bonus)	184 350

Poznámka: Řádek 7 není vyplněn, jelikož pro roční daňovou povinnost se základ daně zaokrouhluje na 100 Kč dolů a v tomto případě by suma postrádala smysl.

Do 30 dnů po nástupu do zaměstnání by mělo být vyplněno a podepsáno **Prohlášení** (část I a II), aby mohl poplatník uplatnit slevy na dani a daňové zvýhodnění, pro roční zúčtování musí být následně doplněny údaje v části III. Požádat o provedení ročního zúčtování musí poplatník nejpozději do 15. 2. roku následujícího po příslušném zdaňovacím období. Tento zaměstnanec uplatňuje slevy na dani a daňové zvýhodnění, následně požádal o provedení ročního zúčtování, na které má nárok, jelikož nemá povinnost podat daňové přiznání (pracoval u jediného zaměstnavatele a neměl žádné další jiné příjmy). Způsob vyplnění je uveden přímo v následujícím formuláři č. 1 Prohlášení odpovídající vzoru dle Mfin 5457, aktuální vzor pro r. 2008 č. 18.

PROHLÁŠENÍ

poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků

Příjmení <u>Novák</u>	Jméno <u>Jan</u>
Titúl <u>Bc.</u>	Rodné číslo ¹⁾ <u>860803/5262</u> Číslo pasu ¹⁾ _____
Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) <u>Budějovická 36, Vodňany</u> PSČ <u>38901</u>	
Prohlášení podepisují pro plátce (název a adresa) <u>Ekonom spol. s r. o.</u> <u>Staropoštovská 523/1970, Vodňany 38901</u>	

I.

1. Podle § 35ba odst. 1 písm. a) a § 35d odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“), slevu na dani na poplatníka na zdaňovací období nebo uvedenou část zdaňovacího období:

2008 uplatňuji²⁾ neuplatňuji²⁾	uplatňuji²⁾ neuplatňuji²⁾	uplatňuji²⁾ neuplatňuji²⁾
---	--	--

2. Podle § 35ba odst. 1 písm. c) až f) a § 35d odst. 2 zákona uplatňuji slevu na dani z důvodu, že²⁾

- a) ~~pobírám částečný invalidní důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění nebo u mne zanikl nárok na částečný invalidní důchod z důvodu souběhu nároku na výplatu částečného invalidního důchodu a starobního důchodu,~~
- b) ~~pobírám plný invalidní důchod nebo jiný důchod z důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění; u něhož jedno z podmínek přiznání je, že jsem plně invalidní; zanikl mi nárok na plný invalidní důchod z důvodu souběhu nároku na výplatu plného invalidního důchodu a starobního důchodu nebo jsem podle zvláštních předpisů plně invalidní, avšak žádost o plný invalidní důchod mi byla zamítnuta z jiných důvodů než proto, že nejsem plně invalidní;~~
- c) ~~jsem držitelem průkazu ZTP/P~~

Druh přiznaného důchodu z důvodu invalidity	Číslo a datum rozhodnutí o přiznání důchodu, popř. potvrzení FÚ č. j., ze dne	Důchod přiznán od	Datum vystavení průkazu ZTP/P

d) se soustavně připravuji na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, ve zdaňovacím období

1.1.2008 od - do ³⁾ 31.8.2008	od - do ³⁾	od - do ³⁾
--	-----------------------	-----------------------

a) to až do dovršení věku 26 let nebo po dobu prezenční formy studia v doktorském studijním programu, který poskytuje vysokoškolské vzdělání až do dovršení věku 28 let.

3. Podle § 35c a § 35d zákona uplatňuji daňové zvýhodnění na vyživované dítě žijící se mnou v domácnosti (vlastní, osvojené, dítě v péči, která nahrazuje péči rodičů, dítě druhého z manželů a vnuka-vnučka, pokud jeho rodiče nemají příjmy, z nichž by mohli daňové zvýhodnění uplatnit):

a) Nezeletilé dítě

Jméno a příjmení	Rodné číslo	Jméno a příjmení	Rodné číslo
Pavla Nováková	065207/3256		
Lukáš Novák	080311/5961		

b) Zeletilé dítě až do dovršení 26 let, jestliže nepobírá plný invalidní důchod a – soustavně se připravuje na budoucí povolání:

Jméno a příjmení	Rodné číslo	Jméno a příjmení	Rodné číslo

- nemůže se soustavně připravovat na budoucí povolání nebo vykonávat výdělečnou činnost pro nemoc nebo úraz, anebo
- z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je neschopno vykonávat soustavou výdělečnou činnost.

Jméno a příjmení	Rodné číslo	Stav	Potvrzení FÚ č. j. ze dne

c) Z dětí uvedených pod písmeny a) a b) jsou držitelé průkazu ZTP/P:

Jméno a příjmení	Rodné číslo	Jméno a příjmení	Rodné číslo

Uplatňujete-li daňové zvýhodnění a Váš(e) manžel(ka) je zaměstnan(a), vyplňte:

Údaje o manželce (manželovi) žijící (žijícím) se mnou v domácnosti:

Příjmení a jméno	Marie Nováková
Název a adresa zaměstnavatele	ABC spol. s r. o., Nezvalova 35/169, Vodňany, 38901

II.

Prohlašuji, že

současné neuplatňuji za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období

- nárok na slevy na dani podle § 35ba zákona u jiného plátce daně a že současně na stejné období kalendářního roku jsem nepodepsal(-a) u jiného plátce prohlášení k dani³⁾;
- daňové zvýhodnění⁴⁾ na vyživované dítě u jiného plátce daně a že daňové zvýhodnění na to samé vyživované dítě za stejné zdaňovací období ani za stejný kalendářní měsíc zdaňovacího období neuplatňuje jiná osoba;

Dojde-li během zdaňovacího období ke změně skutečností rozhodných pro výpočet záloh na daň a daně nebo ke změně podmínek pro poskytnutí slev na dani podle § 35ba zákona, nebo daňového zvýhodnění, písemně je oznámím plátcí daně (např. změnou v prohlášení) nejpozději poslední den kalendářního měsíce, v němž změna nastala.

Jsem si vědom(-a) následků, kdyby toto prohlášení neodpovídalo pravdě a jsem si vědom(-a) toho, že rozdíl z nesprávně sražené zálohy na daň nebo daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků a daňového zvýhodnění z mé viny bude v plné výši včetně příslušenství sražen z mé mzdy.

Změny, k nimž během zdaňovacího období došlo, níže uvádím:

Druh změny	Změna nastala	Datum podpisu	Podpis poplatníka
ukončení studia na VŠ	18.6.2008	19.6.2008	<i>Nováková</i>
narození syna Lukáše	3.11.2008	10.11.2008	<i>Nováková</i>

Potvrzují pravdivost a úplnost údajů uvedených v tomto prohlášení

Na zdaňovací období 2008	Datum 1.1.2008	Podpis	<i>Nováková</i>
Dodatečně za zdaňovací období (za kalendářní měsíce)	Datum	Podpis	
Na zdaňovací období	Datum	Podpis	
Dodatečně za zdaňovací období (za kalendářní měsíce)	Datum	Podpis	
Na zdaňovací období	Datum	Podpis	
Dodatečně za zdaňovací období (za kalendářní měsíce)	Datum	Podpis	

Nárok na uznání slev na dani podle § 35ba zákona a nárok na daňové zvýhodnění prokázal poplatník⁵⁾

Na zdaňovací období	Za plátce ověřil	Na zdaňovací období	Za plátce ověřil	Na zdaňovací období	Za plátce ověřil
2008	<i>Nováková</i>				

Kromě nároku na slevy na daní a nároku na daňové zvýhodnění podle údajů uvedených již v prohlášení uplatňuji nárok na:

1. Slevu na daní podle § 35ba odst. 1 písm. b) zákona na manželku (manžela)

Jméno Marie Příjmení Nováková RČ 875410/7852

kteřá (který) v uplynulém zdaňovacím období

1.1.2008 od - do²⁾ 31.12.2008

od - do²⁾

od - do²⁾

se mnou žila (žil) v domácnosti a neměla (neměl) v tomto zdaňovacím období vlastní příjem přesahující 38 040 Kč a v uplynulém zdaňovacím období

2008 byla-(byl)²) / nebyla (byl)²)

byla (byl)²) / nebyla (byl)²)

byla (byl)²) / nebyla (byl)²)

držitelkou (-lem) průkazu ZTP/P.

2. Nezdánitelné části základu daně:

a) Podle § 15 odst. 1 zákona z důvodu poskytnutí daru

Zdaňovací období	Hodnota daru (Kč)	Zdaňovací období	Hodnota daru (Kč)	Zdaňovací období	Hodnota daru (Kč)
2008	2 000		0		0

b) Podle § 15 odst. 3 a 4 zákona z důvodu zaplacených úroků z úvěru

Zdaňovací období	Výše úroků (Kč)	Zdaňovací období	Výše úroků (Kč)	Zdaňovací období	Výše úroků (Kč)
2008	1 662		0		0

c) Podle § 15 odst. 5 zákona z důvodu platby příspěvků na své penzijní připojištění

Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)
	0		0		0

d) Podle § 15 odst. 6 zákona z důvodu zaplaceného pojistného na své soukromé životní pojištění

Zdaňovací období	Výše pojistného (Kč)	Zdaňovací období	Výše pojistného (Kč)	Zdaňovací období	Výše pojistného (Kč)
2008	5 760		0		0

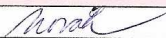
e) Podle § 15 odst. 7 zákona z důvodu zaplacených členských příspěvků člena odborové organizace

Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)	Zdaňovací období	Výše příspěvků (Kč)
	0		0		0

f) Podle § 15 odst. 8 zákona z důvodu úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání

Zdaňovací období	Výše úhrady (Kč)	Zdaňovací období	Výše úhrady (Kč)	Zdaňovací období	Výše úhrady (Kč)
	0		0		0

Potvrzují pravdivost a úplnost údajů uvedených v oddíle III.

Za zdaňovací období	Datum podpisu	Podpis poplatníka
2008	3.2.2009	

¹⁾ U poplatníků uvedených v § 2 odst. 3 zákona uveďte datum narození a číslo pasu nebo jiného dokladu, prokazující totožnost poplatníka

²⁾ Nehodící se škrtně, popř. podle jednotlivých zdaňovacích období

³⁾ § 38k odst. 4 zákona

⁴⁾ § 35c a § 35d zákona

⁵⁾ § 38l zákona

Pro uznání všech slev, daňového zvýhodnění a nezdanitelných částí základu daně, které poplatník uplatňuje je nutné k Prohlášení doložit následující doklady:

- sleva na poplatníka – potvrzení školy, že se poplatník soustavně připravuje na budoucí povolání, platí na období, pro které bylo vydáno – v tomto případě předložil potvrzení o studiu na vysoké škole,
- daňové zvýhodnění – u nezletilého dítěte – rodný list dítěte, pokud řádně do 30 dnů po narození předloží rodný list právě narozeného dítěte, lze DZV uplatnit již v měsíci narození, což poplatník udělal, rodný list stačí předložit jen jednou, dále musí doložit potvrzení od zaměstnavatele 2. manžela, že ten neuplatňuje DZV na to samé dítě,
- poskytnutý dar – potvrzení příjemce daru o výši a účelu daru, v tomto případě poplatník předložil potvrzení z transfuzní stanice,
- úroky z úvěru ze stavebního spoření na koupi bytu do vlastnictví – poplatník správně předložil úvěrovou smlouvu, výpis listu z vlastnictví, potvrzení stavební spořitelny o zaplacených úrocích,
- pojistné na soukromé životní pojištění – poplatník správně doložil pojistku a potvrzení zdravotní pojišťovny o zaplaceném pojistném,
- pro uznání nároku na slevu na manželku nemusí prokazovat výši jejích příjmů, stačí, že v části III. Prohlášení pravdivě prohlásí, že příjem manželky nepřesáhl stanovený limit.

Pro výpočet celkové roční daňové povinnosti lze použít formulář „**Výpočet daně daňového zvýhodnění u daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků**“ - v práci je využit vzor č. 12 Mfin 5460/1. Úhrn příjmů od všech plátců na ř. č. 1 odpovídá ř. č. 3 v tabulce č. 20, úhrn pojistného z ř. 2 odpovídá sumě řádků 4 a 5 v tabulce č. 20. Dílčí základ daně tvoří součet řádků č. 1 a č. 2 ve formuláři. Následuje vyplnění nezdanitelných částí daně, pro které poplatník doložil potřebné doklady. Základ daně snížený o tyto nezdanitelné částky je zaokrouhlen na 100 Kč dolů (ř. 11 ve formuláři), následně je z tohoto základu daně vypočtena daň ve výši 15 %. V dalším kroku se vyplní slevy na dani, které se porovnají se sumou výsledné daně a rozdíl je zanesen do řádku č. 20 ve formuláři. Úhrn sražených záloh na ř. 21 odpovídá ř. 13 z tabulky č.20. Daňové zvýhodnění uvedené na ř. č. 23 – 25 odpovídá částkám uvedených v ř. 12 v tabulce č. 20. Ostatní řádky jsou dopočteny podle postupu uvedeného přímo ve formuláři č. 2.

Poplatníkovi v konečném důsledku vznikl přeplatek na dani ve výši 10 353 Kč, který mu zaměstnavatel musí vrátit v rámci zúčtování mzdy nejpozději za měsíc březen tj. při výplatě březnové mzdy v dubnu. O vrácené částky z titulu přeplatku na dani sníží plátce daně nejbližší odvody záloh správci daně, nejdéle do konce zdaňovacího období, pokud nepožádá o vrácení přeplatku příslušného správce daně.

Formulář č. 2 - Výpočet daně a daňového zvýhodnění

Před vyplněním si, prosím, přečtěte pokyny.

VÝPOČET DANĚ A DAŇOVÉHO ZVÝHODNĚNÍ

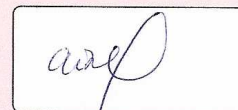
u daně z příjmů fyzických osob
ze závislé činnosti a z funkčních požitků
podle z. č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“)
za zdaňovací období 2007

Příjmení, jméno a titul poplatníka <u>Novák, Jan, Bc.</u>	Rodné číslo*) <u>860803/5262</u>
Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) <u>Budějovická 36, Vodňany</u> PSČ <u>38901</u>	

1.	Úhm příjmů od všech plátců	242 200 v Kč	
2.	Úhm pojistného (§ 6 odst. 13 zákona)	84 770	
3.	Díčí základ daně od všech plátců	326 970	
Nezdanitelné částky	4. (§ 15 odst. 1 zákona) hodnota darů	2 000	
	5. (§ 15 odst. 3 a 4 zákona) úroky z úvěru (úvěrů)	1 662	
	6. (§ 15 odst. 5 zákona) příspěvky na penzijní připojištění	0	
	7. (§ 15 odst. 6 zákona) pojistné na soukromé životní pojištění	5 760	
	8. (§ 15 odst. 7 zákona) členské příspěvky člena odborové organizace	0	
	9. (§ 15 odst. 8 zákona) úhrady za zkoušky ověřující výsledky dalšího vzdělávání	0	
	10.	Nezdanitelné částky celkem	9 422
	11.	Základ daně snížený o nezdanitelné částky (zaokrouhlený na celé stovky Kč dolů)	317 500
	12.	Vypočtená daň	47 625
13.	Sleva na dani podle § 35ba odst. 1 zákona	písm. a) na poplatníka	24 840
14.		písm. b) na manželku	24 840
15.		písm. c) na částečnou invaliditu	0
16.		písm. d) na plnou invaliditu	0
17.		písm. e) poplatník je držitelem průkazu ZTP/P	0
18.		písm. f) poplatník se soustavně připravuje na budoucí povolání	2 010
19.	Slevy na dani podle § 35ba zákona celkem	51 690	
20.	Daň po slevě na dani podle § 35ba zákona (částka musí být >= 0)	0	
21.	Úhm sražených záloh na daň (po slevě na dani)	10 535	
22.	Přeplatek (označ +) je-li ř. 21 > 20	10 535	
	Nedoplatek (označ -) je-li ř. 21 < 20	0	
23.	Nárok celkem	12 460	
24.	Daňové zvýhodnění	z toho sleva na dani	11 710
25.		daňový bonus (ř. 23 – ř. 24)	750
26.	Zúčtování záloh na daň po slevě	Daň po slevě (ř. 20 – ř. 24)	0
27.		Rozdíl na dani po slevě (ř. 21 – ř. 26)	10 535
28.	Zúčtování měsíčních daňových bonusů	Výplacené měsíční daňové bonusy od všech plátců	750
29.		Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 25 – ř. 28)	0
30.	Kompenzace vzniklých rozdílů na dani a na bonusu	Doplatek ze zúčtování (kladná částka) nedoplatek ze zúčtování (záporná částka) (ř. 27 + ř. 29)	10 353
31.	Doplatek ze zúčtování (z ř. 30) činí	a) - přeplatek na dani po slevě	10 535
		b) - doplatek na daňovém bonusu	0

Zúčtování záloh a daňového zvýhodnění) provedl dne: 5.3.2009

Podpis

Pokyny:

Záporné hodnoty uvádějte se znaménkem „minus“

- ř. 1 - Uveďte pouze příjmy vyplacené nebo obdržené do 31. ledna 2008
- ř. 2 - Uveďte pojistné sražené nebo uhrazené poplatníkem z příjmů na řádku 1
- ř. 21 - Uveďte úhm sražených záloh po slevě na dani z příjmů uvedených na řádku 1
- ř. 22 - **Pokud poplatník neuplatňuje daňové zvýhodnění podle § 35c a 35d zákona, výpočet daně končí řádkem 22. Údaj o přeplatku z tohoto řádku plátce daně uvede do Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků za zdaňovací období 2008 na stranu 1 na řádek označený „06“.** Pokud poplatník uplatňuje daňové zvýhodnění, řádek 22 se nevyplňuje a pokračuje se ve výpočtu řádkem 23 až 31
- ř. 24 - Maximálně do výše částky uvedené na řádku 20
- ř. 25 - Výše daňového bonusu musí činit alespoň 100 Kč, maximálně však lze vyplátit do výše 30 000 Kč
- ř. 29 - Jestliže u poplatníka úhm příjmů ve zdaňovacím období nedosáhl alespoň 48 000 Kč, tj. šestinásobku minimální mzdy podle § 35c odst. 4 zákona, na řádek uveďte „0“. Na vyplacaná měsíční daňová bonus v kalendářních měsících, v nichž úhm příjmů dosáhl alespoň výše 4 000 Kč, tj. poloviny minimální mzdy podle § 35d odst. 6 zákona, poplatník již nárok neztrácí
- ř. 30 - Doplatek ze zúčtování (tj. přeplatek na dani, doplatek na daňovém bonusu) označte (+), nedoplatek ze zúčtování označte (-). Doplatek nižší než 51 Kč se nevrací. Nedoplatek ze zúčtování se nesráží
- ř. 31 - Je určen pro klíčování přeplatku z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění a slouží pro správné vyplnění tiskopisu Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků.
- Údaj z řádku 31 uvedený pod písmenem a) plátce daně uvede do Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků za zdaňovací období 2008 na stranu 1 na řádek označený „06“.
- Údaj z řádku 31 uvedený pod písmenem b) plátce daně uvede do Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků za zdaňovací období 2008 na stranu 1 na řádek označený „06a“.

Poznámky:

- 1) U cizích státních příslušníků uveďte datum narození
- 2) Nehodící se škrtněte

8.2. Daňové přiznání

O roční zúčtování nemůže požádat každý zaměstnanec. Roční zúčtování nebude provedeno zaměstnanci, který je povinen podat daňové přiznání (viz. kapitola 4.3.). Právě takto povinný poplatník je uveden v následujícím příkladu.

Př. č. 7: Paní Ing. Anna Boháčová je zaměstnaná u dvou zaměstnavatelů souběžně, je tedy povinna podat daňové přiznání. Hlavním zaměstnavatelem je firma Eurovision a.s., kde paní Boháčová odpovídá za oddělení daní, u tohoto zaměstnavatele podepsala Prohlášení, v rámci něhož uplatňuje slevu na poplatníka a daňové zvýhodnění na dceru Magdalenu, která studuje na vysoké škole. Dále působí v Jihočeské hospodářské komoře jako poradce. Během roku zaplatila na úrocích z úvěru ze stavebního spoření na koupi bytu do vlastnictví částku 2 564 Kč, dále si přispívala na soukromé životní pojištění v částce 12 000 Kč/rok. Úhrn příjmů od hlavního zaměstnavatele činil za r.2008 328 000Kč, na zálohách bylo odvedeno 30 900 Kč. Úhrn příjmů od druhého zaměstnavatele činil 220 000 Kč, na zálohách bylo odvedeno 44 640 Kč.

Paní Boháčová má povinnost vyplnit pouze základní formulář daňového přiznání, jelikož nemá jiné příjmy. K daňovému přiznání však musí doložit následující přílohy (dokumenty), jejichž počet se vyplňuje na str. 4 daňového přiznání:

- potvrzení od obou zaměstnavatelů o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a funkčních požitků, sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění – viz. Formulář č. 3 a 4, jelikož měla v daném zdaňovacím období dva zaměstnavatele, musí předložit potvrzení od obou,
- úroky z úvěru ze stavebního spoření na koupi bytu do vlastnictví – poplatník správně předložil úvěrovou smlouvu, výpis listu z vlastnictví, potvrzení stavební spořitelny o zaplacených úrocích,
- pojistné na soukromé životní pojištění – poplatník správně doložil pojistku a potvrzení zdravotní pojišťovny o zaplaceném pojistném.

Protože paní Boháčová u hlavního zaměstnavatele podepsala Prohlášení, ve kterém uplatňuje daňové zvýhodnění na studující dceru (zletilé studující dítě do 26 let věku v domácnosti), je povinna předložit potvrzení školy, že se dcera souvisle připravuje na budoucí povolání - platí na období, pro které je potvrzení vystaveno. Prohlášení paní Boháčové v práci již uvedeno nebude, bylo by obdobné Prohlášení z příkladu č. 6, jelikož však u paní Boháčové nelze provést roční zúčtování, část III by zůstala nevyplněna.

Formulář č. 3 - Potvrzení od hlavního zaměstnavatele

POTVRZENÍ

o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků,
sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění¹⁾

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za období 1.1. - 31.12. 2008

Jméno a příjmení poplatníka	Anna Boháčová	Rodné číslo ²⁾	635705/1241
Adresa bydliště (místa trvalého pobytu)	Chelčice 111, Vodňany	PSČ	38901
Poplatník podepsal ~~ne~~ prohlášen ³⁾	- na zdaňovací období ⁴⁾ 2008		
	- za tyto měsíce zdaňovacího období (číselné označení) ⁵⁾		

1.	Úhrn zúčtovanych příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků		328 000,00
2.	Z ř. 1 příjmy vyplacené nebo obdržené do 31. ledna 2009 (§ 5 odst. 4 zákona)		328 000,00
3.	Zúčtováno v měsících (číselné označení)	1. - 12.	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
4.	Doplatky příjmů podle § 5 odst. 4 zákona zúčtovanych v minulých zdaňovacích obdobích		0,00
5.	Úhrn pojistného, které je povinen platit zaměstnavatel sám za sebe z příjmů uvedených na ř. 1 (§ 6 odst. 13 zákona ⁶⁾)		114 800,00
6.	Úhrn pojistného, které je povinen platit zaměstnavatel sám za sebe z příjmů uvedených na ř. 2 ⁶⁾)		114 800,00
7.	Základ daně (ř. 2 + ř. 4 + ř. 6)		442 800,00
8.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 1		30 900,00
9.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 2		30 900,00
10.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 4 ⁶⁾)		0,00
11.	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů		0,00
12.	Děti uplatněné jako vyživované pro účely daňového zvýhodnění podle § 35c a § 35d zákona	Od - do	Jméno - rodné číslo
		1.1. - 31.12.	Magdalena Boháčová - 865608/1345
13.	Invalidita (ZTP/P) poplatníka uplatněná jako sleva na dani podle § 35ba odst. 1 písm. c) až e) zákona pro snížení záloh na daň	Od - do	Stupeň invalidity (ZTP/P)
14.	Soustavná příprava na budoucí povolání poplatníka uplatněná jako sleva na dani podle § 35ba odst. 1 písm. f) zákona pro snížení záloh na daň	Od - do	Škola
15.	Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění nebylo ~~bylo~~ provedeno s tímto výsledkem:		
	Přeplatek na dani z ročního zúčtování záloh (§ 38ch odst. 5 zákona) ve výši ..... 0 Kč byl vrácen poplatníkovi dne		
	Doplatek ze zúčtování (§ 35d odst. 8 zákona) ve výši ..... 0 Kč, byl vrácen poplatníkovi dne		
	z toho činí přeplatek na dani po slevě ..... 0 Kč		
	z toho činí doplatek na daňovém bonusu ⁷⁾ / přeplacená částka na daňovém bonusu ⁷⁾ ..... 0 Kč		

Jméno a adresa plátce:

Eurovision a.s., Studentská 25/1897
České Budějovice, 37005

Daňové identifikační číslo plátce:

C Z 6 2 5 2 6 4 7 0

Vyhotovil:

Aiznerová

Číslo telefonu:

724 123 456

Dne:

3.2.2009

Podpis a otisk razítka plátce

POTVRZENÍ

o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků, sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění¹⁾

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za období 1.1. - 31.12. 2008

Jméno a příjmení poplatníka	Anna Boháčková	Rodné číslo ²⁾	635705/1241
Adresa bydliště (místa trvalého pobytu)	Chelčice 111, Vodňany	PSČ	38901
Poplatník ~~podepsal~~ - nepodepsal ³⁾ prohlášen ⁴⁾ - na zdaňovací období ⁵⁾ 2008			
- na tyto měsíce zdaňovacího období (číselné označení) ⁶⁾			

1.	Úhrn zúčtovaných příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků		220 000,00
2.	Z ř. 1 příjmy vyplacené nebo obdržené do 31. ledna 2009 (§ 5 odst. 4 zákona)		220 000,00
3.	Zúčtováno v měsících (číselné označení)	1. - 12.	XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
4.	Doplatky příjmů podle § 5 odst. 4 zákona zúčtovaných v minulých zdaňovacích obdobích		0,00
5.	Úhrn pojistného, které je povinen platit zaměstnavatel sám za sebe z příjmů uvedených na ř. 1 (§ 6 odst. 13 zákona) ⁷⁾		77 000,00
6.	Úhrn pojistného, které je povinen platit zaměstnavatel sám za sebe z příjmů uvedených na ř. 2 ⁸⁾		77 000,00
7.	Základ daně (ř. 2 + ř. 4 + ř. 6)		297 000,00
8.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 1		44 640,00
9.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 2		44 640,00
10.	Skutečně sražená záloha na daň z příjmů uvedených na ř. 4 ⁹⁾		0,00
11.	Úhrn vyplacených měsíčních daňových bonusů		0,00
12.	Děti uplatněné jako vyživované pro účely daňového zvýhodnění podle § 35c a § 35d zákona	Od - do	Jméno - rodné číslo
13.	Invalidita (ZTP/P) poplatníka uplatněná jako sleva na dani podle § 35ba odst. 1 písm. c) až e) zákona pro snížení záloh na daň	Od - do	Stupeň invalidity (ZTP/P)
14.	Soustavná příprava na budoucí povolání poplatníka uplatněná jako sleva na dani podle § 35ba odst. 1 písm. f) zákona pro snížení záloh na daň	Od - do	Škola
15.	Roční zúčtování záloh a daňového zvýhodnění nebylo ~~bylo~~ provedeno s tímto výsledkem:		
	Přeplatek na dani z ročního zúčtování záloh (§ 38ch odst. 5 zákona) ve výši ..... 0 Kč byl vrácen poplatníkovi dne		
	Doplatek ze zúčtování (§ 35d odst. 8 zákona) ve výši ..... 0 Kč, byl vrácen poplatníkovi dne		
	z toho činí přeplatek na dani po slevě ..... 0 Kč		
	z toho činí ~~doplatek na daňovém bonusu¹⁰⁾~~ / přeplacená částka na daňovém bonusu ¹¹⁾ ..... 0 Kč		

Jméno a adresa plátce:

Jihočeská hospodářská komora, Husova 9
České Budějovice, 37001

Vyhotovil:

Nováková

Číslo telefonu:

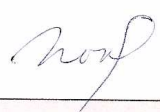
724 123 654

Dne:

4.2.2009

Daňové identifikační číslo plátce:

C Z 6 2 5 2 6 4 7 8

Podpis a otisk razítka plátce

Zadní strana k formuláři Potvrzení

Poznámky:

- 1) potvrzení vyplní plátce daně v Kč
- 2) u cizích státních příslušníků, pokud nemají rodné číslo, uveďte datum narození
- 3) nehodící se škrtněte
- 4) § 38k odst. 4 zákona
- 5) **uveďte pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na všeobecné zdravotní pojištění, které je z těchto příjmů povinen platit podle zvláštních právních předpisů (zákon č. 589/1992 Sb. a zákon č. 592/1992 Sb.) zaměstnavatel sám za sebe, a u zaměstnance, na kterého se vztahuje povinné zahraniční pojištění stejného druhu, částku odpovídající příspěvkům zaměstnavatele na toto zahraniční pojištění**
- 6) uveďte zálohu na daň, která se vztahuje k příjmům uvedeným na ř. 4, která byla sražena ve zdaňovacím období, kdy tyto příjmy byly zúčtovány
- 7) doplatek na daňovém bonusu označte znaménkem plus, příp. přeplacenou částku na daňovém bonusu zohledněnou v rámci ročního zúčtování podle § 35d odst. 7 zákona označte znaménkem minus

Pokud byly veškeré příjmy vyplaceny nebo obdrženy do 31 dnů po skončení zdaňovacího období, za které byly dosaženy (§ 5 odst. 4 zákona), tj. do 31. ledna 2009, pak řádek 1 se shoduje s řádkem 2, řádek 5 s řádkem 6 a řádek 8 s řádkem 9.

V potvrzení vztahující se k tomuto konkrétnímu příkladu vyplní zaměstnavatel úhrn zúčtovaných příjmů ze závislé činnosti, jelikož všechny příjmy byly řádně vyplaceny do 31.1.2009 buď ř. č. 2 stejný jako ř. č. 1. K žádným doplatkům nedošlo, tudíž ř. č. 4 je nulový. Dále je vyplněno pojistné hrazené zaměstnavatelem, následuje úhrn skutečně sražených záloh na daň z příjmů. Jelikož paní Boháčová uplatňuje u hlavního zaměstnavatele daňové zvýhodnění na dítě, je vyplněna kolonka o dětech, u druhého zaměstnavatele toto již uplatnit nemůže, kolonka zůstane nevyplněna. Paní Boháčová nemá nárok na provedení ročního zúčtování, proto se ve formuláři vyplní, že roční zúčtování nebylo provedeno. Veškeré údaje mají pocházet z údajů na mzdovém listu zaměstnance.

Daňové přiznání podává paní Boháčová u místně příslušného správce daně dle místa bydliště. Na ř. 31 vyplní úhrn všech příjmů ze závislé činnosti od obou zaměstnavatelů. Jelikož se jedná o daňový formulář vázící se ke zdaňovacímu období r. 2007 (aktuální nebyl v této době ještě dostupný) ř. 32 představuje v tomto případě úhrn pojistného hrazeného zaměstnavatelem, ř. 34 pak je součtem ř. 31 a ř. 32. Následuje vyplnění formuláře tak, jak je v něm uvedeno. Ve 3. oddíle se vyplní nezdanitelné části základu daně, které paní Boháčová řádně doloží přílohami přiloženými k daňovému přiznání. Následuje výpočet základu daně, jeho zaokrouhlení na 100 Kč dolů a stanovení výše daně, od které se v 5. oddílu odečte sleva na poplatníka. V tabulce č. 2 se vyplní údaje o dětech a stanoví se výše daňového zvýhodnění. Jelikož daň po slevě dle § 35ba DZ činí 83 940 Kč a daňové zvýhodnění činí 10 680 Kč, bude celé DZV slevou na dani. Následná daň po uplatnění této slevy je vyčíslena na ř. č. 74. V 7. oddílu je na ř. 84 vyplněn celkový úhrn sražených záloh na daň od obou zaměstnavatelů. V tomto případě zálohy sražené paní Boháčové z jejích příjmů převýšily daňovou povinnost o 2 280 Kč, jedná se o přeplatek na dani, o jehož vrácení může paní Boháčová požádat na poslední straně daňového přiznání. Vyplněné daňové přiznání je uvedeno jako Formulář č. 5, který odpovídá vzoru Mfin 5405 č. 14.

Formulář č. 5 – Daňové přiznání

Než začnete vyplňovat tiskopis, přečtěte si, prosím, pokyny.

Finančnímu úřadu v, ve, pro

Vodňanech

01 Daňové identifikační číslo

Č Z

02 Rodné číslo

6 3 5 7 0 5 / 1 2 4 1

Otisk podacího razítka finančního úřadu

03 DAP¹⁾

řádné

opravné

dodatečné

Důvody pro podání dodatečného DAP zjištěny dne

-

04 Kód rozlišení typu DAP¹⁾

prohlášení konkursu

zrušení konkursu

úmrtí

Datum

-

05 DAP zpracoval a předkládá daňový poradce na základě plné moci k zastupování, která byla podána správcí daně před uplynutím neprodloužené lhůty¹⁾

ano

ne

05a Zákonná povinnost ověření účetní závěrky auditorem¹⁾

ano

ne

05b V DAP je uplatňováno společné zdanění manželů podle § 13a zákona¹⁾

ano

ne

PŘIZNÁNÍ

k dani z příjmů fyzických osob

podle zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“)

za zdaňovací období (kalendářní rok) 2008 nebo jeho část²⁾ od - do -

dále jen „DAP“

1. ODDÍL - Údaje o poplatníkovi

06 Příjmení Boháčová	07 Rodné příjmení Novotná	08 Jméno Anna
09 Titul Ing.	10 Státní příslušnost ČR	11 Číslo pasu -

Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) v den podání DAP

12 Obec Chelčice	13 Ulice / část obce Chelčice	14 Číslo popisné / orientační 111
15 PSČ 38901	16 Telefon / mobilní telefon 724506241	17 Fax / e-mail , anna.bohac@centrum.cz
		18 Stát ČR

Adresa bydliště (místa trvalého pobytu) k poslednímu dni kalendářního roku, za který se daň vyměřuje

Řádky 19 až 22 vyplňte pouze v případě, že adresa k poslednímu dni kalendářního roku, za který se DAP podává, je rozdílná od adresy v den podání DAP.

19 Obec -	20 Ulice / část obce -	21 Číslo popisné / orientační -	22 PSČ -
--------------	---------------------------	------------------------------------	-------------

Adresa pobytu na území České republiky, kde se poplatník obvykle ve zdaňovacím období zdržoval

Řádky 23 až 28 vyplňte pouze v případě, že nemáte bydliště (trvalý pobyt) na území České republiky.

23 Obec -	24 Ulice / část obce -	25 Číslo popisné / orientační -
26 PSČ -	27 Telefon / mobilní telefon -	28 Fax / e-mail -

29 Kód státu - vyplní jen daňový nerezident

-

29a Výše celosvětových příjmů

0

Kč

30 Spojení se zahraničními osobami¹⁾

ano

ne

25 5405 MFin 5405 vzor č. 14

1

Vytvořeno v programu FORM studio - www.formstudio.cz

2. ODDÍL - Dílčí základ daně, základ daně, ztráta

RČ: 635705/1241

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (§ 6 zákona)

	poplatník	finanční úřad
31 Úhm příjmů od všech zaměstnavatelů	548 000	
32 Úhm pojistného	191 800	
33 Daň zaplacená v zahraničí podle § 6 odst. 13 zákona	0	
34 Dílčí základ daně podle § 6 zákona (ř. 31 – ř. 32 – ř. 33)	739 800	
35 Úhm příjmů plynoucí ze zahraničí snížený o pojistné	0	

2. Dílčí základy daně z příjmů fyzických osob podle § 6, § 7, § 8, § 9 a § 10 zákona, základ daně a ztráta

36 Dílčí základ daně ze závislé činnosti podle § 6 zákona (ř. 34)	739 800	
37 Dílčí základ daně nebo ztráta z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti podle § 7 zákona (ř. 113 přílohy č. 1 DAP)	0	
38 Dílčí základ daně z kapitálového majetku podle § 8 zákona	0	
39 Dílčí základ daně nebo ztráta z pronájmu podle § 9 zákona (ř. 206 přílohy č. 2 DAP)	0	
40 Dílčí základ daně z ostatních příjmů podle § 10 zákona (ř. 209 přílohy č. 2 DAP)	0	
41 Úhm řádků (ř. 37 + ř. 38 + ř. 39 + ř. 40). Kladnou hodnotu řádku lze dále použít pro odečet ztráty podle § 34 odst. 1 zákona	0	
42 Základ daně (ř. 36 + kladná hodnota z ř. 41)	739 800	
43 Minimální základ daně	Počet měsíců	Počet měsíců
	0	0
44 Uplatňovaná výše ztráty - vzniklé a vyměřené za předcházející zdaňovací období maximálně do výše ř. 41	0	
45 Základ daně po odečtení ztráty (ř. 42 – ř. 44), popřípadě minimální základ daně (ř. 43)	739 800	

3. ODDÍL - Nezdánitelné části základu daně, odčitatelné položky a daň celkem

Částka podle § 15	Počet měsíců	Počet měsíců
46 Odst. 1 zákona (hodnota daru/darů)		0
47 Odst. 3 a 4 zákona (odečet úroků)	0	2 564
48 Odst. 5 zákona (penzijní připojištění)		0
49 Odst. 6 zákona (životní pojištění)		1 200
50 Odst. 7 zákona (odborové příspěvky)		0
51 Odst. 8 zákona (úhrada za další vzdělávání)		0
52 § 34 odst. 4 zákona (výzkum a vývoj)		0
53 Další částky	0	0
54 Úhm nezdanitelných částí základu daně a položek odčitatelných od základu daně (ř. 46 + ř. 47 + ř. 48 + ř. 49 + ř. 50 + ř. 51 + ř. 52 + ř. 53)		14 564
55 Základ daně snížený o nezdanitelné části základu daně a položky odčitatelné od základu daně (ř. 45 – ř. 54) nebo údaj z ř. 520 přílohy č. 5 DAP		725 236
56 Základ daně zaokrouhlený na celá sta Kč dolů		725 200
57 Daň podle § 16 odst. 1 zákona		108 780

4. ODDÍL - Daň celkem, ztráta

58 Daň podle § 16 odst. 1 zákona (ř. 57) nebo částka z ř. 330 přílohy č. 3 DAP	108 780	
59 Daň ze samostatného základu daně podle § 16 odst. 2 zákona (ř. 418 přílohy č. 4 DAP)	0	
60 Daň celkem zaokrouhlená na celé Kč nahoru (ř. 58 + ř. 59)	108 780	
61 Daňová ztráta - zaokrouhlená na celé Kč nahoru bez znaménka minus	0	

5. ODDÍL - Uplatnění slev na dani a daňového zvýhodnění

62 Slevy celkem podle § 35 odst. 1 zákona	0	
63 Sleva podle § 35 odst. 6, 7 a 8 zákona (registrační pokladna)	0	

Tab. č. 1 ÚDAJE O STAROBNÍM DŮCHODU A ÚDAJE O MANŽELCE (MANŽELOVI)

Pobíral-li jste k 1. 1. zdaňovacího období starobní důchod ze sociálního zabezpečení, uveďte jeho roční výši		0 (Kč)	
Příjmení, jméno, titul manželky (manžela)	-	Rodné číslo	-

Částka podle § 35ba odst. 1	Počet měsíců		Počet měsíců	
64 písm. a) zákona (na poplatníka)		24 840		
65a) písm. b) zákona (na manželku/manžela)	0	0		
65b) písm. b) zákona (na manželku/manžela, která/který je držitelem ZTP/P)	0	0		
66 písm. c) zákona (na poživatele část. invalidního důchodu)	0	0		
67 písm. d) zákona (na poživatele plného invalidního důchodu)	0	0		
68 písm. e) zákona (na držitele průkazu ZTP/P)	0	0		
69 písm. f) zákona (studium)	0	0		
70 Úhm slev na daní podle § 35 a § 35ba zákona (ř. 62 + ř. 63 + ř. 64 + ř. 65a + ř. 65b + ř. 66 + ř. 67 + ř. 68 + ř. 69)		24 840		
71 Daň po uplatnění slev podle § 35 a § 35ba zákona (ř. 60 - ř. 70)		83 940		

Tab. č. 2 ÚDAJE O DĚTECH ŽIJÍCÍCH V DOMÁCNOSTI

	Příjmení a jméno	Rodné číslo	Počet měsíců	Počet měsíců se ZTP/P
	1	2	3	4
1	Boháčová Magdalena	865608/1345	12	0
2	-	-	0	0
3	-	-	0	0
4	-	-	0	0
	Celkem		12	0

72 Daňové zvýhodnění na vyživované dítě	10 680	
73 Sleva na daní (uplatněná maximálně do výše daně na ř. 71)	10 680	
74 Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona (ř. 71 - ř. 73)	73 260	

75 Daňový bonus (ř. 72 - ř. 73)	0	
76 Úhm vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d zákona (včetně případného doplatku na daňovém bonusu)	0	
77 Rozdíl na daňovém bonusu (ř. 75 - ř. 76)	0	

6. ODDÍL - Dodatečné DAP

78 Poslední známá daňová povinnost	0	
79 Zjištěná daňová povinnost podle § 41 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (ř. 74)	0	
80 Rozdíl řádků (ř. 79 - ř. 78) : zvýšení (+) částka daně se zvyšuje, snížení (-) částka daně se snižuje	0	
81 Poslední známá daňová povinnost - daňová ztráta podle § 5 zákona	0	
82 Zjištěná ztráta podle § 41 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (ř. 61)	0	
83 Rozdíl řádků (ř. 82 - ř. 81) : zvýšení (+) - daňová ztráta se zvyšuje, snížení (-) daňová ztráta se snižuje	0	

7. ODDÍL - Placení daně

84 Úhm sražených záloh na daň z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků (po slevách na daní)	75 540	
85 Na zbývajících zálohách zapláceno poplatníkem celkem	0	
86 Zaplacená daň stanovená paušální částkou podle § 7a zákona	0	
87 Sražená daň podle § 36 odst. 7 zákona (státní dluhopisy)	0	
88 Zajištěná daň plátcem podle § 38e zákona	0	
89 Sražená daň podle § 38f odst. 10 zákona	0	
90 Zaplacená daňová povinnost (záloha) podle § 38gb odst. 5 zákona	0	
91 Zbývá doplatit (ř. 74 - ř. 77 - ř. 84 - ř. 85 - ř. 86 - ř. 87 - ř. 88 - ř. 89 - ř. 90) : (+) zbývá doplatit, (-) zapláceno více	-2 280	

PŘÍLOHY DAP:

Ve sloupci uveďte počet listů příloh.

RČ: 635705/1241

Název přílohy	
Příloha č. 1 - „Výpočet dílčího základu daně z příjmů z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti (§ 7 zákona)“	0
Příloha č. 2 - „Výpočet dílčích základů daně z příjmů z pronájmu (§ 9 zákona) a z ostatních příjmů (§ 10 zákona)“	0
Příloha č. 3 - „Výpočet daně z příjmů dosažených za více zdaňovacích období (§ 14 zákona), daně z příjmů ze zahraničí (§ 38f zákona) a daně po slevě (§ 35 zákona)“ včetně Samostatných listů 4. oddílu	0
Příloha č. 4 - „Výpočet daně ze samostatného základu daně podle § 16 odst. 2 zákona“	0
Příloha č. 5 - „Výpočet společného základu daně manželů podle § 13a zákona“	0
Účetní závěrka poplatníka, který vede účetnictví	0
„Potvrzení o zdanitelných příjmech ze závislé činnosti a z funkčních požitků a o sražených zálohách na daň a daňovém zvýhodnění“ za příslušné zdaňovací období od všech zaměstnavatelů (např. podle § 38j odst. 3 zákona)	2
Potvrzení o poskytnutém úvěru na bytové potřeby a o výši úroků z tohoto úvěru	1
Potvrzení o zaplacených částkách na penzijní připojištění	0
Potvrzení o zaplacených částkách na soukromé životní pojištění	1
Další přílohy výše neuvedené	0
Počet listů příloh celkem	4

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO DAP JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ

V Chelčicích dne 15.3.2009

Boháčová
Podpis poplatníka (zástupce)

ÚDAJE O ZÁSTUPCI

Příjmení a jméno	Titul	Telefon / mobilní telefon
Adresa - obec	PSC	Ulice / část obce
		Číslo popisné / orientační

Pokud DAP zpracovává daňový poradce, uveďte dále evidenční číslo osvědčení

_____

VYPLNÍ FINANČNÍ ÚŘAD

Za finanční úřad přiznanou daňovou povinností a ztrátu vyměří¹⁾ - dodatečně vyměří¹⁾ podle § 46 odst. 5 zákona č. 337/1992 Sb.,

o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, dne _____ ke dni _____

Podpis odpovědného pracovníka _____

ŽÁDOST O VRÁCENÍ PŘEPLATKU NA DANI Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB

Podle ust. § 64 odst. 4 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů, žádám o vrácení:

1. přeplatku na dani z příjmů fyzických osob ..... 2 280 ..... Kč.

Přeplatek zašlete na adresu: _____

Přeplatek vraťte na účet vedený u ..... ČSOB ..... č. 45206223

kód banky ..... 0300 ..... specifický symbol .....

Vlastník účtu ..... Anna Boháčová ..... měna, ve které je účet veden ..... Kč

2. přeplatku na dani z příjmů fyzických osob v důsledku postupu podle § 13a zákona ve výši ..... 0 ..... Kč.

Přeplatek převedte na účet vedený u Finančního úřadu ..... č. 721- .....

kód banky 0710, variabilní symbol (rodné číslo) .....

V ..... Chelčicích ..... dne ..... 15.3.2009 ..... Podpis poplatníka (zástupce) ..... Boháčová

VYPLNÍ FINANČNÍ ÚŘAD

_____
Otisk podacího razítka finančního úřadu

¹⁾ Označte křížkem odpovídající variantu

²⁾ Údaj za část zdaňovacího období vyplňte, pouze máte-li kód rozlišení typu DAP „Prohlášení konkursu“ nebo „Zrušení konkursu“ nebo „Úmrtí“ a dále v případech uvedených v § 40 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů

8.3. Další povinnosti plátce daně

Existují ještě další základní formuláře, které musí či může plátce daně v souvislosti s daní z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků vyplnit a odevzdat příslušnému finančnímu úřadu.

8.3.3. Žádost dle § 35d DZ

Tato žádost se vztahuje k daňovému bonusu plynoucího v rámci daňového zvýhodnění. O vyplacené měsíční daňové bonusy sníží zaměstnavatel odvod záloh na daň za všechny zaměstnance, pokud však úhrn záloh na výplatu bonusu nestačí, vyplatí bonusy zaměstnavatel ze svých prostředků a následují dvě možnosti, buď o zbývající část vyplacených bonusů sníží odvod záloh v následujících obdobích nebo požádá o poukázání chybějící částky na tiskopise Mfin 5241 vzor. č. 3 – Žádost dle § 35d odst.5 DZ o poukázání chybějící částky vyplacené plátcem daně poplatníkům na měsíčních daňových bonusech (dále viz. kapitola č. 3.5.1.). Obdobná žádost i postup se použije, pokud tato situace nastane v rámci ročního zúčtování - žádost Mfin 5246 vzor č. 3 - **Žádost dle § 35d odst.9 DZ o poukázání chybějící částky vyplacené plátcem daně poplatníkům na doplatku na daňovém bonusu z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění.** Právě tato žádost bude využita v následujícím příkladě.

Př. č. 7: Firma Ekonom spol. s r. o. vyplatila v rámci ročního zúčtování daňový bonus svým zaměstnancům ve výši 11 263 Kč, z toho bylo uspokojeno 4 350 Kč z objemu záloh, zbývající část ve výši 6 913 Kč vyplatila ze svých prostředků, protože má ze zákona nárok na vrácení těchto prostředků, podala si žádost k finančnímu úřadu. Část vyplaceného bonusu ve výši 3 913 Kč chce vrátit na svůj účet, zbytek chce využít na uhrazení nedoplatku daně silniční. Veškerý postup je uveden ve formuláři č. 6 (k žádosti náleží i poučení, které však v tomto případě není nutné, proto nebude v práci uvedeno).

Formulář č. 6 – Žádost o vrácení vyplaceného daňového bonusu

Finančnímu úřadu v, ve, pro

Vodňanech

Daňové identifikační číslo plátce daně

C Z 5 6 8 9 6 1 5 4

otisk podacího razítka finančního úřadu

ŽÁDOST

podle § 35d odst. 9 zákona o daních z příjmů¹⁾
o poukázání chybějící částky vyplacené plátcem daně poplatníkům na doplatku
na daňovém bonusu z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění

Plátce daně

E k o n o m s p o l . s r . o .

Sídlo / Bydliště plátce daně

S t a r o p o š t o v s k á 5 2 3 / 1 9 7 0 , V o d ň a n y

Typ žádosti²⁾

běžná

dodatečná

Přehled o vyplacených doplatcích na daňovém bonusu

Za zdaňovací období ³⁾		2008
ř. 1	Celková částka doplatku na daňovém bonusu vyplacená z ročního zúčtování záloh a daňového zvýhodnění všem oprávněným zaměstnancům	11 263 Kč
ř. 2	Z toho uspokojeno z celkového objemu záloh na daň	4 350 Kč
ř. 3	Výše částky doplatku na daňovém bonusu z řádku 1 vyplacená z vlastních finančních prostředků plátce	6 913 Kč
ř. 4	Datum vyplacení doplatku na daňovém bonusu	15.4.2009

- a) Žádám o vrácení⁴⁾ doplatku na daňovém bonusu vyplaceného z vlastních finančních prostředků (částka z řádku 3, popř. nižší) ve výši ..... 3 913 Kč
- na adresu .....
– na účet⁵⁾ vedený u ČSOB ..... č. účtu 456248916
kód banky ..0300..... specifický symbol .....
- b) Žádám o převedení⁶⁾ doplatku na daňovém bonusu vyplaceného z vlastních finančních prostředků z řádku 3 (popř. částky nižší):
- na úhradu nedoplatku daně⁷⁾ silniční .....
u správce daně⁸⁾ FÚ Vodňany ..... v částce ..... 3 000 Kč
- na úhradu nedoplatku daně⁷⁾ .....
u správce daně⁸⁾ ..... v částce ..... 0 Kč
- na úhradu nedoplatku daně⁷⁾ .....
u správce daně⁸⁾ ..... v částce ..... 0 Kč
- c) Částku z řádku 3 (popř. částku nižší) ponechejte ve výši ..... 0 Kč na úhradu splatných daňových povinností daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků

v Vodňanech ..... dne 16.4.2009

telefon 383 565 789

Podpis plátce nebo osoby zmocněné k podpisu za plátce (plátcovu pokladnu)

Jméno

L u c i e

Příjmení

A i z n e r o v á

Postavení vzhledem k plátcí (plátcově pokladně)

jednatel

Podpis oprávněné osoby a razítko

25 5246 MFIn 5246 - vzor č. 3

Vytlačeno v programu FORM studio - www.formstudio.cz

8.3.4. Vyúčtování daně

K vyúčtování daně a sražených záloh za zdaňovací období slouží tiskopis - **Vyúčtování daně z příjmů FO ze závislé činnosti a funkčních požitků** (Mfin 5459 vzor č. 13). Tento vyplněný tiskopis se předkládá příslušnému FÚ do 30 dnů ode dne splatnosti záloh na daň za prosinec tj. do 30 dnů po 20. lednu (dále podrobněji kapitola 4.1.).

Př. č. 8: Firma Ekonom spol. s r. o. je ze zákona povinna vyplnit a odevzdat výše uvedený tiskopis příslušnému správci daně – Finančnímu úřadu ve Vodňanech. Veškeré nutné číselné údaje vycházejí z evidence firmy a jsou zobrazeny již v příslušném formuláři. Chybou účetní však z účtu nebyly odvedeny zálohy na daň za měsíce červenec až listopad, k nápravě došlo v lednu následujícího roku. Během roku byly veškeré zálohy a daňové zvýhodnění vypočteny ve správné výši, proto se k hlavnímu formuláři nemusí přikládat přílohy č. 3 a 4. Zaměstnavatel nezaměstnával žádné daňové nerezidenty, nemusí tedy přikládat přílohu č. 2. Součástí hlavního formuláře bude pouze povinná příloha č. 1 o počtu zaměstnanců.

Úvodní strana formuláře se vztahuje k údajům o plátcích daně, je zde uveden počet zaměstnanců v průběhu zdaňovacího období. V kolonce 06 se vyplní částka uvedená v 1. části v ř. č. 13 ve sloupci č. 5. Přeplatek z ročního zúčtování záloh (ř. č. 13 sl. č. 5 v části 1.) byl zaměstnancům vrácen v březnové mzdě. K dani z příjmů FO ze závislé činnosti se vztahuje předčíslení 713, Finanční úřad ve Vodňanech má číslo účtu 37629291, kód banky je 0710. Část 1. tvoří nejdůležitější obsah tohoto formuláře. Ve sloupci 1 se uvede datum zúčtování mezd, ve sloupci 2 se uvedou částky záloh, které v daném měsíci měly být sraženy, ve sloupci 3 částky záloh, které byly skutečně sraženy. V tomto případě se sloupce 2 a 3 shodují, protože zálohy srazila účetní v pořádku. Přeplatek na dani z ročního zúčtování ve výši 20 485 Kč byl zaměstnancům vyplacen již v březnové mzdě, zaměstnavatel o tento přeplatek snížil odvod záloh v následujících měsících postupně (do maximální možné výše záloh, které daný měsíc měli být odvedeny), tak jak je uvedeno ve sloupci 5. Ve sloupci 8 jsou uvedeny částky záloh, které skutečně měly být odvedeny správci daně, v dubnu až červnu je částka rovna nule, protože byl odvod záloh snížen o výše zmíněný přeplatek, v červenci byl odvod záloh snížen jen o zbývající částku 2 346 Kč, tudíž na zálohách za červenec mělo být odvedeno 3031 Kč. Ve sloupci 9 jsou uvedeny částky záloh, které byly skutečně odvedeny spolu s datumem jejich odvodu správci daně, účetní však od července do listopadu neprovedla příkaz z účtu a zálohy nebyly odvedeny, toto napравила následným odvodem chybějící části spolu s řádnou zálohou v lednu.

K tomuto formuláři musí být ještě připojena příloha č. 1 – Počet zaměstnanců ke dni 1.12.2008 – je použit vzor Mfin 5490/1 č. 7 (tento vzor byl platný pro r. 2007, ale odpovídá potřebám pro r. 2008). V příloze je uvedeno místo výkonu práce včetně kódu dané obce, který lze zjistit ve vyhlášce č. 392/2007 Sb. či na internetových stránkách [http:// www.mesta.obce.cz](http://www.mesta.obce.cz).

Obdobný formulář pro vyúčtování daně existuje i pro daň vybíranou srážkou dle zvláštní sazby daně, jeho princip vyplnění je obdobný, proto v práci dále uveden nebude. Pro vyúčtování srážkové daně lze využít vzor Mfin 5466 č. 10, podrobněji je vše uvedeno v kapitole 4.2.

Formulář č. 7 – Vyúčtování daně

Při vyplnění tiskopisu postupujte, prosím, podle pokynů.

Finančnímu úřadu v, ve, pro

Vodňanech

01 Daňové identifikační číslo plátce

C Z 5 6 8 9 6 1 5 4

otisk podacího razítka finančního úřadu

VYÚČTOVÁNÍ daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků (dále jen „daň“)

za zdaňovací období od 0 1 0 1 2 0 0 8 do 3 1 1 2 2 0 0 8

02 Fyzická osoba:

příjmení

-

jméno

-

titul

-

03 Právnícká osoba:

název právnické osoby

E k o n o m s p o l . s r . o .

-

04 Fyzická i právnická osoba:

adresa bydliště (místo trvalého pobytu) nebo sídlo

Staropopštovská 523/1970, 38901, Vodňany

05 Počet zaměstnanců podle § 6 odst. 2 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“) podle mzdových listů k poslednímu dni kalendářního měsíce roku 2008

měsíc	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
zaměstnanci	4	3	5	5	6	5	5	5	5	5	5	4

06 Úhrn přeplatků na daní z ročního zúčtování vyplacených zaměstnancům za nejbližší předchozí zdaňovací období bez částky doplatku na daňovém bonusu (přeplatek z ročního zúčtování daně podle § 38ch odst. 5, přeplatek na daní po slevě z ročního zúčtování podle § 35d odst. 8 a dodatečné opravy podle § 38i zákona)

20 485 Kč.

Z toho byl přeplatek z ročního zúčtování záloh zaměstnancům vrácen:

v měsíci (měsíc, v jehož průběhu byl přeplatek vrácen zaměstnancům)	v částce (částka v Kč)	z toho vráceno/převedeno FÚ plátcí/ponecháno na osobním účtu plátce (v Kč)*	podle žádosti podané plátcem u finančního úřadu dne (den, měsíc a rok)
březen	20 485	0	-
-	0	0	-
-	0	0	-
-	0	0	-

*) Neuvádí se částka přeplatku, o kterou byl snížen odvod záloh na daň (§ 38ch odst. 5 a § 35d odst. 9 zákona)

06a Úhrn doplatků na daňovém bonusu z ročního zúčtování vyplacených zaměstnancům za nejbližší předchozí zdaňovací období včetně dodatečných oprav podle § 38i zákona

0 Kč.

07 Čísla bankovních účtů, na které byly v průběhu zdaňovacího období správci daně odváděny částky záloh a daně.

Č. ř.	předčíslí b. ú.	číslo b. ú.	kód banky
1	713	37629291	0710
-	-	-	-

ČÁST I.

DIČ: CZ56896154

Č. f.	Měsíc	Na zálohách na daň za měsíc		Na nedoplatcích na daň		Okolost zdanění na daň		Celková částka		Ostatní výnosné přepočty		Na daň, zálohách na daň,		Na zálohách na daň po měsíční slevě, na daň, na předepsaném chybně			
		mělo být vráceno (po slevě)	bylo vráceno (po slevě)	byly vráceny přirážky na daň z ročního zúčtování záloh na předchozí zdaňovací období	Okolost zdanění na daň byly podle § 3 odst. 5 a odst. 9 zákona bonusy a doplatky na daňovém bonusu	na zálohách na daň a výnosného doplatku § 3 odst. 5 a odst. 9 zákona	na daň, dodatečně vyplácené měsíční a doplatky na daňovém bonusu za předcházející zdaňovací období	Okolost zdanění na daň, zálohách na daň, přirážkami a přepočty předepsaných finančních úhradám nebo očištěním	částka v Kč	částka v Kč	částka v Kč	částka v Kč	částka v Kč	částka v Kč	částka v Kč	částka v Kč	
sl. 1	sl. 2	sl. 3	sl. 4	sl. 5	sl. 6a	sl. 6b	sl. 7	sl. 8	sl. 9	sl. 10	sl. 11	sl. 12	sl. 13	sl. 14	sl. 15		
1.	leden	20.2.2008	3 025	3 025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 025	14.2.2008	3 025
2.	únor	20.3.2008	2 174	2 174	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2 174	13.3.2008	2 174
3.	březen	20.4.2008	5 188	5 188	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 188	11.4.2008	5 188
4.	duben	20.5.2008	5 488	5 488	0	5 488	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.	květen	20.6.2008	6 951	6 951	0	6 951	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.	červen	20.7.2008	5 700	5 700	0	5 700	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
7.	červenec	20.8.2008	5 377	5 377	0	2 346	0	0	0	0	0	0	0	0	3 031	-	0
8.	srpen	20.9.2008	5 871	5 871	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 871	-	0
9.	září	20.10.2008	4 803	4 803	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 803	-	0
10.	říjen	20.11.2008	5 164	5 164	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5 164	-	0
11.	listopad	20.12.2008	4 860	4 860	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4 860	-	0
12.	prosinec	20.1.2009	3 853	3 853	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3 853	16.1.2008	22 722
13.	ÚHRN		58 454	58 454	0	20 485	0	0	0	0	0	0	0	37 969			37 969

ČÁST II.

DIČ: CZ56896154

Č. ř.		Vyplní plátce v Kč	Vyplní finanční úřad v Kč
1.	Na zálohách na dani po slevě za běžné zdaňovací období mělo být sraženo (sl. 2 ř. 13 v části I.)	58 454	
2.	Úhrm zjištěných nedoplatků v běžném zdaňovacím období za předcházející zdaňovací období (sl. 4 ř. 13 v části I)	0	
3.	Úhrm přeplatků na dani z ročního zúčtování záloh na daň provedeného v běžném zdaňovacím období za předchozí zdaňovací období (ř. 06 str. 1)	20 485	
3a.	Úhrm vyplacených měsíčních daňových bonusů podle § 35d odst. 4 zákona a vyplacených doplatků na daňovém bonusu podle § 35d odst. 8 zákona (sl. 5b ř. 13 v části I.)	0	
4.	Z úhrmu přeplatků na dani z ročního zúčtování záloh bylo v běžném zdaňovacím období na žádost finančním úřadem vráceno nebo převedeno na nedoplatek jiné daně	0	
4a.	Z úhrmu na řádku 3a bylo na žádost finančním úřadem poukázáno (vráceno nebo převedeno na nedoplatek jiné daně)	0	
5.	Úhrm ostatních přeplatků na dani zjištěných v běžném zdaňovacím období za předcházející zdaňovací období (sl. 6 ř. 13 v části I)	0	
6.	Úhrmná částka daně, záloh na daň a příslušenství předepsaných finančním úřadem v běžném zdaňovacím období (sl. 7 ř. 13 v části I.)	0	
7.	Rekapitulace (ř. 1 + ř. 2 - ř. 3 - ř. 3a + ř. 4 + ř. 4a - ř. 5 + ř. 6 v části II.)	37 969	
8.	Odvedeno na účet finančního úřadu (sl. 9 ř. 13 v části I.)	37 969	
9.	Přeplatek (označ +), je-li ř. 8 větší než ř. 7 Nedoplatek (označ -), je-li ř. 8 menší než ř. 7	0	

Vyúčtování sestavil

L u c i e A i z n e r o v á

telefon 3 8 3 5 6 5 7 8 9

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU UVEDENÉ ÚDAJE V TOMTO VYÚČTOVÁNÍ DANĚ JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ.

Plátce nebo osoba zmocněná k podpisu za plátce (plátcovu pokladnu):

Jméno Příjmení Titul
L u c i e A i z n e r o v á -

Postavení vzhledem k plátcí (plátcově pokladně)
j e d n a t e l

Pokud Vyúčtování zpracovává daňový poradce, uveďte dále evidenční číslo osvědčení -

a své sídlo -

Povinnou přílohou tohoto tiskopisu je pro plátce podle § 38j odst. 4 zákona Příloha č. 1 „Počet zaměstnanců“ a pro plátce, kteří zaměstnávali poplatníky uvedené v § 2 odst. 3 zákona Příloha č. 2 „Přehled souhrnných údajů zaznamenaných na mzdových listech poplatníků uvedených v § 2 odst. 3 zákona o daních z příjmů“.

Povinnou přílohou tohoto tiskopisu je pro plátce provádějící opravy podle § 38i zákona „Příloha č. 3 k Vyúčtování“, případně „Příloha č. 4 k Vyúčtování“.

Přílohy 1

Datum 2 1 0 1 2 0 0 9

Otisk razítka

Podpis

Lucie Aiznerová

Za finanční úřad údaje přezkoušel ..... dne .....

Formulář č. 8 – Příloha k vyúčtování daně

Příloha č. 1 / list číslo ..... / listů celkem .....

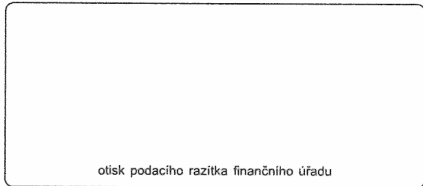
Tiskopis je povinnou přílohou tiskopisu „Vyúčtování daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a z funkčních požitků“.

Finančnímu úřadu v, ve, pro

Vodňanech

Daňové identifikační číslo plátce (DIČ)

C Z 5 6 8 9 6 1 5 4

otisk podacího razítka finančního úřadu

POČET ZAMĚŠTNANCŮ ke dni 1. 12. 2008

(§ 38j odst. 4 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů)

01 Plátce daně

E k o n o m s p o l . s r . o .

02 Sídlo/Bydliště plátce daně

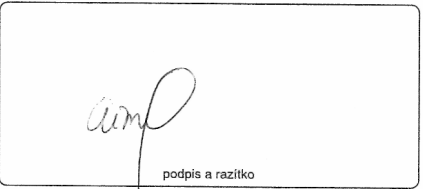
Satropoštovská 523/1970, 38901 Vodňany

Č. ř.	03 Název místa výkonu práce	04 Počet zaměstnanců	05 Název obce	06 Kód obce (ZÚJ)	07 Název území okresu
1.	Vodňany	3	Vodňany	551953	Strakonice
2.	Chelčice	1	Chelčice	551193	Strakonice
3.	=====	=====	=====	=====	=====
4.	=====	=====	=====	=====	=====
5.	=====	=====	=====	=====	=====
6.	=====	=====	=====	=====	=====
7.	=====	=====	=====	=====	=====
8.	=====	=====	=====	=====	=====
9.	=====	=====	=====	=====	=====

V případě, že nebude pro Vaše údaje tento tiskopis „Počet zaměstnanců“ dostačující, vyplňte, prosím, další. Nevyplněné řádky proškrtněte.

PROHLAŠUJI, ŽE VŠECHNY MNOU VÝŠE UVEDENÉ ÚDAJE JSOU PRAVDIVÉ A ÚPLNÉ.

v Vodňanech ..... dne 21.12.2009

podpis a razítko

25 5490/1 MFin 5490/1 - vzor č. 7

Vytvořeno v programu FORM studio - www.kumtudio.cz

9. ZÁVĚR

Záměrem práce bylo podat ucelený přehled o dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, který by byl zaměřen jak na teoretickou podstatu této daně, tak na její aplikaci v praxi. Snahou bylo postupovat dle nejaktuálnější zákonné úpravy této daně včetně srovnání s předchozí úpravou, která se částečně vztahovala ještě k roku 2008, ve kterém docházelo k zúčtování daně za rok 2007, k tomu byly využity nejnovější zdroje v současné době dostupné. Teoretický základ byl zakotven v první tzv. teoretické části práce.

Jelikož název práce zní „Aplikace daně ... v obchodní společnosti“ stěžejní částí bylo převedení teoretických poznatků z první části práce do skutečné reálné praxe. Cílem druhé části práce bylo vyvodit důsledky daňové reformy a její dopady na poplatníka daně, které se následně projeví i ve způsobu stanovení daně zaměstnavatelem – plátcem daně, který tomu následně musí přizpůsobit podnikový systém výpočtu a evidence daně. Jedním z nejzákladnějších požadavků na daňovou reformu bylo zjednodušení daňového systému s cílem větší transparentnosti. Jediným zjednodušením, za to však velice razantním, bylo zavedení lineární sazby daně ve výši 15 % pro r. 2008 na místo dosavadní progresivní sazby daně. Principem podle zákonodárců mělo být, že každá koruna bude zdaněna stejně. Vzhledem k jednotným výším slev na dani, má však sleva na dani mnohem nižší vliv na daňové zatížení poplatníka s vyššími příjmy než na poplatníka s příjmy nižšími. Nejvíce nevole vzbudilo zavedení principu tzv. superhrubé mzdy, kdy je k úhrnu příjmů zaměstnance připočteno pojistné hrazené zaměstnavatelem a stanoven tak velmi vysoký základ daně, kdy je zaměstnanci zdaňován příjem, který mu nenáleží, který si nevydělal a nikdy mu vyplacen nebude, což je vnímáno jako velice nespravedlivé. Na druhé straně pro snížení negativních dopadů tohoto principu byly zvýšeny částky slev na dani.

Důsledky daňové reformy bylo zkoumány na skupině poplatníků bez dětí a poplatníků s jedním či dvěma dětmi, rozdělených do několika příjmových skupin, základními mezníky byly úrovně minimální mzdy, průměrné mzdy a vyšší příjmy. Bylo prokázáno, že reálné daňové zatížení zaměstnance po daňové reformě činí 20,25 %, u zaměstnanců jejichž příjmy byly zdaňovány 12% a 19% sazbou daně, tak bude vyšší daňové zatížení kompenzováno vyššími slevami na dani a daňovým zvýhodněním. K snížení daňového zatížení v důsledku daňové reformy však dojde až u poplatníků, jejichž příjmy byly zdaňovány minimálně v pásmu 25% sazby daně.

Dále byly analyzovány dopady na konkrétní v praxi se často vyskytující případy. V rámci daňové reformy bylo zrušeno společné zdanění manželů, které ztratilo smysl, protože už není důvod přesunovat příjmy z vyššího pásma daně do nižšího v důsledku zavedení lineární sazby daně. U poplatníka, který neměl u zaměstnavatele podepsáno Prohlášení a z jeho příjmu musela být odváděna záloha na daň bylo prokázáno, že nová aktuální úprava celý proces stanovení zálohy značně zjednodušila, ale na druhou stranu je výhodná spíše pro poplatníky s vyššími příjmy, u poplatníka s příjmy okolo průměrné mzdy není zatěžující princip superhrubé mzdy vyrovnán zvýšením slev na dani, protože tento poplatník tyto slevy uplatnit nemůže. Služební automobil poskytnutý i k soukromým účelům zaměstnance se poplatníkovi může značně prodražit, každá tisícikoruna ze vstupní ceny automobilu stojí poplatníka přibližně 328 Kč, novinkou pro r. 2008 je totiž to, že automobil nově vstupuje do vyměřovacího základu pro stanovení pojistného a následně tak vstupuje do superhrubé mzdy. Na daňové zatížení poplatníka tak působí nejen prostřednictvím sazby daně, ale zvýší toto zatížení vstupem do pojistného. Od roku 2008 je stanoven maximální vyměřovací základ pro odvod pojistného v částce 1 034 880 Kč pro r. 2008, po jehož dosažení už nadále pojistné nemusí být odváděno, to se však dotkne jen poplatníků s velmi vysokými příjmy (měsíční příjem 94 080 Kč, aby byl vyměřovací základ dosažen alespoň v listopadu). V důsledku spojení limitů na osvobození příspěvků od zaměstnavatele zaměstnanci na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění v jeden, budou na této úpravě trpět poplatníci s vyššími příjmy, kteří měli podle původní úpravy nárok na větší osvobození. V rámci srovnání absolutních změn čistých měsíčních mezd v letech 2008 a 2009 oproti r. 2007 bylo prokázáno, že z daňové reformy budou v absolutním vyjádření těžít skupiny s vyššími příjmy, dále na tom budou lépe poplatníci uplatňující daňové zvýhodnění na dítě než ti, kteří jej neuplatňují.

Konkrétní aplikace daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti byla prozkoumána v jedné velké nejmenované společnosti, která je součástí mezinárodního koncernu. Zkoumání byl podroben mzdový a daňový systém firmy, zanesený do softwarového prostředí programu SAP R/3. Celkovému postupu řešení jak mzdového, tak daňového systému nelze v dané společnosti nic vytknout. Jedná se o společnost, která je součástí významného koncernu, která si nemůže dovolit dělat chyby a musí mít vypracovaný naprosto dokonalý systém. Tak rozsáhlý soubor dat nemůže zvládnout jen tak ledajaký program, systémů, které to dokážou je velice málo a jedním z nich je právě SAP R/3.

I přes sofistikované prostředí vytvořené tímto programem je nadále nutná kooperace lidského faktoru a softwaru, která je nezbytná v důsledku velkého objemu dat v této obchodní společnosti.

Poslední nedílnou součástí práce bylo vypracování několika souhrnných příkladů na stanovení roční daňové povinnosti poplatníka včetně vyplnění všech příslušných formulářů. Cílem bylo poskytnout náhled na celkovou náročnost spojenou se splněním zákonné daňové povinnosti jak poplatníka, tak plátce daně, tak, jak k tomu v praxi běžně bývá. Práce díky tomu tak završila celkový pohled na problematiku daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti.

10. PŘEHLED POUŽITÉ LITERATURY

1. BĚHOUNEK, P. Školící kurz - *Daňová reforma 2008 - aktuálně k daňové a účetní legislativě*, 2007
2. ČERMÁKOVÁ, H. *Přednášky z předmětu Praktikum k daním*, 2007
3. Český statistický úřad – údaje o průměrné mzdě. Dostupné na World Wide Web: <http://www.czso.cz/csu/csu.nsf/informace/cpmz030608.doc> [cit. 10.2.2008]
4. *Daňové zákony v úplném znění k 1.1.2008*. Olomouc: ANAG, 2008. ISBN 978-82-7263-422-4
5. MARKOVÁ, H. *Daňové zákony – úplná znění platná k 1.1.2007*. Praha: GRADA Publishing a.s., 2007. ISBN 978-80-247-2087-6
6. MERITUM – výkladová řada. *Daně 2007*. Praha: ASPI, 2007. ISBN 978-80-7357-246-4
7. *Nařízení vlády č. 567/2006 Sb.* – ustanovení o minimální mzdě. Dostupné na World Wide Web: <http://www.mpsv.cz/cs/871>, [cit. 10.2.2008]
8. *Opatření č. j. 05/13 797/2008*. Dostupné na World Wide Web: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/legislativa_37908.html, [cit. 26.2.2008]
9. PELECH, P. *Zdanění mezd, platů a ostatních příjmů ze závislé činnosti v roce 2008*. 16. aktualiz.vyd. Olomouc: ANAG, 2008. ISBN 978-80-7263-433-0
10. ŠUBRT, B. a kol. *Abeceda mzdové účetní 2008*. 1.vyd. Olomouc: ANAG, 2008. ISBN 978-80-7263-438-5
11. TOMAN, P. Školící kurz – *Zákon o stabilizaci veřejných rozpočtů – změny v daňové oblasti*, 2007
12. VYBÍHAL, V. *Zdaňování příjmů fyzických osob - praktický průvodce*. Praha: GRADA Publishing a.s., 2007. ISBN 978-80-2472-096-8.
13. *Zákon č. 856/1992 Sb., o daních z příjmů*, ve znění novel
14. *Zákon č. 151/1997 Sb, o oceňování*, ve znění novel
15. *Zákoník práce č. 262/2006 Sb.*

SEZNAM PŘÍLOH

1. Příloha č. 1 – Sazby progresivní daně pro příjmy ze závislé činnosti a funkční požitků
2. Příloha č. 2 – Infotyp se základními informacemi
3. Příloha č. 3 – Infotyp se základními informacemi
4. Příloha č. 4 – Pracovní výkaz
5. Příloha č. 5 – Výkaz pracovních cest
6. Příloha č. 6 – Výpočet měsíční mzdy, včetně vyplacení přeplatku na dani z ročního zúčtování daně
7. Příloha č. 7 – Seznam zkratk použitých v práci

Příloha č. 1 – Sazby progresivní daně pro příjmy ze závislé činnosti a funkční požitků

Dle § 16 DZ pro r. 2007 daň ze základu daně sníženého o nezdanitelnou část základu daně zaokrouhleného na celá sta Kč dolů činí:

Základ daně		Daň	Ze základu přesahujícího
od Kč	do Kč		
0	121 200	12 %	
121 200	218 400	14 544 Kč + 19 %	121 200 Kč
218 400	331 200	33 012 Kč + 25 %	218 400 Kč
331 200	a více	61 212 Kč + 32 %	331 200 Kč

Dle § 38h DZ pro r. 2007 činí záloha ze základu pro výpočet zálohy, zaokrouhleného do 100 Kč na celé Kč nahoru a nad 100 Kč na celé stokoruny nahoru, za kalendářní měsíc:

Základ pro výpočet zálohy		Záloha	Ze základu přesahujícího
od Kč	do Kč		
0	10 100	12 %	
10 100	18 200	1 212 Kč + 19 %	10 100 Kč
18 200	27 600	2 751 Kč + 25 %	18 200 Kč
27 600	a více	5 101 Kč + 32 %	27 600 Kč

Příloha č. 2 – Infotyp se základními informacemi

Infotyp - Zpracování - Skok - Dodávky - System - Nápověda SAP

Organizační přiřazení Změna

Info org.man...

Hledání

- A-Strategie prodeje
- Banky
- Dohody na 1 mzdáčku
- Důchodci
- Jana - nová NS
- J - servisní
- JINDRY ENERGIE

Osobní čí...	Název	Status zaměstnání
00033283	Šimek Jiří	3

Osobní číslo: [redacted] Jméno: [redacted]

Skup.prac. 1 HPP Pers.Obl. 30

Okruh prac. TH THP - nemanuální Nákl.středis 1443132080 RCDS ČB

Platné 01.01.2008 Do 31.12.9999 Za. 21.11.2007 J13977

Struktura podniku

ÚčOk 30

Pers.oblast 30

Nákl.stř. 1443132080 RCDS ČB

Díl.obl. 6000 České Budějovice

Personál.struktura

Skup.prac. 1 HPP Zúč.okruh E3 ZÚ

Okruh prac. TH THP - nemanuální

Organizační struktura

ProcSazba	100,00	
Plán.místo	30001551	TS06
Profese	20000000	1/34391 Technicko-administra...
Org.jedn.	10000145	1443132080 Asistentka, ved. kanc...
Klíč.org.	30	RCDS Č. Budějovice STAEIB

Referent

Skupina	E
Personál.	STA Šťastná Marie
Evid.času	
Zúčtování	EIB Zuzana Eiblová
ObjPřisMist	

Tisk obsahu okna PR1 (1) (100) epr3cl OVR

Příloha č. 3 – Infotyp Základní příjmy

Infotyp Zpracování Skok Mzdové druhy Dodatky System Návod SAP

Základní příjmy Změna

Mzdový druh Mzdový druh Příjmy a sračky

Hledání

- A-Strategie prodeje
- Banky
- Dohody na 1 mzdáčku
- Důchodci
- Jana - nová NS
- J
- JINDRY ENERGIE

Osobní číslo: [redacted] Jméno: [redacted]

Skup. prac.: HPP PersObi.: 30

Okruh prac.: TH THP - nemanuální Nákl.středis.: 1443132080 RCDS ČB

Platné: 01.01.2008 Do: 31.12.9999 Zm.: 27.12.2007 MARTINOVSKA

Druh příjmu: 0 Zákł smlouva ID objektu: [redacted]

Důvod změny: 01 Zvýšení tarifu Příští postup: [redacted]

Tarif: [redacted] Další informace

Druh: 18 Stupeň zaměstnanosti: 100,00 % OBD

Oblast: 18 Pr.hodiny období: 163,05 Měsíčně

Skupina: 06 Platf: 01 Roční plat: CZK

Mz...	Název mzd.druhu	Z.	Částka	Měna	N.	P.	Počet	Jednotka
1000	Měsíční mzda		17.400,00	CZK	I	☒		
				CZK		☐		
				CZK		☐		
				CZK		☐		
				CZK		☐		
				CZK		☐		

NO 11.03.2008 - 31.12.9999 17.400,00 CZK

Tisk obsahu okna PR1 (1) (100) epr3cl OVR

Příloha č. 6 – Výpočet měsíční mzdy, včetně vyplacení přeplatku na dani z ročního zúčtování daně

Nákl.stř.: 144322000 Měsíc: Březen 2008
Os.číslo:

Fond DP: 157,50 Nepřít.: 7,50 Svátky: 7,50 Odpracováno: 142,50
Průměr PPÚ : 143,69 Průměr DNP : 0,00

Kód	Název	Obd.	Počet	Sazba	Částka
-----	-------	------	-------	-------	--------

HRUBÉ MZDY

1000	Měsíční mzda	03/08		0,00	16.571,00
1401	Dovolená z běžného roku	03/08	7,50	143,69	1.078,00

OSTATNÍ

1751	Paušál na údržb.prac.pom.	03/08		0,00	350,00
5000	Cest.náhr.v limitu-vyplac	03/08		0,00	106,00

/101	Hrubá mzda	03/08		0,00	17.649,00
/106	VZ daň Z.měsíční	03/08		0,00	17.649,00
/351	ZP podíl ZL	03/08		0,00	1.588,00
/361	SP podíl ZL	03/08		0,00	4.588,74
/403	Roční zúčt.daně	03/08		0,00	8.279,00-
/416	Daň měs.zál. před slevami	03/08		0,00	3.585,00
/451	Superhrubá mzda 2008	03/08		0,00	23.826,00
/46X	Sleva na dani základni	03/08		0,00	2.070,00
/550	Čistý příjem	03/08		0,00	22.206,00

SRÁŽKY

7040	Srážka 1	03/08			141,00-
7051	Úhrada vnitrop. faktury	03/08			2.000,00-

Nárok OÚ: 12.110 Čerp.měs.: 0 Čerp.cel.: 5.940 Zůstatek: 6.170

Daň.zv.děti	0,00	Daň. bonus:	0,00	Odpoč.celkem:	0,00
Základ SP:	17.649,00	Základ ZP:	17.649,00	Supehr.mzda:	23.900,00
Odvod SP:	1.412,00	Odvod ZP:	795,00	Souhrn daně:	6.764,00-

Dovolená Nárok	Čerpání	Zůstatek	K výplatě
50,00	23,00	27,00	20.521,00

Nákladové středisko:

J

F

Příloha č. 7 – Seznam zkratk použitých v práci

BD	Bytový dům
ČR	Česká republika
ČSSZ	Česká správa sociálního zabezpečení
DPH	Daň z přidané hodnoty
DPFO	Daň z příjmů fyzických osob
DZ	Zákon č.586/1992 Sb, o daních z příjmů
DZČ	Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti
DZV	Daňové zvýhodnění
FKSP	Fond kulturních a sociálních potřeb
FO	Fyzická osoba
FÚ	Finanční úřad
MFin	Ministerstvo financí
MŠMT	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MVZ	Maximální vyměřovací základ
PO	Právnícká osoba
RD	Rodinný dům
RZ	Roční zúčtování
VŠ	Vysoká škola
ZSDP	Zákon č. 337/1992 Sb, o správě daní a poplatků